

საქართველო

ფასი / ღირსი

გვესმოფირო

info@geworld.net

9 «იქნა უფასო, დაიწყეს ხინის ღოდები... მოწყალე გეფას, ერო ჩემო, ნე ელოდები!»

ალექსანდრე ჭაჭია:

ქართულ 2 ხალხს ისტორიის ყველაზე მძიმე პერიოდი უღბას

შალვა ნათელაშვილი:

სააკაშვილს ჩვეოლუხიას არა რუსები ან შრი-ლანკელები, არამედ ქართველი ხალხი მოუნყოფს 8

დავით სოკოლოვი: რა პირობითაც დასვა ამერიკამ სააკაშვილი, იმ პირობას და დანიშნულებას ის უგაღლეს დონეზე 10 ასრულებს

„არა მგონია, „ნაციონალუბისტვის“ ვინმე მთი დააპიროს; სააკაშვილი არ არის ზვიად გამსახურდია, რომელიც დიდი სიყვარულით სარგებლობდა. ვფიქრობ, საქმე სამოქალაქო დაპირისპირებისკენ არ წავა“

ლევან ბერძენიშვილი:

ამერიკამ საქართველოში დემოკრატიისთვის რამდენიმე მილიარდი დახარჯა, შედეგად კი დიქტატურა მიიღო 12

ნინო ბურჯანაძე:

რაც მეტს ილაპარაკებენ ჩვენს პრო-რუსულობაზე, მით მეტი ამომრჩეველი დაგვიჭერს მხარს... 14

თმარ წიკლაური: საქართველოს 15 უახლოეს მოგავალში ეკოლოგიური და სოხილური კატასტროფა არ ასდება!..

გიორგი ლომიძე: ბიძინა ივანიშვილი სიონისტურ 18 გეგმას ასრულებს

ზუგდიდში ზვიად გამსახურდიას ბიუსტს იღებენ? 28

აგასი არაბიანი:

ჩვენ არაერთხელ გვემონდა 11 შესაძლებლობა, სამხსენ-ჯავახეთის რეგიონი საქართველოსთვის რამოგვეუორაბინა...

თუ საქართველო ნატოში სამცხე-ჯავახეთის მოსახლეობის აზრის გაუთვებ-ლისწინებ-ლად განვივი-ანდებამ, ჩვენ იძულებული ვიქნებოთ, მოსახლეობას სეცესიისკენ მოვუწოდოთ

6 DEVIL'S ADVOCATE ანუ «ბრიტან დაგდე, ბიჭო!»

ინტერვიუ

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„საქართველო მსოფლიოში ცნობილი უნდა იყოს არა პრეზიდენტის ექსცენტრიულობით, ეთნოკონფლიქტებით და მიწინააღმდეგე მოსახლეობის დაბობვებით, არამედ მშვიდობიანი შემოქმედებითი საქმიანობით, გამორჩეული დიპლომატიით, მოსახლეობის განათლების მაღალი დონით, მიცნიერული და კულტურული მიღწევებით“.

ვილის გუნდის ყოფილი წევრები არიან, ამ გუნდების მიმართ კი სიმპათიით განწყობილი არ ვარ. და მესამე, — არ მინდა, ჩემი შეფასებებით მათ ოპოზიციურ საქმიანობას ხელი შევეშალო, ვინაიდან ვიმედოვნებ, რომ ისინი ოდესმე ჩამოყალიბდებიან რეალურ ეროვნულ ძალად, რომელიც ქართველი ხალხის ეროვნულ მისწრაფებებს გამოხატავს. რაც შეეხება „სახალხო კრებას“, მასში გაერთიანებული ბევრი ისეთი ადამიანი, რომლებსაც პატივს ვცემ მათი პატრიოტიზმისა და ეროვნული სულისკვეთების გამო და რა თქმა უნდა, წარმატებებს ვუსურვებ მათ. ამასთან, ჩემთვის, როგორც რიგითი ამომრჩევლისთვის, სასურველი იქნებოდა, რომ ამ გაერთიანების ლიდერი ნაკლებად იყოს დაკავებული საკუთარი თავის ქებით, თვითტკობით და მეტად ეცადოს, დაანახოს მოსახლეობას, თუ რეალურად რით განსხვავდება ყოფილი თანაგუნდელებისგან. მგონი, პიპერტიროვირებული წარმოდგენა საკუთარ პერსონაზე მას ხელს უშლის, რეალურად შეაფასოს საკუთარი ადგილი ქართულ პოლიტიკაში. ის საკუთარ თავზეც კი მხოლოდ მესამე პირში საუბრობს, როგორც ამას თურქეთის სულთნები და ინდიელთა ბელადები აკეთებდნენ. ეს ძალიან სასაცილოა და მას ავტორიტეტს არ მძაბავს. მითუმეტეს, რომ მას, ჩემი აზრით, წარსულ პოლიტიკურ ცხოვრებაში უკმაყოფირობით საამაყო არაფერი აქვს...

— რუსეთში მოვლავნ ბიზნესმენმა მინდია გულუამ ასევე ჩამოაყალიბა პოლიტიკური პარტია და ძალაუფლებისთვის ბრძოლა წამოიწყო...

— მე მას არ ვიცნობ და არაფერი ვიცი პარტიის მიზნებისა და ამოცანების შესახებ. რაღა დაგვიმალოთ, მე ორადროს ლიდერი ვიცი, რომლებიც საზღვარგარეთიდან ხელმძღვანელობდნენ პოლიტიკურ ბრძოლას და ამ გზით მოვიდნენ ხელისუფლებაში — ვლადიმერ ლენინი და აიათოლა ჰომეინი, მაგრამ ლენინს ძლიერი იდეოლოგია და სტალინი ჰყავდა, ხოლო ჰომეინი შიიტური სამყაროს აღიარებული სულიერი ლიდერი იყო.

— გულუასაც აქვს საქართველოსთვის ასევე ძალიან მნიშვნელოვანი იდეა: იგი აფხაზეთის დაბრუნებას გვპირდება. პირდაპირ ასე აცხადებს: „მე დავაბრუნებ აფხაზეთს“. იგი ამტკიცებს, რომ ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კონკრეტული პროგრამა აქვს.

— თამამი განცხადებაა. ასეთი სიტუაცია ქართული პოლიტიკის ყველა პერიოდის ახასიათებს არჩევნების წინ, თუმცა, თუ სერიოზულად ვისაუბრებთ, ასეთი პროგრამა რეალური მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება იყოს, თუ იგი აფხაზურ მხარესთან ერთობლივად იქნება შემუშავებული რუსეთის ფედერაციის შუამავლობით. მე კარგად ვიცნობ სიტუაციას აფხაზეთში, პირადი ურთიერთობა მაკავშირებს აფხაზეთის ხელმძღვანელობასთან, პოლიტიკურ და ინტელექტუალურ წრეებთან და შემოდინა სრული პასუხისმგებლობით განცხადებდო, რომ საქართველოში, სამწუხაროდ, ჯერჯერობით არ არსებობს ისეთი მოქმედი პოლიტიკური ლიდერი, რომელთაც აფხაზეთი რეინტეგრაციის პრობლემაზე სასაუბროდ მიუხდებიან მოლაპარაკებათა

მაგიდას. მეტიც, არც ისეთი ლიდერი არსებობს, რომელსაც ასეთი მოლაპარაკებაში პარტნიორად ჩართვაზე მოსკოვი აფხაზეთთან რეკომენდაციას გაუწევდა.

შევარდნაძესა და სააკაშვილს არაერთხელ ჰქონდათ შესაძლებლობა, რეინტეგრაციული პროცესები დაეწყათ, მაგრამ ამისთვის მათ უარი უნდა ეთქვათ საქართველოს ნატოში გაწევრიანების ბოლო იდეაზე და სამხრეთ კავკასიაში ამერიკის მარიონეტის როლზე. ორივემ მარიონეტობა არჩია, ხოლო სააკაშვილმა 2008 წლის აგვისტოს ომით საბოლოოდ დაუსვა წერტილი ამ საკითხს. თქვენ ხომ იცით, აფხაზურ რადიკალურ წრეებს ძალიან ეშიენოდა, რომ შევარდნაძის შემდეგ საქართველოს ხელისუფლებაში მოვიდოდა სალად მოაზროვნე პოლიტიკოსი, რომელიც შეძლებდა რუსეთთან ურთიერთობების დალაგებას. ისინი პირდაპირ ამბობდნენ: „თუ საქართველოს მმართველი რუსეთის მეგობარი იქნება, მაშინ რუსები ისევ გვაძიებდნენ, გავერთიანდებოდა ქართველებთან“, მაგრამ სააკაშვილმა ისინი ძალიან გაახარა, როდესაც შევარდნაძის საგარეოპოლიტიკური კურსისადმი ერთგულება დაადასტურა და პირდაპირ გააბედნიერა, როდესაც ცხინვალის ომი დაიწყო. სოხუმში მაშინ უნდოდათ, ძეგლიც დაედგათ სააკაშვილისთვის, როგორც აფხაზეთის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის მამისთვის. მართალია, ძეგლი კარიკატურული უნდა ყოფილიყო.

დღეს პრაქტიკულად ყველაფერი სუფთა ფურცლიდან უნდა დაიწყოს. თვისობრივად ახალი რეინტეგრაციული პროექტია საჭირო, რომელსაც წარადგენენ ახალი, სისხლითა და ტიტრობით გაუსვრელი პოლიტიკოსები. თანაც ისეთი პოლიტიკოსები, რომლებიც როგორც აფხაზეთის, ასევე რუსული მხარის ნდობით სარგებლობენ. **ამ თემაზე საზრისში, მინიშნობის იმედი მქონდა, მაგრამ მან ოფიციალურად დაადასტურა, რომ შევარდნაძე-სააკაშვილის საბარემო პოლიტიკას გააბრალებს, ანუ იმითაა მიზნად დასაზღვევად, რომ შევარდნაძე-სააკაშვილის საბარემო პოლიტიკას გააბრალებს, ანუ იმითაა მიზნად დასაზღვევად, რომ შევარდნაძე-სააკაშვილის საბარემო პოლიტიკას გააბრალებს.**

— პოლიტიკური პარტიების დაბალი ავტორიტეტის ფონზე, ბოლო წლებში საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის მიმართ მკვეთრად გაიზარდა ნდობის რეიტინგი. ქართველი პოლიტიკოსები ცდილობენ, თავიანთ საქმიანობაში ეკლესიის მხარდაჭერა მოიპოვონ, მაგრამ, ჩემი აზრით, დღევანდელ პირობებში ეკლესია თვითონ საჭიროებს დაჯავსებას. ჯერ კიდევ შევარდნაძის მმართველობის პერიოდში თქვენ ხშირად წერდით საფრთხეებზე, რომლებიც ემუქრება ქართულ მართლმადიდებლობას, გვთავაზობდით კიდევ, შექმნილიყო მართლმადიდებლობის დაცვის სამოქალაქო კავშირი. მგონი, ბოლო წლებში თქვენი შიში გამართლდა — ეკლესიაზე ზეწოლა ტოტალური ხასიათი მიიღო.

შეიძლება თუ არა ისე მოხდეს, რომ ეკლესიამ, საფრთხის გამო, რომელიც მის არსებობას ემუქრება, მყარი პოლიტიკური პოზიცია დაიკავოს?

— საქართველოს დამოუკიდებლობის წლებში ქართულ ეკლესიას ქვეყანაში პოლიტიკური პროცესების მიმართ ინდიფერენტული პოზიცია ეკავა. ჩვენ არ გავიგია ეკლესიის პროტესტი ჩვენი უახლესი ისტორიის ყველაზე კრიტიკულ, ერისთვის დამღუპველ მომენტებში. ეკლესიამ არ დაგმო სახელმწიფო გადატრიალება და კანონიერი პრეზიდენტის დამხობა, რომელიც ხალხმა თითქმის ერთხმად აირჩია, თანაც ერთადერთ სამართლიან არჩევნებში ჩვენს ისტორიაში. ამ დანაშაულმა სამინდად შეუ-

«დაიხასოვრათ: პოლიტიკოსი, როგორც მიზნად ნაბოვი შესვლას ისახავს, ვერასოდეს გააბედნიანებს საქართველოს, უფრო კი სხვა რეგიონებს დაქარბავს»

რაცხყო ქართველი ხალხი და იგი ეკლესიის რეაქციას, მის მხარდაჭერას ამაოდ ელოდა. ეკლესიამ არ აღიმაღლა ხმა, როდესაც შევარდნაძემ აფხაზეთში ომი დაიწყო, როდესაც სამეგრელოში დამსჯელი რაზმები გაუშვა საყაჩაღო და ერთმონაშენი თანამემამულეების დასახოცად. საერთოდ, ეკლესიის ხელმძღვანელობა ყველაფერში მხარს უჭერდა შევარდნაძეს, თუნდაც იმ დასაჯულური „დემოკრატიული“ ნორმების იძულებით დახერხავდა, რომლებიც ეწინააღმდეგებოდა მართლმადიდებლურ ღირებულებებს და თვითონ ეკლესიის მომავალს უქმნიდა საფრთხეს. უსუსტად ამის შესახებ ვწერდით მაშინ პრესაში და პირადად ვეუბნებოდი პატრიარქს. რაკი ეკლესიის მორჩილება და გულგრილობა დანახეს, შევარდნაძის მექვიდრეები მართლმადიდებლობის პრობლემის კარდინალურ გადაჭრას შეუდგნენ — მართლმადიდებლური სულიერი ღირებულებების ტოტალურ გამოდევნას, ეკლესიისა და მის მსახურთა დაცინვას, ეკლესიის უფლებების შეზღუდვას, რელიგიურ სექტებთან მის ფაქტობრივ გაიგივებას. ეს მარტივი მიზნის გამო ხდებოდა: მართლმადიდებლობა დასავლურ ღირებულებებთან, ზნეობრივ ნორმებთან, ამერიკული ცხოვრების წესთან შეუთავსებელია. ვერც ერთ მართლმადიდებლურ ქვეყანაში დასავლეთი ვერ ახერხებს, დაუმორჩილოს ხალხი თავის ზნეობას, ცხოვრების პრინციპებს. გაიხსენეთ, რას ამბობდა ამერიკული იდეოლოგია ბუქინსკი: კომუნიზმის კრახის შემდეგ ჩვენ დაგვრჩა ერთი მტერი — მართლმადიდებლობა. ჩვენმა „რეფორმატორებმა“ გააღმყვეტეს, აჩვენონ ამერიკულ პატრიარქს, რომ მართლმადიდებლობის დისკრედიტირება, გამოდევნა, განადგურება შეუძლებელია და ამ გზით ერის გენეტიკური კოდიის შეცვლა შეუძლებელია. მე ვამაყობ იმით, რომ ქართველმა ხალხმა იგრძნო ეს საშიშროება და მართლმადიდებლობისა და მართლმადიდებლური ეკლესიის დასაცავად დადგა, თუმცა თავად ეკლესიამ არ დაიცვა ხალხი

მისთვის მძიმე მომენტებში. ხალხის სწორედ ამ პოზიციით აიხსნება ეკლესიის მაღალი რეიტინგი, მაგრამ ეს არ არის ეკლესიის დამსახურება. ეროვნული თვითგადარჩენის გრძობაში შეკრება ხალხი ეკლესიის, როგორც ტრადიციული ღირებულებების ერთადერთი დარჩენილი ინსტიტუტის, გარშემოცხადია, უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ბოლო წლებში ჩვენ ვხედავთ ცალკეული სასულიერო მოღვაწეების და თუნდაც ეკლესიის იერარქების საზოგადოებრივ აქტიურობას. მე დღემდე პატივისცემით ვეუბნები ამ მამაც ადამიანებს, რომლებიც საქვეყნოდ კიცხავენ ხელისუფლების ცოდვას და დანაშაულებს, მის მიერ შექმნილ ეროვნული სულის ჩამხობის სისტემას. ამ საეკლესიო მოღვაწეებს მიიქვია ხალხთან მართალი სიტყვა, აიმედებენ, რომ სამართლიანობა გაიმარჯვებს და ამ გზით აძლიერებენ ქართული ეკლესიის ავტორიტეტს. ბევრი მათგანი თქვენს გაზეთშიც იბეჭდება. ვფიქრობ, მათი აქტიური პოზიციისა და ქართულ მონასტრებში ბერების გარემოში დღეობის წყალობით კათოლიკოს-პატრიარქი ძალიან ფრთხილად, მაგრამ მაინც აძლევს თავს უფლებას, გამოვიდეს კრიტიკული შეფასებებით ხელისუფლების განსაკუთრებით მიუღებელი ქმედებების წინააღმდეგ. უფრო კატეგორიულ და პრინციპულ პოზიციას მისგან არ უნდა ველოდოთ. საქართველოს ისტორიაში იყვნენ კათოლიკოსები, რომლებიც ძალიან მკვეთრ პოზიციას იკავებდნენ ხელისუფლების მიმართ, თუ ხედავდნენ, რომ ხელისუფლება ვნებს ხალხს და სახელმწიფოს. ილია მეორე მათ რიცხვს არ მიეკუთვნება. იგი ძალიან ნესიობრივ, ღირსეული ადამიანია, მაგრამ მეგრძობილი არ არის. პირიქით, ჩვენ — საზოგადოებამ, ხალხმა პატრიარქისადმი თავყანისა და პატივისცემის გამოხატვით უნდა დავიცვათ იგი როგორც ხელისუფლებისგან, ასევე გადაგვარებული, უპრინციპო სასულიერო პირებისგან, მათ შორის წმინდა სინოდის გაყიდული წევრებისგან. ილია მეორე დღეს არის ქართული მართლ-

მადიდებლური ეკლესიის ერთიანობის გარანტი. ღმერთმა დიდხანს აცოცხლოს, მაგრამ ადამიანი უკვდავი არ არის. პირადად პატრიარქი, მართლმადიდებლური ეკლესიის სასულიერო პირები და მრევლიც უნდა დაფიქრდეს, თუ ვინ ჩაუდგება სათავეში ეკლესიას ილია მეორეს შემდეგ. ხელისუფლება შეეცდება, წმინდა სინოდის მოსყიდული წევრების გამოყენებით „რეფორმები“, ეკუმენისტი, „ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებათა“ მიმდევარი დასვას პატრიარქის ტახტზე. ამ შემთხვევაში ეკლესიის გახლეჩას თავს ვერ ავარიდებთ, ეს კი საზოგადოების, ერის გაყოფას, ერთადერთი გამაერთიანებელი სულიერი ძალის ჩამორთმევას, ერის საყრდენის გამოცლას ნიშნავს. მაშინ ჩვენს ხელისუფლებას შეეძლება, ამერიკულ პატრიარქს ჩააბაროს: მართლმადიდებლური ეკლესიის დანგვრევას და განადგურების ექსპერიმენტის წარმატებით დავასრულეთ და ამაშიც მაგალითი შეგვიძლია ვიყოთ სხვა ქვეყნებისთვის.

— მინდა, საქართველოში მომავალი პოლიტიკური პროცესების შესახებ თქვენგან რაიმე ოპტიმისტური გავიგო. ნუთუ ამ გაუგებრობის, გაურკვევლობის, საყოველთაო ტყუილობისა და ლალატის პერიოდი არასოდეს დასრულდება?

— საქართველოს თავის ისტორიაში მართლაც ყველაზე სამაგიერო იქნა აქვს. მგონი, ხალხი სწორად ვერ აფასებს დღევანდელი მდგომარეობის კატასტროფულობას ჩვენი სამშობლოსთვის. ხშირად შეიძლება გავიგონოთ, რომ თურმე სახელმწიფო არაფერი ხდება, საქართველოს გადაუტანია უფრო რთული პერიოდებიც. არა, არ გადაუტანია! დიან, საქართველო თავისი ისტორიის მანძილზე იმეფებდა ყოფილა ერთიანი სახელმწიფო, იყო რამდენიმე სამეფო დაშლილიც, არ განჩნდა დამოუკიდებლობა, იყო ვეჯაკიც და აზრებულაც. თუ ვყვლა იმ წლებს შევაჯამებთ, როცა საქართველო ერთიანი იყო, ჯამში, საბჭოთა პერიოდის ჩათვლით, 200-250 წელიწადი დაგროვდება. მაგრამ და-

ყოფის პერიოდშიც კი ეს ჯუჯა სახელმწიფოები მაინც ქართული იყო: იქ ცხოვრობდნენ ქართველები, ქლერდა და ვითარდებოდა ქართული ენა, მოქმედებდა ქართული ტაძრები, იქ მწიგნობა ქართული კულტურისა და ხელოვნების ნიმუშები. შევარდნაძისა და სააკაშვილის მოღვაწეობის შედეგად კი, პირველად ისტორიაში, ძირძველ ქართულ მინზეზე არაქართული სახელმწიფოებრივი წარმონაქმნები შეიქმნა, რომლებშიც ქართველებისთვის, ქართული ენისთვის, ქართული კულტურისთვის ადგილი არ არის, ანუ ქართველი ხალხის არალი, სასიცოცხლო სივრცე მკვეთრად შემცირდა. მეტიც, ანალოგიური პროცესებისთვის ნიადაგი მზადდება სხვა ქართულ რეგიონებშიც. ასეთი რამ ჩვენს ისტორიაში არ ყოფილა. ჩვენს ისტორიაში არ ყოფილა ერისთვის ისეთი დამღუპველი მოვლენა, როგორც ქართული მოსახლეობის მასიური ემიგრაციაა. ემიგრაციამ კატასტროფული მასშტაბები მიიღო. საბჭოთა პერიოდის ბოლოს კენს საქართველოს მოსახლეობა 5,5 მილიონ ადამიანს შეადგენდა, დღეს ავტორიტეტული ექსპერტების შეფასებით — 3,6-3,8 მილიონი ადამიანია. რამდენია მათ შორის ქართველი?

— ცოტა ხნის წინ გავიგე, რომ საქართველოში ყველაზე გავრცელებულ გვართა ხუთეული მესამე ადგილზე გვარი მამიფიცი, ხოლო მეხუთეზე — ალიფიცი...

— ეს ხელისუფლების პოლიტიკის ბუნებრივი შედეგია. და კიდევ რამდენ ქართველს უნდა ლუკმაპურის საძეგლად საქართველოდან წასვლა? ასეთი რამ საქართველოს ისტორიაში არასოდეს ყოფილა. ამას გარდა, არასოდეს ყოფილა, რომ სახელმწიფო ხელისუფლება, ქვეყნის ოფიციალური პოლიტიკური ხელისუფლება ვიღაც თვითონ ცდილობდეს ქართული საზოგადოების გახრწანასა და გარყვანას, ტრადიციული ზნეობის, ქვეყნის ნორმების, სულიერების, ეროვნული სპეციფიკის, სოციალურ-სულიერი თვითმოყვადობის, ანუ ყველაფერ იმის განადგურებას, რაც ქართველობას განსაზღვრავს. უსუსტად ამიტომ ვამბობ, რომ ქართველ ხალხს თავისი ისტორიის ყველაზე მძიმე პერიოდი უდგას და, სამწუხაროდ, ხელისუფლებისა და პოლიტიკური პარტიების საქმიანობა არ გვადგევს იმის იმედს, რომ ეს რთული პერიოდი ჩვენთვის პოზიტიურად დამთავრდება.

— ჩვენი საუბარი, საკმაოდ დიდი ხანია, გრძელდება. ვფიქრობ, ჩვენი საზოგადოების ცხოვრების ისეთ აქტუალურ თემებს შეეხეთ, რომელიც ბევრს ალერებს და მიმდინარე მოვლენების თქვენეული შეფასება საზოგადოების დიდ ინტერესს გამოიწვევს. დარწმუნებული ვარ, რომ რედაქცია ბევრ გამომხმარებელს მიიღებს ამ ინტერესს შემდეგ, მათ შორის იქნება შეკითხვები თქვენთანაც. წინადადება მაქვს, შევკრიბოთ ეს შეკითხვები და უკვე მკითხველის სახელით დაგისვით.

— ჩემთვის ძალიან საინტერესო იქნება, გავიგო მკითხველის აზრი იმ თემებზე, რომლებსაც შეეხებთ და ყველა ახალ შეკითხვას სიამოვნებით ვუპასუებ.

ესაუბრა ირაკლი თოდუა

პოლიტიკა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სულ რამდენიმე წლის წინ ჩვენი ქვეყნის ისტორიაშიც იყო მომენტი, როდესაც უცხოურ დახმარებასა და მხარდაჭერას ეკონომიკის სტარტარის როლის შესრულება შეეძლო. მეორე ასეთი შანსი შეიძლება ათწლეულების განმავლობაში არ მოგვეცეს. სად არის ახლა ის ფული ან ის მხარდაჭერა? რა გვიჭირავს ხელში დღეს უზომოდ გაზრდილი საბარაო ვალის და აბსოლუტურად კომპარული სავაჭრო ბალანსის გარდა?

„სულ ტყუილად გვაკრიტიკებენ, თუ რატომ ვიღებთ განვითარების აზიურ მოდელს. ჩვენ ბევრი რამ გვაქვს საერთო სამხრეთ კორეასთან თუნდაც ხალხებს შორის ხასიათის მსგავსებაში“, — ამ წინადადებაში მიხილ სააკაშვილმა ძალიან მკაფიოდ და გასაგებად თქვა ის, რაზეც მისი თანაგუნდელები ადრე მხოლოდ მინიშნებით საუბრობდნენ. დიას, აზიური მოდელი! ეს მოდელი კი, როგორც ცნობილია, პირველ, ხანდახან კი მომდევნო ეტაპებზე, ე.წ. განვითარების დიქტატურის დამყარებას გულისხმობს. ის, რომ სააკაშვილს გული სწორედ ამ მიმართულებით მიუწევს, საიდუმლო, ალბათ, არავისთვის არის, თუმცა ეს რეპლიკა, ალბათ, კარგი საწყისი წერტილია იმისთვის, რომ დავადგინოთ, რით ვგავართ სამხრეთ კორეას და რით განსხვავდებით მისგან, რა არის „განვითარების დიქტატურა“ და რით განსხვავდება ის ჩვენებური „დეგრადაციის დიქტატურისგან“, რომლის მორევში საქართველო სულ უფრო ღრმად იძირება.

შენ ასე ვერ შეძლებ, მიუხე!

ბრინჯი მათი არსობისა

გენერალი პაკ ჩონ ხი, რომელიც სამხრეთ კორეას 60-იანების დასაწყისიდან 70-იანების ბოლომდე მართავდა, ნიჭიერი და მამაცი პიროვნება იყო. ბევრი დიქტატორისგან განსხვავებით, სისასტიკის გარდა, მას გამჭვირვებლობა და ნინდახედულობა ახასიათებდა. მიუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლების სათავეში თითქმის ოცი წელი გაატარა, მისი მომხრეები გულგახად და უბრალო ჯარისკაცად დარჩნენ; თავის რეჟიმის წინაშე მუდამ ადევნებდა თავის წყლის ეკონომიკას, ძვირადღირებული პროდუქტებისგან დამზადებულ კერძებს არ ჭამდა, ხოლო თავისი საუფალ დროს სოფელში პაპისეულ ნაკვეთს ამუშავებდა (ყოველგვარი ტელეკამერების გარეშე). მას ქვეყნისთვის არც ერთი ცენტრი არ მოუპარავს და ამას მისი მოსისხლე მტრებიც კი აღიარებენ.

რა თქმა უნდა, პაკ ჩონ ხი დიქტატორი გახლდათ და ბავშვიც უნდა იყოს. მამაკაცი მის თაყვანისმცემელს დასწავლავდა და მამაკაცი მის თაყვანისმცემელს დასწავლავდა. მამაკაცი მის თაყვანისმცემელს დასწავლავდა და მამაკაცი მის თაყვანისმცემელს დასწავლავდა. მამაკაცი მის თაყვანისმცემელს დასწავლავდა და მამაკაცი მის თაყვანისმცემელს დასწავლავდა.

სამხრეთ კორეას პაკ ჩონ ხის რეფორმების დაწყების წინ, მარტივად რომ ვთქვათ, არაფერი ჰქონდა: არც ბუნებრივი რესურსები, არც რამდენიმე ლიბერული ინდუსტრია და ამას ჩრდილოეთთან გამანადგურებელი ომის (1950-1953) უმძიმესი შედეგები ემატებოდა. სამხრეთ კორეის ერთადერთი სტრატეგიული რესურსი დიდი რაოდენობის იაფი მუშახელი იყო. როდესაც ამ აქტივზე ვსაუბრობთ, ხანდახან გვიკვირს, თუ რატომ ახდენს ის სასწაულებს ზოგიერთ ქვეყანაში, ხოლო ზოგისთვის განსაკუთრებული არაფერი მოაქვს. როგორც ჩანს, მხოლოდ სიიარაღი ან დიდი რაოდენობა წარმატებისთვის საკმარისი არ არის.

უხსოვარი დროიდან კორეის ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო კულტურა ბრინჯი იყო. ერთი ოჯახი ბრინჯის მოყვანისას პრაქტიკულად ვერაფერს მიაღწევს. უხვი, სტაბილური მოსავლის მიღებას, რომელსაც მჭიდროდ დასახლებულ პროვინციებში სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს, არა მხოლოდ მიიძღვება, არამედ კარგად ორგანიზებული კოლექტიური შრომაც სჭირდება. ერთი სოფლის (ან რამდენიმე მეზობელი სოფლის) გლეხების ნაკვეთებს ერთიანი სარწყავი სისტემა კვებავდა. ამ ერთიანი სისტემის ფარგლებში არ შეიძლება, ერთსა და იმავე დროს, წყალი ერთ ნაკვეთს მიენდოს, ხოლო მეორეს — არა, იმიტომ, რომ მისმა პატრონმა მუშაობის განსხვავებულ გრაფიკზე გადასვლა გადაწყვიტა. ჩვენ არ აღვცნობთ დეტალურად, თუ რა ეტაპებისგან შედგებოდა ბრინჯის მოყვანის პროცესი ძველ

აზიაში, უბრალოდ, აღვნიშნავთ, რომ წყლის დროულ მიწოდებას, უფრო მეტად კი დროის ფაქტორს კრიტიკული მნიშვნელობა ჰქონდა. ყოველივე ეს გლეხების მუშაობას (მუხლამდე ტალახში) ურთიერთშეთანხმებულს და ურთიერთდამოკიდებულს ხდიდა.

რთული საირიგაციო სისტემა მუდმივ მოვლა-პატრონობას მოითხოვს, და, ზოგადად, პროდუქტიულ შრომას, ანუ ურთიერთობებს, ჩინოვნიკა და სტაბილურობის უზრუნველყოფა სჭირდება. ეს კი ძლიერი ხელისუფლების გაერეშე შეუძლებელია. იმ ქვეყნებში, სადაც ბრინჯი დომინანტი კულტურა არ იყო და გლეხი შედარებით „ავტონომიური“ გახლდათ, ჩინოვნიკი განიხილებოდა როგორც ლეგალიზებული ბანდიტი, ხოლო ადგილობრივი ფეოდალი — როგორც ძნელად ასატანი, თუმცა დროდადრო აუცილებელი (უსაფრთხოების დაცვა) ბოროტება. „ბრინჯის ქვეყნებში“ კი ხელისუფლების წარმომადგენელს გაცილებით უფრო დიდი მონივნებით ეკუთრობოდა (ეს სხვაობა კარგად ფიქსირდება ფოლკლორში), რადგან მის გარეშე ერთიანი საირიგაციო სისტემა თავისი წყალსაცავებით, არხებითა და სხვადასხვა ობიექტით ადრე თუ გვიან განადგურდებოდა, რაც გლეხებისთვის სამყაროს დასასრულის ტოლფასი იყო.

ამგვარად, სამხრეთ კორეის შემთხვევაში, ჩვენ ვსაუბრობთ არა უბრალოდ იაფ მუშახელზე, არამედ ადამიანებზე, რომლებიც მიჩვეულნი იყვნენ ორგანიზებულ, ჯგუფურ, ძალიან ინტენსიურ შრომას; მცირედით კმაყოფილდებოდნენ და სახელმწიფოს, ისევე, როგორც უშუალო უფროსის მიმართ, მეტად ლოიალური იყვნენ. სწორედ ეს ხალხი წარმოადგენდა გენერალ პაკ ჩონ ხის ერთადერთ სტრატეგიულ რესურსს, როდესაც მან თავისი რეფორმები დაიწყო; ეს იყო მისი „არმია“ — მისი მშვიდი ფეხშიშველი ქვეითები, რომლებმაც XXI საუკუნის კარიბჭე შეანგრევს. საინტერესოა, აქვს თუ არა საქართველოს ასეთი რესურსი დღეს? ალბათ, არა, თუმცა ეს, ცხადია, არ ნიშნავს იმას, რომ საერთოდ არააზიური სასტარტო აქტივი არ გვაგვაჩნია.

დიდი გზა პირველი ნაბიჯით იწყება

ყველაფერი მსუბუქი მრეწველობით დაიწყო — პერანგებით, შარვლებით, რბილი სათამაშოებით; სამხრეთ კორეა თანდათან გადაიქცა ერთ დიდ ფაბრიკად, რომელიც საზღვარგარეთიდან შემოტანილი ნედლეულის გადაამუშავებას ახდენდა და საექსპორტო პროდუქციას ქმნიდა. ამან ფუნდამენტი შექმნა, შემდეგ დაიწყო კვალიფიციური კადრების მომზადება და ერთი მეორეს მიყოლებით მეტალურგიის, გემთმშენებლობის, ქი-

მიური მრეწველობის განვითარება, შემდეგ საქმე ავტომობილებზე და ელექტრონიკაზე მიდგა. წარმატებას კიდევ ორი ფაქტორი განაპირობებდა: მეტად შეღავათიანი კრედიტები, რომელთაც დასავლეთი სამხრეთ კორეას, მისი გეოპოლიტიკური მდგომარეობიდან გამომდინარე, აძლევდა და მეორე: სახელმწიფოს მუდმივი, თუმცა ამავე დროს საკმაოდ გონივრული ჩარევა ეკონომიკაში.

სხვათა შორის, სულ რამდენიმე წლის წინ ჩვენი ქვეყნის ისტორიაშიც იყო მომენტი, როდესაც უცხოურ დახმარებასა და მხარდაჭერას ეკონომიკის სტარტარის როლის შესრულება შეეძლო. მეორე ასეთი შანსი, შეიძლება ათწლეულების განმავლობაში არ მოგვეცეს. სად არის ახლა ის ფული ან ის მხარდაჭერა? რა გვიჭირავს ხელში დღეს უზომოდ გაზრდილი საბარაო ვალის და აბსოლუტურად კომპარული სავაჭრო ბალანსის გარდა?

მმართველობის პირველ რეაქციულ ნაბიჯად პაკ ჩონ ხიმ სამხრეთ კორეა მსუბუქი მრეწველობის გლობალური მნიშვნელობის საწარმოდ გადააქცია, მომდევნო რვა წელიწადში კი — მიიძღვრა მრეწველობის, შემდეგ მოვიდნენ სხვები და უფ-

რო შორს წავიდნენ. ჩვენ კი, ჩვენი მხრივ, ვხედავთ რით დაგვირგვინდა სააკაშვილის მმართველობის 8 წელიწადი და, როგორც წესი, იმის წარმოდგენაც კი გვზარავს, რა შედეგით შეიძლება დასრულდეს მისი მომდევნო რეანლდე.

საბოლოო ჯამში, მთელ ამ მინიშნებებს იმაზე, რომ საქართველოს აზიური ტიპის „განვითარების დიქტატურა“ სჭირდება, სააკაშვილი, სავარაუდოდ, იმიტომ აპატივებს, რომ საკმარისი დიქტატურის გაგართობას ცდილობს. თუმცა ნამდვილად ვერ გამოვიცხავთ, რომ მას არა განვითარება, არამედ მისი მუდმივი იმიტაცია სურს, რადგან აზიის ქვეყნების, მათ შორის სამხრეთ კორეის, მაგალითი გვიჩვენებს, რომ „განვითარების დიქტატურა“ დროებითი მოვლენაა. გარკვეული პერიოდის შემდეგ ავანსცენაზე გამოდის ახალი, „მადარი“ თაობა, რომელიც ძველ შეზღუდვებს აღარ ეგუება და სრულფასოვან დემოკრატიას მოითხოვს. ასე რომ, ამ შემთხვევაში, ძალიან დიდი ალბათობით, ისევე და ისევე მელოდრამატულ თეატრალურ წარმოდგენაზე და არა შეგნებულ პოლიტიკურ არჩევანზე ვსაუბრობთ.

ერთი ნაბიჯი ნაკომიდან, რომ სააკაშვილმა დიქტატორული მეთოდების გამოყენებით მართა ახლანდელი და ახალი სააკაშვილი, განა ეს იმას ნიშნავს, რომ ის მართლაც სააკაშვილი უნდა დარჩეს? პირიქით, რაც უფრო ახლოა ქვეყანა დასახულ მიზანთან, მით უფრო სწრაფად იწარმოებს დიქტატორის დრო და მისი ნაცვალა გარდაუვალი ხდება

ლიბიელი მინისტრის თანაშემწის კაიროში უკონო

კაიროს საერთაშორისო აეროპორტში ლიბიის დავაგემარების მინისტრის თანაშემწე დააკავეს, რომელსაც წინდებში 18 გრამი ნარკოტიკული ნივთიერება — შაშიში ჰქონდა დამალული. მინისტრი და მისი თანაშემწე კაიროს გავლით ადღის-აბებუში მიფრინავდნენ. ეგვიპტელებმა თანაშემწე უკანა რეისით კვლავ ტრიპოლიში დააბრუნეს. მინისტრი კი ეთიოპიაში თანაშემწის გარეშე გაფრინდა.

პან გი მუნის დაუინფორმებული თხოვნა

გაეროს გენერალური მდივანი პან გი მუნი სირიის პრეზიდენტ ბაშარ ასადს მოუწოდებდა, დაუყოვნებლივ დაიწყო ქვეყანაში სისხლისღვრის შეწყვეტისკენ მიმართული გეგმის შესრულება, რომელიც სირიის ხელი-სუფლებამ, გაეროსა და არაბული სახელმწიფოების ლიგამ შესთავაზა. „დაუინფორმებელი ვთხოვ პრეზიდენტ ასადს, დაუყოვნებლივ დაიწყო გეგმის რეალიზება. არც ერთი წუთის დაკარგვა მეტი არ შეიძლება“, — განაცხადა გაეროს გენერალურმა მდივანმა კუეიტიში ურუნალისტების წინაშე სიტყვიერ გამოცხადებას. გეგმაში ბაშარ ასადის გადადგომის მოთხოვნა არ არის.

მთელ ამ მიწისფარს იმაზე, რომ საქართველოს აზიური ტიპის „განვითარების დიქტატურა“ სჭირდება, სააკაშვილი, სავარაუდოდ, იმიტომ აკეთებს, რომ საქართველოს განვითარებას ცდილობს. თუმცა ნამდვილად ვერ გამოვრჩევთ, რომ მას არა განვითარება, არამედ მისი მუდმივი იმიტაცია სურს, რადგან აზიის ძველებს, მათ შორის სახსრით კორეის, მაგალითი გვიჩვენებს, რომ „განვითარების დიქტატურა“ დროებითი მოვლენაა.

ერთი წამით წარმოვიდგინოთ, რომ სააკაშვილმა დიქტატორული მეთოდების გამოყენებით მართლა ააყვავა და გაამთლიანა საქართველო, განა ეს იმას ნიშნავს, რომ ის მმართველობაში სამუდამოდ უნდა დარჩეს? პირიქით, რაც უფრო ახლოა ძველანა დასახულ მიწებთან, მით უფრო სწრაფად იწვრება დიქტატორის დრო და მისი ნასვლა გარდაუვალი ხდება (ყოველივე ამაში პიროვნული ტრაგედიის ელემენტიც არის). თუმცა ყოველივე ეს მხოლოდ თეორიულ მნიშვნელობას ატარებს, რადგან სააკაშვილს, როგორც ცნობილია, არაფერი არ აუყვავებია და არც გაუმთლიანებია.

გენერალი პაკ ჩონ ხი, მიუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლების სთავაზუმი თითქმის ოთხ წელი გაატარა, მაინც მოეჭირა გლახკასად და უბრალო ჯარისკაცად დარჩა; თავის რევილანსიუზში გადასახლებაზე თვალსაზრისს გამოთქვამს, კვირადღიკაბული პრეზიდენტისგან დახმარებას ითხოვს და სკოლაში სწავლის შესახებ განცხადებას აკეთებს. მას კვანისთვის არც ერთი ხანა არ მოუპარავს და ამას მისი მოსიხსნე გზებიც კი აღიარებს.

რათა კიმ ირ სენისთვის სამხრეთ კორეის პრეზიდენტის გზავნილი ჩაეტანა. ეს სტენოგრაფია ცხადყოფს, რომ იმ დღეს მოლაპარაკების მაგიდასთან არა პროამერიკელები და პრორუსები, არა კომუნისტები და კაპიტალისტები, არამედ, უპირველეს ყოვლისა, კორეელები ისხდნენ.

რევილანსიუზს. მე მინდა, კარგად გაიგოთ, რომ ზესახელმწიფოები მხოლოდ სიტყვიერად უჭერენ მხარს ჩვენს გაერთიანებას, სინამდვილეში კი მათ ეს არ სურთ.

1979 წლის 26 ოქტომბერს პრეზიდენტი ვახუშტის დროს სამხრეთ კორეის დახმარების ახალმა შეფუძნებამ კიმ ჩე გიუმ რამდენიმე გასროლით პრეზიდენტს დაიჭრა. მისი მოტივებთან დაკავშირებით ბევრი ვერსია არსებობს, პირადი განწყობებისა და დანაშაულის, დამთავრებული სამხრეთ კორეული ელიტის შემფოთებით აშშ-თან ურთიერთობის გაფუჭების გამო. ერთ-ერთი მთავარი ექვემდებარებული (კონსპირაციის დონეზე), როგორც ყოველთვის, ძია სემი იყო, რადგან მას ძლიერ აღიზიანებდა პაკ ჩონ ხის მიზანმიმართული და მისი დიქტატორის ზღვარგადასული სისასტიკე.

დევს, მეორე მხარეს კი — ფეხზე დამდგარი, ძლიერი ქვეყანა, რომელიც დღეს გარე გავლენისგან გაცილებით დამოუკიდებელია (ცხადია, ყველაფერი ფარდობითია), ვიდრე რამდენიმე ათწლეულის წინ და თავისი მიწვევებით მსოფლიოს აოცებს; ეკონომიკური (და არა მხოლოდ) საფუძველი ამას სწორედ პაკ ჩონ ხიმ ჩაუყარა. საქართველოში დღეს არსებობენ ადამიანები, რომლებიც მიიჩნევენ, რომ ჩვენმა ქვეყანამ მსგავსი გზა უნდა გაიაროს, რომ ალტერნატივა ჩვენს უბრალოდ, არ გვაქვს. სააკაშვილის რეპლიკა, რომელიც წერილის დასაწყისში მოვიყვანეთ, პრინციპში, მათ ყულაბაში ჩაგდებული მონეტაა.

ის, რომ „ჩუხჩუ“ ჩრდილოეთ კორეის სახელმწიფო იდეოლოგიაა, საყოველთაოდ ცნობილია, მაგრამ ცოტა ვინმემ თუ იცის, რას ნიშნავს სიტყვა „ჩუხჩუსონი“. პაკ ჩონ ხის მმართველობის წლებში ჩუხჩუსონი სამხრეთ კორეის სახელმწიფო იდეოლოგია იყო. ძალიან ბევრი რამ მასში რეჟიმის არსებობის გამართლებას ემსახურებოდა და წარსულს მასთან ერთად ჩაბარდა, თუმცა ზოგიერთი ელემენტი დარჩა, მაგალითად, საკუთარ ძალზე დაყრდნობა და მუდმივი სწრაფვა ეკონომიკური და პოლიტიკური დამოუკიდებლობის გაფართოებისკენ. იმ პერიოდის სამხრეთ კორეა ხშირად აშშ-ის მარიონეტულ სახელმწიფოდ აღიქმება. ცხადია, არც უამისობა იყო, მაგრამ მოდით, ერთ საინტერესო სტენოგრაფიას გადავხედოთ; 1972 წლის მაისში ჩრდილოეთ კორეაში სამხრეთის დაზვერვის შეფი ლი ხუ რაკი ჩავიდა,

რა თქმა უნდა, პაკ ჩონ ხი დიქტატორი გახლდათ, მაგრამ მის თავისებურ გულწრფელობას და პატიოსნებას ვაქვეყნებ ვერაინ დააყენებს. ჩვენ არ დავპარებთ დროს მისი სააკაშვილის მოკლე დახასიათებაზე და უბრალოდ აღვნიშნავთ, რომ ამ ორ პოლიტიკოსს შორის რაიმე მსგავსების მოკაბან ნაკონკრეტოდ არაა.

ისრაელ-აზერბაიჯანის კავშირები
ებრაული მემკვიდრეობა ინფორმაცია ისრაელისა და აზერბაიჯანის კავშირების შესახებ და ასევე მათ საქმიანობაზე სამხრეთ კავკასიაში. სტატიაში სათაურით „ისრაელის ახალი მეგობრები“ წერია, რომ ქვეყანა რეგიონის ფარგლებს გარეთ ახალ მოკავშირეებს ეძებს. ამას გარდა, გავრცელებული ინფორმაციით, ისრაელმა მჭიდრო თანამშრომლობა დაიწყო საქართველოსა და აზერბაიჯანთან, ამ ორ სახელმწიფოში მოქმედებს ბაზები, რომლებიც დახვეწილი ინფორმაციას აგროვებენ ისრაელის სამხედრო სტრუქტურებისათვის. „ახლ ისრაელი ირანს აზერბაიჯანის ტერიტორიიდან ადევნებს თვალსაზრს. ეს ბაზები შესაძლოა ისრაელს დაეხმარონ ირანის ტერიტორიაზე საიდუმლო ოპერაციების განხორციელებაში, რომლებიც ირანის ბირთვული პროგრამის რეალიზაციისათვის ხელს შეუწყობს და კავშირებული“, — ნათქვამია ინფორმაციაში.

სასამართლოზე კიმ ჩე გიუმ ირმუნებოდა, რომ დემოკრატიის აღდგენის სურვილი ამოძრავებდა, თუმცა სასამართლომ ჩათვალა, რომ მას, უბრალოდ, ძალაუფლება სწყუროდა. კიმ ჩე გიუმ სამ ხელქვეითთან ერთად 1980 წლის მაისში ჩამოაბრუნეს.

ბრიტანეთში უბიძგეული საინფორმაციო უპირატესობა
დიდ ბრიტანეთში შექმნეს შპრიტი, რომლის გამოყენებით ინექცია უმტკივნეულოა. მონაცემების ბოლოში, რომელიც მიდა ვენური გადასხმისთვის გამოყენებულ კათეტერს მოგვარონებს, აქვს დამატებითი ნერვიული ნემსი. მასში ჩველტის ნაცვლად მცირე ოდენობით ტკივილგამაყუჩებელი შედის. კანქვეშ ძირითადი ნემსის შეღწევა, რომელიც პირველს შემდეგ მოდის, ადგილობრივი ანესთეზით ხდება.

დავკისია — მსოფლიოს ფსიქიატრთა უკიდრესი წინააღმდეგობა
გასული კვირის ბოლოს ესპანეთის ქალაქ ბარსელონაში გაიმართა საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ახალი მიდგომები დეპრესიული აშლილობების დიაგნოსტიკის, კლინიკისა და მკურნალობის საკითხებში“. მასში მონაწილეობდნენ ესპანეთის, აშშ-ის, დიდი ბრიტანეთის, გერმანიის, იტალიის, საფრანგეთის, ჰოლანდიის, ინდოეთის მეცნიერები. მინვეულთა შორის იყო სამი ქართველი ფსიქიატრი: პროფესორი გიორგი ნანეიშვილი, პროფესორი ვაჟა კენჭაძე და ექიმი გიორგი სიხარულიძე. ფსიქიკური ჯანმრთელობის ცენტრ „მენტალიტას“ დირექტორმა, პროფესორმა გიორგი ნანეიშვილმა ჩვენს კორესპონდენტთან საუბარში განაცხადა:

— დღევანდელ მსოფლიოში დეპრესიით დაავადებულთა რაოდენობა სამ მილიონს აღემატება, ამიტომ ნებისმიერი სახლზე, რომელიც დეპრესიის მკურნალობას ეხება, ყოველთვის აქტუალურია. ბარსელონის სიმპოზიუმზე აქტიური დისკუსიის საგანი გახდა დეპრესიის კლინიკური და დიაგნოსტიკური კრიტერიუმების პრობლემა. გმონაწილეობდით სერიოზულ პოლემიკაში, რომელმაც გამოაშკარავა მეცნიერთა „გაურკვეველობა“ დეპრესიული აშლილობების კლინიკური რაობის საკითხში: დეპრესია ხომ მრავალ დაავადებასთან „შერწყმული“ აშლილობაა, რომელიც 45-დან 65 პროცენტამდე შემთხვევაში თან ახლავს დიაბეტს, ჰიპერტონიას, გულ-სისხლძარღვთა და კუჭ-ნაწლავის ტრაქტის დაავადებას, რითაც მნიშვნელოვნად ცდება ფსიქიატრების „ვიწრო პროფესიული ინტერესების“ სფეროს.

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„სანამ „ოცნების“ წევრები თავიანთი ოფისებში ისხდებიან და იოცნებებენ, როგორ ჩაუვარდებათ პირში ხელისუფლების „პორტფელი“, სააკაშვილი დროს არ კარბავს და არჩევნების გასაყალბებლად სერიოზულად ემზადება. დამერწმუნეთ, სანამ სააკაშვილს არ დავამხმობთ, ხალხი არ დაგვანებებს თავს“.

**შალვა
ნათელაშვილი:**

საკაშვილს რევოლუსიას არა რუსები ან შრი-ლანკელები, არამედ ქართველი ხალხი მოუწყობს

ლეიბორისტების ლიდერი გადამწყვეტი ბრძოლისთვის ემზადება. რამდენიმე დღის წინ შალვა ნათელაშვილმა პარლამენტის წინ საპროტესტო აქცია გამართა და განაცხადა, რომ დროა, ხალხი ქურაში გამოვიდეს და მიხეილ სააკაშვილს თანამდებობის დატოვება აიძულოს. „ასიათასობით კაცმა უნდა შემოარტყას ალყა სააკაშვილის სასახლეს და ეს პროცესი უნდა გაგრძელდეს კვირები, თვეები, წელიწადიც კი, რამდენიც საჭირო იქნება, სანამ სააკაშვილი არ წავა“, — ამბობს ლეიბორისტების თავმჯდომარე. თუ როგორ აპირებს ხალხის ქურაში გამოყვანას და ამ გზით ხელისუფლების შეცვლას, „საქართველო და მსოფლიოს“ ლეიბორისტული პარტიის ლიდერი შალვა ნათელაშვილი ესაუბრა.

საკაშვილი არ წავა. ეს არის ისტორიის კანონი, ვერ ხედავთ, რა ხდება სირიაში? ღმერთმა დაგვიფაროს! 9 თვეა, იქ სამოქალაქო ომი მიმდინარეობს და უკვე 9 ათასი კაცი დაიღუპა. მათი ლიდერი კი მაინც არ მიდის. თქვენ გმონათ, სააკაშვილი ასაღვა ნაკლები გიჟია? ასე იოლად, ერთი-ორი მიტინგით და თუნდაც ასი ათასი კაცის ქურაში გამოსვლით არც სააკაშვილი წავა.

— გამოდის, რომ მზად ხართ რევოლუციისთვის?
— ძალიან სერიოზული ბრძოლა გველოდება და ჩვენ ყველაფერისთვის მზად ვართ.

— არ შეიძლება პოლიტიკურ ლიდერს ფულის გამო დაუჭირო მხარი. პროსტორუსს 14 მილიარდ აშშს, მაგრამ რუსეთში არჩევნები წააგო. იმის გამო, რომ მილიარდირა, ხალხმა ხმა არ მისცა.

მე მაქვს ურთიერთობა ჩემს ხალხთან და ჩემს ქვეყანასთან და, ვინც ამ ურთიერთობას გადაეღობება წინ ბარიერად ან ჩინეთის კედლად, ის ჩემთვის ისეთივე მტერი იქნება, როგორც არაბი, თურქი, სპარსი, მონღოლი და სხვა მტრები იყვნენ. ხოლო, ვინც მოვა და ჩემთან ერთად კი არა, ხალხთან ერთად დადგება, მე მხოლოდ

ტინკტი. იმიტომ, რომ შეესივნენ და დაუწყეს მილიარდების წართმევა. რა აღარ ააშენებინეს, ბიუჯეტი შეავსებინეს, ხან დელფინაროში გაახსნეს ვინეს და ხან თხილამურების ცენტრები. წელიწადში 200 მილიონი მიჰქონდა ხელისუფლებას და ამოუვიდა ყელში. მისივე მესმის, მაგრამ ჩემთვის გაუგებარია, თუ სააკაშვილის წინააღმდეგ საბრძოლველად გამოვიწვი, მე რატომ მივბრძვი? ეს იწვევს ეჭვს. ჩვენ წინააღმდეგ საბრძოლველად, ამერიკაში შექმნა მორა ალტერნატიული პოლიტიკური ძალა.

ბილი სახეები. კახა კუკავა მობრძანდა ჩვენს აქციაზე და ამით ძალიან დიდი ეროვნული საქმე გააკეთა, არა ჩვენი ან თავისი პარტიის სასარგებლოდ, არამედ ქვეყნის სასიკეთოდ.

რაც შეეხება თანამშრომლობას, ვინმეს ვუწოდებ? ვინც მოვიდა და გვერდით დაგვიდგა, ყველას მოვეფერეთ.

— მაგრამ სხვა პოლიტიკური პარტიების მიერ გამართულ აქციებზე თქვენ არ მიდისართ...
— როგორ არ მივდივარ?! 2009 წლის 26 მაისს ეროვნულ სტადიონზე ხომ ვიყავით; შარშან, 26 მაისს, ნინო ბურჯანაძის მიერ ორგანიზებულ აქციაზე ჩვენი აქტივისტები დაიბოცნენ. ერთი ჩვენი ზესტაფონელი აქტივისტი გარდაიცვალა, ერთიც დაიჭრა და ზოგიერთები დაიჭირეს. ჩვენ არ ვიყავით ერთადერთ აქციაზე, ეს იყო „ვარდების რევოლუციის“ აქცია და მაშინ ვთქვით, ჩემს გვამს უფრო მალე მიიტანენ მანდ, ვიდრე მე მივალ-თქო, იმიტომ, რომ ვიცოდი, ქვეყანა ილუპებოდა. მაშინ ნახევარი საქართველო მაგინებდა, მაგრამ დღეს აღიარებენ, რომ მართალი ვიყავი.

— NDI-ს კვლევების მიხედვით, მეოთხე ადგილი და 4 პროცენტი გერგით. შედეგებით კმაყოფილი ხართ?
— მე პირადად ვიცნობ NDI-ის დირექტორს. მართლა კარგი კაცი იყო ნავარო, რომელსაც სააკაშვილი ჩამოვიდა, სანამ ესენი გააფუჭებდნენ. ის პარულ-ინდიელთა შთაბრძნავალია და ბაიბინოს, რა უნდა მის წინააღმდეგ ინდიელებს ამერიკელმა ინაქამა, რომელიც ბაიბინოსთან და შეხარება რეპრეზენტაციის ხელისუფლებას აქციაზე და აუცილებლად დალაგებთ რუსეთთან ურთიერთობას. როგორია თქვენი საგარეოპოლიტიკური სტრატეგია?
— ორი ზესახელმწიფოს ბრძოლაში ჩვენ დავხარაღდით, იმიტომ, რომ მოლაპატე ხელისუფლება გვყავს. „ოქროს შუაუღელ“ არ უნდა დავარდეთ, თორემ ამერიკა უარესს გააკეთებს. რუსი მოგვენატრება, ამერიკა ისეთ რამეს გვიზამს.

ნატოში გაწევრიანებაზე უარის თქმა ტერიტორიების დაბრუნების შანსს მოგვცემს. მთავარია, სააკაშვილი წავიდეს და ყველაფერი მოგვარდება.

— ბატონო შალვა, თქვენ ყოველთვის მკვეთრი განცხადებებით გამოდისართ, მაგრამ შედეგი ჯერჯერობით არ ჩანს. გარდა განცხადებებისა, რას აპირებთ, როგორია ხელისუფლების შეცვლის თქვენი გეგმა?

— უახლოეს დღეებში პარლამენტს წარუდგენთ მოთხოვნას, საგანგებო სესიის მოწვევისა და ახალი საარჩევნო კანონმდებლობის მიღების თაობაზე, ვინაიდან, არსებული საარჩევნო კანონმდებლობით, ოქტომბერში არჩევნების ჩატარება ხელისუფლების გარანტირებულ გამარჯვებას და ქვეყანაში სამოქალაქო ომის საშიშროებას ნიშნავს. მეორე არ დაიწყოს ტირილი სააკაშვილმა, მერაბიშვილმა და ადგიშვილმა, რომ რუსებმა ან შრილანკელებმა მოუწყვეს რევოლუცია, რადგან არჩევნების გაყალბებით ისინი საკუთარ თავს სამოქალაქო ომს თავად მოუწყობენ. არჩევნების გაყალბება კი აუცილებლად მოხდება, თუ დღეს არსებული კანონმდებლობა არ შეიცვალა.

«ის მილიონები, რომლებსაც ბიძინა ივანიშვილმა უსაქმურ, უპასუხისმგებლო პარტიებს ჩაუჩიხს, რეპრეზენტაციის ხალხის ჩამოსაყვანად რომ დაეხარჯა, დღეს ხელისუფლება უკვე დახმობილი იქნებოდა»

და ამ მიტინგებს ლოგიკურ დასასრულამდე მივიყვანოთ. იმდენ ხალხს გამოვიყვანოთ, იქვე ჩატარდება არჩევნები და იქვე ავირჩევთ ხელისუფლებას, ამიტომ ყველა ის ადამიანი, რომელიც დღეს ამბობს, რომ ჯერ მიტინგები არ გვინდა, არჩევნებს დაველოდეთ და მერაბიშვილმა ადგიშვილმა, სააკაშვილმა შარბინი, სააკაშვილმა შარბინი, სააკაშვილი. ის პირდაპირ უბიძგებს ხელისუფლებას არჩევნების გაყალბების კენ. არადა, ახლა ყველაზე მნიშვნელოვანია, მომავალი საპარლამენტო არჩევნები არ გაყალბდეს. ეს არის ჩვენი ყოფნა-არყოფნის საკითხი.

სანამ „ოცნების“ წევრები თავიანთ ოფისებში ისხდებიან და იოცნებებენ, როგორ ჩაუვარდებათ პირში ხელისუფლების „პორტფელი“, სააკაშვილი დროს არ კარბავს და არჩევნების გასაყალბებლად სერიოზულად ემზადება.

დამერწმუნეთ, სანამ სააკაშვილს არ დავამხმობთ, ხალხი არ დაგვანებებს თავს. სააკაშვილს რევოლუციას არა რუსები ან შრი-ლანკელები, არამედ ქართველი ხალხი მოუწყობს. მისი მშვიდობიანად წასვლა შეუძლებელი ხდება.

— ბატონო შალვა, ხელი-სუფლების დამხობას როგორ აპირებთ?
— ასე ათასობით კაცმა უნდა შემოარტყას ალყა სააკაშვილის სასახლეს და ეს პროცესი უნდა გაგრძელდეს, კვირები, თვეები, წელიწადიც კი, რამდენიც საჭირო იქნება, სანამ

— თქვენს აქციაზე „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მოვიდნენ. თქვენ ყოველთვის დამოუკიდებლად ბრძოლას ამჯობინებთ, ამჯერად მათთან თანამშრომლობას მაინც თუ აპირებთ?
— არ ვითანამშრომლებ. ბიძინა ივანიშვილმა უნდა ითანამშრომლოს საკუთარ ხალხთან და საკუთარი რესურსი ხალხს მოახმაროს. ის მილიონები, რომელიც ბიძინა ივანიშვილმა უსაქმურ, უპასუხისმგებლო პარტიებს ჩაუჩიხს, რეპრეზენტაციის ხალხის ჩამოსაყვანად რომ დაეხარჯა, დღეს ხელისუფლება უკვე დახმობილი იქნებოდა.

— თქვენს აქციაზე „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მოვიდნენ. თქვენ ყოველთვის დამოუკიდებლად ბრძოლას ამჯობინებთ, ამჯერად მათთან თანამშრომლობას მაინც თუ აპირებთ?
— სწორედ ამან გადაარჩინა ჩვენი პარტია. ჩვენ რომ გამართიანებულიყავით აქამდე არსებულ პოლიტიკურ ბლოკებსა და კოალიციებში, დღეს ლეიბორისტული პარტია ალარ იარსებებდა. ჩვენ ვიქნებოდით მრავალპარტიულ სისტემაში, მრავალფეროვანი მომსახურებელი პარტია. მე არ მინდა ეგეთი არც ძალაუფლება, არც ხელისუფლება და არც ცხოვრება.

— საპროტესტო აქციებს გაგრძელებთ?
— რა თქმა უნდა, ჩვენ არ შევწყვეტთ მიტინგებს. უახლოეს დღეებში ახალი აქციის გამართვის თარიღი გამოცხადდება

— ბატონო შალვა, ხელი-სუფლების დამხობას როგორ აპირებთ?
— ასე ათასობით კაცმა უნდა შემოარტყას ალყა სააკაშვილის სასახლეს და ეს პროცესი უნდა გაგრძელდეს, კვირები, თვეები, წელიწადიც კი, რამდენიც საჭირო იქნება, სანამ

— თქვენს აქციაზე „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მოვიდნენ. თქვენ ყოველთვის დამოუკიდებლად ბრძოლას ამჯობინებთ, ამჯერად მათთან თანამშრომლობას მაინც თუ აპირებთ?
— არ ვითანამშრომლებ. ბიძინა ივანიშვილმა უნდა ითანამშრომლოს საკუთარ ხალხთან და საკუთარი რესურსი ხალხს მოახმაროს. ის მილიონები, რომელიც ბიძინა ივანიშვილმა უსაქმურ, უპასუხისმგებლო პარტიებს ჩაუჩიხს, რეპრეზენტაციის ხალხის ჩამოსაყვანად რომ დაეხარჯა, დღეს ხელისუფლება უკვე დახმობილი იქნებოდა.

— თქვენს აქციაზე „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მოვიდნენ. თქვენ ყოველთვის დამოუკიდებლად ბრძოლას ამჯობინებთ, ამჯერად მათთან თანამშრომლობას მაინც თუ აპირებთ?
— სწორედ ამან გადაარჩინა ჩვენი პარტია. ჩვენ რომ გამართიანებულიყავით აქამდე არსებულ პოლიტიკურ ბლოკებსა და კოალიციებში, დღეს ლეიბორისტული პარტია ალარ იარსებებდა. ჩვენ ვიქნებოდით მრავალპარტიულ სისტემაში, მრავალფეროვანი მომსახურებელი პარტია. მე არ მინდა ეგეთი არც ძალაუფლება, არც ხელისუფლება და არც ცხოვრება.

— თქვენს აქციაზე „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მოვიდნენ. თქვენ ყოველთვის დამოუკიდებლად ბრძოლას ამჯობინებთ, ამჯერად მათთან თანამშრომლობას მაინც თუ აპირებთ?
— სწორედ ამან გადაარჩინა ჩვენი პარტია. ჩვენ რომ გამართიანებულიყავით აქამდე არსებულ პოლიტიკურ ბლოკებსა და კოალიციებში, დღეს ლეიბორისტული პარტია ალარ იარსებებდა. ჩვენ ვიქნებოდით მრავალპარტიულ სისტემაში, მრავალფეროვანი მომსახურებელი პარტია. მე არ მინდა ეგეთი არც ძალაუფლება, არც ხელისუფლება და არც ცხოვრება.

— თქვენს აქციაზე „თავისუფალი საქართველოს“ ლიდერი კახა კუკავა და არასამთავრობო ორგანიზაციების წარმომადგენლები მოვიდნენ. თქვენ ყოველთვის დამოუკიდებლად ბრძოლას ამჯობინებთ, ამჯერად მათთან თანამშრომლობას მაინც თუ აპირებთ?
— სწორედ ამან გადაარჩინა ჩვენი პარტია. ჩვენ რომ გამართიანებულიყავით აქამდე არსებულ პოლიტიკურ ბლოკებსა და კოალიციებში, დღეს ლეიბორისტული პარტია ალარ იარსებებდა. ჩვენ ვიქნებოდით მრავალპარტიულ სისტემაში, მრავალფეროვანი მომსახურებელი პარტია. მე არ მინდა ეგეთი არც ძალაუფლება, არც ხელისუფლება და არც ცხოვრება.

«საკაშვილს ამერიკა უჭარხ მხარს და იმიტომაც დაეხმობა. ამერიკელებს მხარდაჭერა რომ მოეხსნება, მისი «გუნდმა ალარ იქნება»

ესაუბრა შორენა ციციშვილი

სვეტიცხოველში ზარმა დარეკა, დარეკა, უფლის ხელით დარეკა... დღეს საქართველო ითმენს ნარ-ეკალს, ხვალ საქართველო ამათ გარეკავს!!!

ინჟირა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შენ უნდა შეპლო, იცნო ყმარყმარე!

შენ ძველებურად ზიხარ საკანში, ქართველო ერო თავისუფალო... რით ვერ შეძელი, ეშმას კაკანში ხმამალა გეთქვა: „მიხსენ, უფალო!“

რით ვერ შეძელი, გეყვირა, როცა მიშველო ორმოში ძმები ჩაყარეს... შენ დაგავინყეს მამულზე ლოცვა, შენ ვერ იცანი ისევ ყვარყვარე!

შენ აღარ გახსოვს ბავშვების ოხვრა, როცა სიონთან თავი მოკვეთეს... ასპინძის ომიც დაგირჩა ოხრად, თუმც ტოტლებენი დაიმოკეთე!

შენ ისე დათმე სამშობლოს მთები, არ გაგჩენია კითხვა — „როდემდე?“ შენ ახლაც შაჰის ბუხართან თბები, თუმც ოსმალონი თბილისს მოედენენ!

შენ დაგავინყეს მამის სახელი, მერე მონასტრის კარიც შელენეს... მე გელოდები თვალეზბუღილს — შუშანიკივით, თუნდაც მერვე წელს!

შენ დაგასწავლეს, ოცდაათ ვერცხლად იუდასავით როგორ დაეცე... მე ვიცი, ბევრჯერ რარიგად შეგრცხვა, მაგრამ მიგაბეს გიჟის სარეცელს!

მე კარგად ვიცი, რაც გუშინ მოხდა, — დუღუნებს მტკვარი, სისხლად ჩავლილი... კვლავ ბოლმის ბურთი გამჩრია ხორხთან, ძირს ვარდისფერი გდია ყვავილი!

გზა გადარჩენის იქნება ძნელი, სიყვარულს მხოლოდ ღმერთი ამყარებს... შენ უნდა შეძლო, გაჰკეთო ბნელი! შენ უნდა შეძლო, იცნო ყვარყვარე!

უშიშარი და ნაღდი

ჩვენი მეგობარი და კოლეგა, ჟურნალისტიური ამქრის თვალსაჩინო ნარმომადგენელი, ლაშა ნადარეიშვილი 7 აპრილს 51 წლისა ხდება.

ეულოცავთ! გაზეთი „ასავალ-დასავალი“, რომელიც მისი პირმშო და მისი ცხოვრების წესია, ქართული მკითხველი საზოგადოების მიერ აღიარებულია როგორც ქვეყნარტად ეროვნული და დემოკრატიული პერიოდული გამოცემა. ლაშა ნადარეიშვილი პოეტიკა და ესეც საყოველთაოდ აღიარებულია.

ლი. აი, როგორ შეაფასა „საქართველო და მსოფლიოსთვის“ მიცემულ ინტერვიუში დიდმა ქართველმა მწერალმა და მამულიშვილმა ჭაბუა ამირეჯიბმა მისი პოეტური შემოქმედება:

„მართლაც რომ გმირია და ნაღდი პოეტიკა ლაშა ნადარეიშვილი“.

დღეს ჩვენი გაზეთი სიამოვნებით ბეჭდავს იუბილარის ლექსებს. მკითხველებს საშუალება ეძლევათ, კიდევ ერთხელ დარწმუნდნენ ბატონ ჭაბუას შეფასების სიმართლეში.

ქართლად ფრიალი ქვეყანა აღირაცხების!

ქართლად ფრიალი ქვეყანა აღირაცხების... სულით ზვიადი — მაინც იბრძვი, მაინც არ ცხრები!

ღრუბელი რისხვის თავზე გადგას იმპერიული... ქვეყანას იხსნის მხოლოდ მოდგმა იბერიული!

არად გიგდია: არც — ტირანი, არცა — ჯალათი...

ყველამ რაღაცა ინილადა უფლის ნაკვეთის... ვინც ჯვარს გადაგვცა, იხილავდე შენგან განკვეთილს!

სად ქართულითა შეინირვის უამი ყოველი, კვლავ ქართულითა აღსრულებულ ლოცვას მოველი!

მარად ზვიადი შენი სული ვიდრე არ ცხრების, — ქართლად ფრიალი ქვეყანა აღირაცხების!

ღავით მეფის მონოლოგი 2009 წელს

ჩემო დიდო მინა-წყალო, მეფეთ მეფე დავითი ვარ! — ჭყონდიდელის ლოცვა მწყალობს, ღმერთს ვუგალობ დავითნითა!

ნარიყალას ქონგურები ზღვიდან ზღვამდე გამიშლია, ამისთანა ორგულეები ცოცხალი არ გამიშვია!

ჩემს მამულში დღეს ვირთხები და ბუბერი ასპიდი, ერო, რად არ ეკითხები, — საქართველოს რად ყიდიან?

დიდგორს ომი მომიგია მაღლით წმინდა გიორგისა, ეს სახადიც მორიგია, მალე გადაგიგორდისა!

სინანულის წიგნი ვწერე მწედ ღირსის და უღირსისა... მრევლს პირჯვარი გადავწერე ნათლით რუის-ურბნისისა!

ჰე, ქართველო, როცა გულში სიყვარული მოგაკლდება, მანგლისიდან, როგორც გუშინ, თურქ-სელჩუკი მოგადგება!

ჰე, ქართველო, როცა მოყვრებს გარიყავ და დაივიწყებ, მაჰ აბასი აგოხრებს ქართლ-კახეთის რჩეულ მიწებს!

ეს ლამაზი მთა და ბარი ისევ თქვენი საბარია, — მაშ, სამშობლოს ბალავარი ავაზაკს რად აბარია?

შეგატოვა, ვაგლახ, ბევრმა ბუბულულებს და იადონებს... მერამდენედ გითხრას მტერმა: დაგყავი და გიბატონე!

გულს რომ ჩავეც მუხანათებს საქართველოს შხის ტორია... ვისაც ხმალი უღალატებს, ძელზე გასვამს ისტორია!

ვიცი, ფეხქვეშ გაიღებენ ყველა ვეზირს ავგონიას, — ჩემს საფლავზე ფიცს რომ დებენ, თვალს დაგხუჭავ, რად ჰგონიათ?!

ვინც სამშობლოს ნეტარ ედგენ, ლოცვად ღმერთი შეინირავს... დე, მართალი ნეტარებდნენ!!! ცოდვილთ ცეცხლი შეინირავს!!!

გარ ქართველი, მსა იბი...

მზე არავის არ ემხრობა, ყველა მეფე დაემობა!!! დაემობა კართაგენი!!! ოსმალეთიც დაემობა!!!

დარუბანდის კართან გელი, არც — სამშობლო... არც — მხედრობა... ვარ ქართველი, ესე იგი, შემრჩა ბრძოლის თავხედობა!!!

ისევე ოცდაჩვიდმეტი!

ღმერთო, ქვეყნის მოღალატე ძველებურად შინ მეტია, თუმცა წლები მოგვიმატე, ისევე ოცდაჩვიდმეტი!

ახლაც ყველა ყვიციანი ხორცმეტი და ჩინმეტი, მათ არ უყვართ ტიციანი, ისევე ოცდაჩვიდმეტი! ოცდაჩინეთ წელიწადში ვერ გავიგეთ, ვინ მეტია... ოცდაჩინეთ წელიწადში ისევე ოცდაჩვიდმეტი!

ერო ჩემო, მცხეთის კართან გამოდი!!!

მაგ სუფრიდან არაფერი აიღო! მაგ სუფრასთან ნუხელ გასცეს უფალი! ქრისტეს მცნება ვინაც ყურად არ იღო, არ ასცდება იუდას ნასუფრალი!

ზოგი მამლის ყვილამდე გიგანებს! ზოგი ისევ ამჯობინებს ავაზაკს! მე კი მხილავს შენი ზვრების სიგანე, სიცოცხლე რომ ასე გამილაშაზა!

გაიცინე, როცა გიმზერს ჯალათი! გაიცინე, როცა უმზერ არქიფოს! არაფერი დაიჯერო ამათი! ოცდაათი ვერცხლიც ამათ ათქვლიფონ!

როგორ ახლოს მოფრენილან სვავები! ეს კანკელიც შინაურმა დაღუნა! რატომ იტანს ფილაქანი სამების ღვთის ტაძარში შემოპარულ გარენარს?

ბულა-თურქიც უნდა მკერდით გათელო, თუ ცრემლები საქართველოს გამო გდის! ეს მსტოვრებიც მოინელე, ქართველო! ერო ჩემო, მცხეთის კართან გამოდი!!!

ახლა რა დროის ტანცი-მანცია?

დიდება ომში მოკლულ ათასებს, რომლებსაც მეფე არ დააფასებს!

სამშო საფლავში ჩაყრილ ყმანვილებს დრო სამოთხეში გაანანილებს!

ახლა რა დროის ტანცი-მანცია, მეფემ ქვეყანა თავს დაგვაქცია!

მარიამობის წმინდა მარხვაში ვართ უსახელო გმირთა მარხვაში!

ვაგლახ, ცხინვალის გამოსეთეს, ჩვენი გვამებით მინა მოთესეს!

ვაგლახ, საკენიც აღარ საკენობს, გზა — აფხაზეთის ტახტისაკენო!

რატომ იწვიან ჩემი თხემლები, რად ვერ აქრობენ ტატოს ცრემლები?

სამეზავ, როდის დაირეკები, რომ გააღვიძო ალგეთს ლეკვები!

მამულო, შენკენ ლოცვით მოვდივარ, როგორც არაგვი, მთებს გადმოვდივარ,

იმ სამასთავან ერთი ბიჭი ვარ, ხელში ერეკლეს ხმალი მიჭირავს!

ვიდრე დიდგორზე დაისავანებს კვლავ გაზაფხული მზის და ენძელის, — ლექსები ესე ცრემლით განვზანე, სიტყვა გითხარი, როგორც შევეძელი!

უკიდევანო ცაო მამულის, იმ საუფლოშიც შენ მომინდები... წინაპრის სისხლით გადანამული დამაკოცინე ქართლის მინდვრები!

მითხარი, — თერგი ისევ ღრილებს! მითხარი, — ისევ მეფობს მყინვარი! და დედამინა ვიდრე ტრიალებს, შენი მომრევი არავინ არი!!!

მე ვეკითხები ასიათასებს!

მე ვეკითხები ასიათასებს: როცა დრო მეფეს გადააფასებს, რა ეშველება ცბიერ მანასეს?! ან რა მოეღოს თვით ათანასეს?!
ვლიან დღეები ისე, ხან — ასე, მიაქვთ იმედი და სიხალისე... მე რაღა გითხრათ შემლილ ხანაზე, ხალხზე, მეფეზე და ქვეყანაზე?!

მიდის მოხუცი სოფლის შარაზე — ფიქრობს თეთნულდზე, ფიქრობს შხარაზე... მზეო, ამოდი აილაშაზე და საქართველო გამილაშაზე!

მზეო, ამოდი აილაშაზე და საქართველო გამილაშაზე!

ჩვენ უსათუოდ ბაგალთ ფსოუფო!

რატომ მარგუნა უფალმა ბედი, რომ ეს მახვილი ძილმაც ვლესო? დამადგი მკერდზე კავკასის ქედი, უწმინდესო და უპირველესო!

მითხარი, საით მიდის ენგური ან რატომ მიყვარს ასე ძალიან ჩემი სვანური, ჩემი მეგრული — სისხლით ქართული იავ-ნანინა?

რატომ მაგიჟებს ველი ალაზნის, რად ვიბადები ისევ იორთან, ანდა ფაზისი — ასე ლამაზი — პონტოს ნაპირთან როდის მიგორდა?

რატომ იხრჩობა მტკვარში არაგვი ან ვის ეძახის ახლა ყვირილა? თუ საქართველოს მტერი გადაგვის, მზეც დაყაროს ჩემმა ყვირილმა!

როცა კოდორშიც მეცვა ფარაჯა, ეპოქამ — ეშმას გამონაცვალმა — ჭოროხთან თურქი დამიდარაჯა, ტაო-კლარჯეთი ამომაცალა!

როდესაც თერგის წყალი დავლიე, შევკარი ფიცი უფლის მონათგან, ამოდ ვაგხედე დღეებს ცარიელს, შაოსის ჯარი ღორეს მოადგა!

მტერს ჩვენი სისხლი ვეღარ მოუნდეს, საქართველოსთვის ღმერთმა ილოცა... ჩვენი უსათუოდ გავალთ ფსოუფო, ჩვენი იქნება საინგილოცა!!!

მტერს ჩვენი სისხლი ვეღარ მოუნდეს, საქართველოსთვის ღმერთმა ილოცა... ჩვენი უსათუოდ გავალთ ფსოუფო, ჩვენი იქნება საინგილოცა!!!

ხვალ საქართველო ამათ გარეკავს!!!

გავყურებ ჭალებს არაგვიანებს, გავძინი მგზავრებს დანაგვიანებს: გახსოვდეთ — მტერი არ აგვიანებს! არც მოლაღატე არ აგვიანებს!

რადგან მსოფლიო ასე გარეგდა, ჩემი სამშობლოც უმალ დარიგდა... შთამომავლო უდრეკ ხალიბთა, ვაითუ, სულაც გაგიღარებდა!

მე საქართველო ვეღარ ვიციანი, ვეღარ ვიპკურე ნამნი ცისანი, აბჯარი მცმოდა თუნდაც ხისანი, არ გავხდებოდი ჯაყოს ხიზანი!

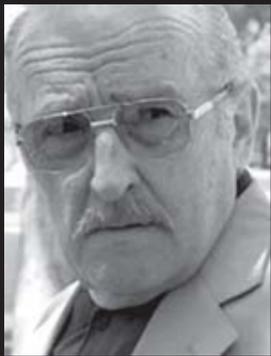
სვეტიცხოველში ზარმა დარეკა, დარეკა, უფლის ხელით დარეკა... დღეს საქართველო ითმენს ნარ-ეკალს, ხვალ საქართველო ამათ გარეკავს!!!

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ალექსანდრე ჭაჭიას ნაშრომებს ზედმიწევნით ვიცნობ. ის, რაც ამ ადამიანს ჩამოყალიბებული აქვს საქართველოს მომავლის გზასთან, მის პოლიტიკურ კურსთან თუ, გენეაპოთ, ორიენტირებთან დაკავშირებით, მართლაც ესაა ერთ-ერთი ყველაზე საფუძვლიანი და დამაჯერებელი ხედვა, რაც კი ბოლო დროს ვინმესთან მიწახსავს. ამას ყოველგვარი გადაჭარბების ბარეში ვამბობ, მაგრამ ამ ხელისუფლებას არ სჭირდება ჭაჭიანი ხალხი. პირიქით, ეზინიანე ასეთი ადამიანების...“

დავით სოკოლოვი:

რა პირობითაა დასვა ამერიკაში სააკაშვილი, იმ პირებს და დანიშნულებას ის უბაღლეს დონეზე ასრულებს

ბოლო დროს განვითარებულ მნიშვნელოვან მოვლენებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ ესაუბრება ცნობილი ჟურნალისტი და ტელეწამყვანი **დავით სოკოლოვი**.

— ბატონო დავით, ვიდეორგოლი სახელწოდებით „საქართველოს მომავლის ქრონიკა“, რომლის ტექსტსაც თქვენ კითხულობთ, ეს დღევანდელი კითხვებით, ეს დღევანდელი კითხვებით არ კარგავს. რის თქმა უნდად ამ ვიდეორგოლით მის ავტორებს და, თქვენი აზრით, მასში ნაჩვენებია „სიკეთებიდან“ რომელი შეიძლება რეალურად აუხდეს საქართველოს?

ნაბიძგი, მიმდინი, დღეს საბადად მოაზროვნე ადამიანს ამის ხსენება არ სჭირდება.

— იმ კვლევის შედეგები, რომელიც გასულ კვირას „ენდიანი“ დადო, თქვენი აზრით, ამერიკისთვის მისაღებია?

— რად უნდა ამას ბევრი ლაპარაკი, გამოვიდა აგერ ჯონ ბასი, რომელიც, ვერ გამოვიდა, ელჩია თუ გუბერნატორი და პირდაპირ განაცხადა: კვლევა იყო აბსოლუტურად დემოკრატიული და მისი შედეგები სანდოა. ამის შემდეგ ვინმეს ეჭვი ეპარება, რომ მათთვის მისაღებია ეს ხელისუფლება? არაერთხელ მითქვამს და კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, **სააკაშვილი არის ამერიკის უპირიზო ფაქტორი და ისინი ამ გიჟს უნდა გადაწყვიტონ. არ აინტერესება, დემოკრატიის კი, ბოლოში და, საბოლოოდ ცალ ფეხზე ჰკიდიათ. ასე რომ არ იყოს, შეიძლება ხელისუფლება შეაქონო იმის შემდეგ, რაც ამბობთ 26 მაისს ბაქათაში?**

სული და მითის მოთმინა, უბრალოდ, შეუძლებელია...

— თქვენ თქვით, რომ სააკაშვილი ამერიკის ფაქტორია, გამოდის, მომავალ არჩევნებში „ნაციონალის“ ვაშინგტონის მხარდაჭერა გარანტირებული აქვს.

— „ენდიანი“ ეს ე. წ. გამოკითხვა ამის ნათელი მაგალითია. ესაა მწვანე შუქი ამ ხელისუფლებისთვის, რაც იმას ნიშნავს, რომ მას ყველაფერის უფლები აქვს. ახლა ესენი უკვე მართლა საშუალები არიან, იმიტომ, რომ რეჟიმი ყველანაირი მუხრუჭისგან თავისუფალია; პირდაპირ განაცხადა: **სააკაშვილია იცის, რომ, რაც უნდა გააკეთოს, პასუხს არაპირად მოსთხოვს, პირიქით, სულ რომ განხორციელდეს, მაშინ რამეც არაა, რომლის მიხედვითაც, მათი დახმარება შეუძლებელია.**

გახსოვთ, ალბათ, 26 მაისის იმ ავტობუსის მოვლენების დროს ჯონ ბასმა რა განცხადება გააკეთა. მან, ფაქტობრივად, გაამართლა ის ბარბაროსობა, რაც სააკაშვილის პირისპირაა და უნდა იქნებოდა ჩაიხრჩობოდა. დღეს ამერიკის სენატი გატყენილია ანალოგიური დამაზოროვნე ჭკუათხელი ადამიანებით. ასე რომ, რა თქმა უნდა, მხარდაჭერა ამ ხელისუფლებას გარანტირებული აქვს...

— **სანაცვლოდ რას ითხოვს სააკაშვილისგან თეთრი სახლი, როგორ ფიქრობთ?**

— რასაც ითხოვს, აგერ ყველა ვხედავთ, — მის სიგეფებსა და აღვირახსნილობას ბოლო არ უჩანს. თუნდაც 2008 წლის აგვისტოს ომი ავიღოთ. ასეთ რამეზე სააკაშვილისნაირი გიჟი თუ ნავიდობა მართლაც ჭკუათმყოფელი ადამიანი გააკეთებდა ამას?! და მერე რისთვის? იმისთვის, რომ ვიღაცას ტაში დაეკრა? ის ტაშიც რომ არ დაგვიკრეს? რა მიიღო საქართველომ? — საამის ათასი დენილი, რომელიც სააკაშვილი საქათმეში შეასახლა. სამაგიეროდ, თურმე რუსეთი წარმოჩნდა მონსტრად და მთელი მსოფლიო იმაზე ლაპარაკობს, რომ პუტინი ოკუპანტია... მართლა ვაი ამით პატრონს, როდემდე შეიძლება ამ სისულელეების გაგრძელება, ვერ წარმომიდგენია ისე, **რითი რამ ფაქტია: რა პირობითაა დასვა ამერიკაში სააკაშვილი, იმ პირებს და დანიშნულებას ის უბაღლეს დონეზე ასრულებს.**

ამიტომაცაა, რომ მის შეცვლაზე ჯერჯერობით უფროს ფიქრობს მსოფლიოში. თუმცა, კანცა რომ

თქვას, პრინციპში, ამ ეტაპზე არც ეპაუზება რეალური შემცვლელი...

— თუ სააკაშვილი ამერიკის ფაქტორია და, როგორც თქვენ ამბობთ, ვაშინგტონი ყველაფერს გააკეთებს მის შესანარჩუნებლად, რას უნდა ველოდოთ არჩევნებისგან?

— ის, რომ ეს არჩევნები ტოტალურად გაყალბდება და ხელისუფლება ყველაფერს გააკეთებს, რათა ძალაუფლება შეინარჩუნოს, მე მეტიც, ამაში ეჭვი არავის ეპარება, მაგრამ, მეორე მხრივ, სახლში ჯდომით და რა გვეშეუბნებს ძახილით არაფერი გამოვა. მე ჩემს თავს ვერ მივცი მის უფლებას, რომ შორიდან ვუყურო ამ ყველაფერს, ვინაიდან, მიმდინი, რომ კაცი, პრეზიდენტი, შენი თავის ნიშნაზე უნდა იყო მართალი. თუ არ გვერა და არ გნამს ამ გიჟს, მაშინ რამეც ხდება აირჩიოს, სხვა გამოსავალი უნდა ეძებო, რომ ერთი ადგილის ტყეპნა არ გამოვიყენო. ნინაალმდე შემთხვევაში, ვერც ხელისუფლებას მოსთხოვ, რომ დემოკრატიული არჩევნები ჩაატაროს. მითუმეტეს, **ამით უკვე ისაა ამით ძალაუფლება გამტკიცდება, იმე, თუ ხალხმა რამე არ იცნოს, მაშინ უკვე დაიწყება არჩევნების პროცესი. ის კი არა, აბა რა უკვე შეიძლება უნდა დაეწესებინათ ისე, რაც უნდა იყოს, ვინც უნდა იყოს, ვინც უნდა იყოს, ვინც უნდა იყოს.**

ერთი სიტყვით, ეს ხელისუფლება ყველაფერს ნამსევნობს, ამიტომ, როცა მის შეცვლაზე საუბარი, ყველას უნდა ესმოდეს, რომ მარტივად ამის მიღწევა შეუძლებელია. მეტიც, საბოლოოდ ეს ყველაფერი საქართველოს შეიძლება ძალიან დიდი მსხვერპლის ფასად დაუჯდეს და ადრე თუ გვიან ჩვენს მიხედვითაც ამ მსხვერპლზე წასვლა, თუ გვიანდა, ქვეყანაში რეალურად ძირეული ცვლილებები განხორციელდეს.

— **თქვენ გჯეროთ, რომ ხელისუფლება შეიარაღებულ დაჯგუფებებს ქმნის?**

— რა უფლება მაქვს, არ დავიჯერო, როცა ფიქრი არსებობს, რომელიც ამას ადასტურებს. ესეც რომ არ იყოს, ადგილობრივები ხომ ხედავენ, იქ რაც ხდება? ამათავე უკვე არაფერი მიკვირს, ისეთი რამეები მესმის და ისეთ საოცრებებს ვხედავ ყოველდღე... — **ეს ყველაფერი გასაგებია, მაგრამ საზოგადოების**

მნიშვნელოვან ნაწილში რატომღაც არის მოლოდინი, რომ მომავალი არჩევნები „ნაციონალის“ დასასრული იქნება. თქვენი აზრით, არის ამის შანსი?

— ყოველ შემთხვევაში, მინდა, დავიჯერო, რომ ასე იქნება, მაგრამ რაღა დავიმალდო და, ჩვენს მოსახლეობაზეც ცოტა არ იყოს გულგატეხილი ვარ. ნახეთ, რა ხდება? ყველას ემინია, ყველას რაღაც ბოჭავს და აკავებს, ხმის ამოღებასაც კი არავინ ცდილობს. გაგიგიათ ასეთი რამე! სახლში მკედარი შემოგისვენებს და შენ შენს დამცველს ეუბნები, რომ არაფერი მომხდარაო; ვილასი გეშინია, დალოცვილო, ოჯახის წევრს გიკლავენ, სახლიდან გაგდებენ, რაც გაქვს, ყველაფერს გართმევენ და მეტი რაღა უნდა გაგიკეთონ, რომ ხმა ამოიღო? ვერავითარი არჩევნებით პრობლემები ვერ მოგვარდება, ვერაფერი ვერ უშველის ამ ქვეყანას, სანამ ჩვენ თვითონ არ მოვალთ აზრზე.

— **თქვენ რუსეთი ახსენებთ და ბევრი პუტინის ხელმოწერა გაპრეზიდენტებას ჩვენთვის გარკვეულ საფრთხედ აღიქვამს. შიში, რომ შეიძლება შეიარაღებული კონფლიქტი განახლდეს, თქვენი აზრით, რამდენად მართებულია?**

— ამ ხელისუფლების პირობებში ყველაფერია მოსალოდნელი. ის გზა, რომელსაც ამათი წყალობით ადგას საქართველო, არის პირდაპირ თავით შეჯახება რუსეთთან და ვაი მათ პატრონს, ვინც ამას ვერ ხედავს.

ყველაფერს თავი დაგანებოთ, ის, რომ კრემლთან ურთიერთობის მოგვარების მიზანმიმართული პოლიტიკა იყოს, რისი ნაწილიც ვართ და ვინც დახმარების იმედით უნდა დაელოდოს, კარგად გამოიჩინა 2008 წლის აპრილისთვის.

უბედურება ისაა, რომ ამ ხელისუფლებას, რესურსთან ერთად, მეზობელ სახელმწიფოსთან ურთიერთობის დალაგების ნებაც არ გააჩნია, პირიქით, ამათი ყოველი ნაბიჯი მიმართულია იქით, რომ როგორმე რუსეთს უკბინონ, გააღიზიანონ და გაამწარონ. უხეშად თუ ვიტყვით, იცით, ამას რა ჰქვია? — ეს არის ხისთავიანობა: იცო, რასაც აკეთებ, დაგუბავს და მაინც აკეთებ, დუშპავე ქვეყანას, თორემ

თვითონ რა უჭირთ, თუ რამე უბედურება მოხდება, დაკრავენ ფეხს და გაიქცვიან, ჩვენ შეგვრჩება ეს დანგრეულ-გაოსხრებული ქვეყანა.

— **რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარების გზებზე არც მაინცდამაინც ოპოზიციასა და ჯეროვნად ორიენტირებული, პოლიტოლოგ ალექსანდრე ჭაჭიას თუ არ ჩავთვლით, რომელსაც ამ საკითხზე არაერთი საფუძვლიანი ნაშრომი აქვს გამოქვეყნებული.**

— არა მარტო ამ საკითხზე, **მი ალექსანდრე ჭაჭიას ნაშრომებს ზედმიწევნით ვიცნობ. ის, რაც ამ ადამიანს ჩამოყალიბებული აქვს საქართველოს მომავლის გზასთან, მის პოლიტიკურ კურსთან თუ, გენეაპოთ, ორიენტირებთან დაკავშირებით, მართლაც ესაა ერთ-ერთი ყველაზე საფუძვლიანი და დამაჯერებელი ხედვა, რაც კი ბოლო დროს ვინმესთან მიწახსავს.** ამას ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე ვამბობ, მაგრამ უბედურება, იცით, რა არის, ხელისუფლებას არ სჭირდება ჭკვიანი ხალხი. პირიქით, ემინიათ ასეთი ადამიანების, იმიტომ, რომ იციან, მათ გვერდით ეს უტყვიანობები ჭიანჭველებად გამოჩნდებიან. **აი, ესაა მათი პოლიტიკა, — მათაა ჭკვიანობა მართლაც მათთვის მისაღებია.** ასე რომ, რაც შეეხება თქვენს კითხვას, არსებობს თუ არა რუსეთთან ომის ალბათობა, კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, რა თქმა უნდა, არსებობს და, გვიანდა თუ არა ამის აღიარება, ეს ფაქტია.

— **დასასრულს ისევ არჩევნებზე გვითხვით: თქვენ თქვით, რომ ხელისუფლება ისევ გაყალბების ნაცად ხერხს მიმართავს, რა შეიძლება, საზოგადოებამ ამას დაუპირისპიროს?**

— კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, ადამიანებმა უნდა შეიგნონ, რომ დუმილით პრობლემა ვერ მოგვარდება, რომ, როცა შენს მეგობარს ან მეზობელს შეიღებ უკლავენ, შენ არ უნდა გაჩუმდები და გულხელდაკრეფილი არ უნდა უყურებდე, მე რა მოხდება... ამას თუ შეიგნებს საზოგადოება და ამ პრინციპზე თუ იქნება ჩვენი აზროვნება დამყარებული, მერე შეიძლება გამოსავალზე ვიფიქროთ. ნინაალმდე შემთხვევაში, ამ უმსგავსობის დასაძინებას და ცხოვრების წესად ქვეყანას, რასაც ესენი აკეთებენ, სულ რაღაც ოთხი-ხუთი წელი სჭირდება, და მერე აღარაფერი გვეშეუბნება.

ესაუბრა **ჯანა შვანია**

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„კანონმდებელი, რომელიც ახლა შიშვან კალაში, ახალი სენსაციის იქნება. მასში საპარტიო-საპარტიო მხარეების უფლებამოსილება საუბარი. არ ვიცი, ბავშვთა თუ არა ეს კანონმდებელი კონსტიტუციის, მაგრამ ეს მიუთითებს იმაზე, რომ საპარტიო-საპარტიო მხარეები და მოქალაქეებთან მკვირვარეობა იცვლება. ჩვენი ხელისუფლების მიმართ დასავლეთი რომ კრიტიკულია, ამას ადასტურებს ევროკავშირის უფროსი, ბატონ დიმიტრიევსის გამოცხადება. მისი წინა გამოცხადებისგან განსხვავებით, ის ამჯერად ბევრად კრიტიკული იყო საპარტიო-საპარტიო ხელისუფლების მიმართ, რაც ნიშნავს იმას, რომ დასავლეთმა დამოკიდებულება შეიცვალა“.

ლევან ბერძენიშვილი: ამერიკამ საქართველოში დემოკრატიისთვის რამდენიმე მილიარდი დასხარჯა, შედეგად კი დიქტატურა მიიღო

რესპუბლიკური პარტიის წევრი, საზოგადოებრივი მოძრაობა „ქართული ოცნების“ ერთ-ერთი სახე, ლევან ბერძენიშვილი ამერიკის ეროვნულ-დემოკრატიული ინსტიტუტის მიერ ჩატარებულ გამოკითხვებს არ ენდობა. მისი თქმით, კვლევები არ შეესაბამება რეალობას. „ამერიკამ საქართველოში დემოკრატიის განვითარებისათვის მილიარდები დასხარჯა, მაგრამ შედეგად დიქტატურა მიიღო. თუ სააკაშვილი საპრეზიდენტო მმართველობის ორი ვადის დასრულების შემდეგ ისევ დასაპირებს პირველ პირად დარჩენას, ქართველი ხალხი ამას არ დაუშვებს“, — აცხადებს ლევან ბერძენიშვილი.

უჭედება ურთიერთობა ამერიკასთან. ყველაფერი, რასაც იტყვიან ელჩებისა თუ ამერიკის მისამართით, იწინააღმდეგება და, როდესაც ქალაქში კლინტონს „გულიან ქალად“ მოიხსენიებ, ეს ყველაფერი მიღწეის აღმსარებელია. „ვიკილიქსის“ ანგარიშის შემდეგ ეს ყველაფერი იცის, თუ როგორ იზრუნება ასეთი ინფორმაციაზე.

— ბატონო ლევან, ერთი კვირის წინ ამერიკის ეროვნულ-დემოკრატიულმა ინსტიტუტმა გამოაქვეყნა კვლევების შედეგები, რომელთა მიხედვით „ნაციონალები“ და მათი ლიდერი პირველ ადგილზე არიან. მათ გამოკითხულთა 41% უჭერს მხარს, ხოლო ბიძინა ივანიშვილსა და „ქართულ ოცნებას“ — მოსახლეობის 12% და ისინი მეორე ადგილზე არიან. როგორ ფიქრობთ, რამდენად რეალურია ამ კვლევათა შედეგები?

მაგივრად 50% გამოვა. ბევრი შეკითხვის მიხედვით, შეიძლება სხვა დასკვნების გაკეთება, ვიდრე ახლა კეთდება. ერთის მხრივ, ჩანს, რომ მოსახლეობა კრიტიკულად არის განწყობილი, და მეორე მხრივ, გამოდის, რომ მოქალაქეებს ძალიან მოსწონთ ხელისუფლება. როგორც ჩანს, საქართველოში ამ ტიპის გამოკითხვის დონე ძალიან დაბალია და, თუ ჩვენ გვინტერესებს, ვინ არის პირველი ადგილზე, ვინ მეორე ადგილზე, ვინ მესამე ადგილზე, ამ კვლევათა შედეგები არ არის რეალური, მაგრამ ძალიან რთული გასარკვევია ის, თუ რატომ არ ასახავს რეალობას ეს გამოკითხვა: იმიტომ, რომ მოქალაქეები მალავენ თავიანთ მოსაზრებას, თუ იმიტომ, რომ შიშის ფაქტორი ასრულებს გარკვეულ როლს? მე ვფიქრობ, ამას ცალკე გამოკითხვა სჭირდება. ფაქტია, რომ გამოკვლევის შედეგები და რეალობა ერთნაირი არ არის. ძალიან მნიშვნელოვანია, თუ რას ფიქრობს მოსახლეობის თითქმის 40%, რომელიც თავის პოზიციას არ აფიქსირებს. ჩემი აზრით, ეს გამოკითხვის ნაკლებობაა, მარცხია. ეს გამოკითხვა მონიშნავს საპარტიოდ არ უნდა ჩაითვალოს. ვფიქრობ, მიუხედავად ყველაფრისა, მოსახლეობის 80%-მა იცის ბიძინა ივანიშვილის მოქალაქეობის საკითხი. 70% ითხოვს მისთვის მოქალაქეობის აღდგენას, ამ ნაწილში გამოკითხვა არ ტყუის.

«როდესაც ქალაქში კლინტონს «გულიან ქალად» მოიხსენიებ, ეს ყველაფერი მიღწეის აღმსარებელია. «ვიკილიქსის» ანგარიშის შემდეგ ეს ყველაფერი იცის, თუ როგორ იზრუნება ასეთი ინფორმაციაზე»

ლი პარტია თავად ეუბნება, ვისი პერსონა უნდა ნამონიროს წინ. მერაბიშვილი იმიტომ ნამონიროს, რომ, როცა სააკაშვილი აღარ იქნება, პრემიერ-მინისტრი სჭირდება? ამონიშნებენ ახლა: ვანო ივარგებს, გიგა თუ გიგა.

— თქვენი აზრით, დასავლეთმა შეიცვალა დღევანდელი ხელისუფლების მიმართ დამოკიდებულება?

— დასავლეთის დამოკიდებულება საქართველოს ხელისუფლების მიმართ იცვლება, ამას დიდ როლს ასრულებს ის, თუ რას აკეთებს დასავლეთში საქართველოს ხელისუფლება და რას აკეთებს საქართველოს ოპოზიცია. ნელ-ნელა ბიძინა ივანიშვილთან და „ქართულ ოცნებასთან“ დაკავშირებული ლოგოსტი ჯგუფები უფრო და უფრო აქტიურად მუშაობენ და აღწევენ ბარაკ ობამამდე. ვგულისხმობ მსგავსებას. როგორც ახლა ვაპირებთ საელჩოებს, რაც ძალიან სასაცილოა. კულაპილებისა და სხვათა გამოწვევებით ელჩების მისამართით მიხელო სააკაშვილის განცხადების ექო. ეს თქვა საგარეო საქმეთა მინისტრმა, მე რე იურიდიულ ენაზე — პალიკომ და მერე გასაგებ, ანუ „ქველი ბიჭების“ ენაზე — აკაკი ბობოხიძემ.

— ჩემი აზრით, გამოკვლევების შედეგები არარეალურია, მაგრამ ძალიან რთული გასარკვევია ის, თუ რატომ არ ასახავს რეალობას ეს გამოკითხვა: იმიტომ, რომ მოქალაქეები მალავენ თავიანთ მოსაზრებას, თუ იმიტომ, რომ შიშის ფაქტორი ასრულებს გარკვეულ როლს? მე ვფიქრობ, ამას ცალკე გამოკითხვა სჭირდება. ფაქტია, რომ გამოკვლევის შედეგები და რეალობა ერთნაირი არ არის. ძალიან მნიშვნელოვანია, თუ რას ფიქრობს მოსახლეობის თითქმის 40%, რომელიც თავის პოზიციას არ აფიქსირებს. ჩემი აზრით, ეს გამოკითხვის ნაკლებობაა, მარცხია. ეს გამოკითხვა მონიშნავს საპარტიოდ არ უნდა ჩაითვალოს. ვფიქრობ, მიუხედავად ყველაფრისა, მოსახლეობის 80%-მა იცის ბიძინა ივანიშვილის მოქალაქეობის საკითხი. 70% ითხოვს მისთვის მოქალაქეობის აღდგენას, ამ ნაწილში გამოკითხვა არ ტყუის.

— ამ შემთხვევაში „ენდი-აი“ მოსყიდულია ხელისუფლების მიერ?

— დასავლეთის დამოკიდებულება საქართველოს ხელისუფლების მიმართ იცვლება, ამას დიდ როლს ასრულებს ის, თუ რას აკეთებს დასავლეთში საქართველოს ხელისუფლება და რას აკეთებს საქართველოს ოპოზიცია. ნელ-ნელა ბიძინა ივანიშვილთან და „ქართულ ოცნებასთან“ დაკავშირებული ლოგოსტი ჯგუფები უფრო და უფრო აქტიურად მუშაობენ და აღწევენ ბარაკ ობამამდე. ვგულისხმობ მსგავსებას. როგორც ახლა ვაპირებთ საელჩოებს, რაც ძალიან სასაცილოა. კულაპილებისა და სხვათა გამოწვევებით ელჩების მისამართით მიხელო სააკაშვილის განცხადების ექო. ეს თქვა საგარეო საქმეთა მინისტრმა, მე რე იურიდიულ ენაზე — პალიკომ და მერე გასაგებ, ანუ „ქველი ბიჭების“ ენაზე — აკაკი ბობოხიძემ.

— თქვენი აზრით, დასავლეთმა შეიცვალა დღევანდელი ხელისუფლების მიმართ დამოკიდებულება?

— დასავლეთის დამოკიდებულება საქართველოს ხელისუფლების მიმართ იცვლება, ამას დიდ როლს ასრულებს ის, თუ რას აკეთებს დასავლეთში საქართველოს ხელისუფლება და რას აკეთებს საქართველოს ოპოზიცია. ნელ-ნელა ბიძინა ივანიშვილთან და „ქართულ ოცნებასთან“ დაკავშირებული ლოგოსტი ჯგუფები უფრო და უფრო აქტიურად მუშაობენ და აღწევენ ბარაკ ობამამდე. ვგულისხმობ მსგავსებას. როგორც ახლა ვაპირებთ საელჩოებს, რაც ძალიან სასაცილოა. კულაპილებისა და სხვათა გამოწვევებით ელჩების მისამართით მიხელო სააკაშვილის განცხადების ექო. ეს თქვა საგარეო საქმეთა მინისტრმა, მე რე იურიდიულ ენაზე — პალიკომ და მერე გასაგებ, ანუ „ქველი ბიჭების“ ენაზე — აკაკი ბობოხიძემ.

— სხვა რომელ ნაწილშია ტყუილი?

— ჩემი აზრით, რაღაც ბოროტ განზრახვას და მოსახლეობისთვის სულში ჩაფურთხებას აქვს ადგილი. „ენდი-აისთან“ კრიტიკული შენიშვნები ყოველთვის გვექონდა, მაგრამ ვფიქრობ, აქ გაცილებით რთულადაა საქმე, ვიდრე ერთი მტრის პოვნა — ჩვენს რიგებში. გამოკითხვისთვის ფატალური მნიშვნელობის მინიჭება არ შეიძლება, რომ ვთქვათ, აი გამოკითხვით და დამთავრდა ჩვენი საქმე-თქო, მით უმეტეს, როცა გამოკითხვის დროს არის ისეთი ღრმად მეთოდურად არასწორი შეკითხვა, როგორცაა: „ვის მიანიჭებთ უპირატესობას?“, ჩამოხატვალში არის ვილაც იქსი „ნაციონალიზმიდან“.

— ვის გულისხმობთ, ვანო მერაბიშვილს ხომ არა? ან რატომ ნამონიროს მისი პერსონა ამ გამოკითხვებში?

— ჩვენ ახლა ვაკრიტიკებთ საელჩოებს, რაც ძალიან სასაცილოა. კულაპილებისა და სხვათა გამოწვევებით ელჩების მისამართით მიხელო სააკაშვილის განცხადების ექო. ეს თქვა საგარეო საქმეთა მინისტრმა, მე რე იურიდიულ ენაზე — პალიკომ და მერე გასაგებ, ანუ „ქველი ბიჭების“ ენაზე — აკაკი ბობოხიძემ.

— თქვენი აზრით, დასავლეთმა შეიცვალა დღევანდელი ხელისუფლების მიმართ დამოკიდებულება?

ლოში ჩატარდეს გამჭვირვალე და დემოკრატიული არჩევნები. არადა, ეს ძნელი ნარმოსადგენია, ვინაიდან შედიას მთლიანად ფლობს ხელისუფლება, მიუხედავად ამისა, ოპოზიცია უფრო მოზოლიზებულია, ვიდრე ოდესმე.

— სააკაშვილი ნებისმიერ ფასად (თუნდაც დასავლეთი-სა და ამერიკის მომხრეების) არჩევნების გაყალბებით შეინარჩუნებს ხელისუფლებას?

— მე ვფიქრობ, სააკაშვილს უნდა ხელისუფლებაში პირველ პირად დარჩენა, რაც შეუძლებელია იმას, რას მონახრებს და რას არა, მოდით ვთქვათ ასე: კი აპირებს ამის გაკეთებას, რასაც თქვენ ბრძანებთ, მაგრამ ჩვენს ხელშია, — გააკეთებს თუ ვერა. ახლა ისე არ არის, რომ მისი სააკაშვილი რაიმე რამის დასაპირებს კი გააკეთოს. ახლა ჩვენს ხელშია დამოკიდებულია და სხვანაირად დავდგეთ.

— თუმცა არც ისეთი საარჩევნო გარემოა, რომ არჩევნების გაყალბებისგან დაზღვეული ვიყო?

— ამას რა მნიშვნელობა აქვს. საარჩევნო გარემო ძალიან ცუდი იყო, როდესაც ეროვნულმა ძალებმა 1990 წელს კომუნისტები დაამარცხეს. საარჩევნო გარემოსთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ფაქტორია ის, რომ მოქალაქეები ნაყინდენ არჩევნებზე. რამდენიმე მოქალაქე არ გამოვა, იმდენი ზედმეტი ხმა მივიცემა, ნაციონალიზმს. ამიტომ იმაზე უფრო ახლა უნდა ვიფიქროს, რომ საარჩევნო გარემო არა შეიცვლება, მანამდე არაფერი იქნება, მაგრამ დასავლეთმა 400 წელი. საჭიროა, ევროკომლოთ არჩევნებისთვის და ყველა მოქალაქის ხმა დავიცვათ, ადამიანობის ის პირიონი, ვინც მათ სურთ. საარჩევნო გარემო შეიქმნება დინამიკის, გაუმჯობესდება, რისი იმედოვნებთ, საკუთარ თავს განაგრძობთ თუ არა, ყველა მოქალაქე მივიცემა არჩევნებში. ვერც ერთ ზედმეტ ხმას მთავარიდან ვერ ჩამოვიტანს „ნაციონალიზმი“. ისინი, ვინც არასოდეს ყოფილან და არც ახლა აპირებენ წასვლას არჩევნებზე, საკუთარ თავს გამოუტანენ მძიმე განაჩენს.

— მაინც რისი იმედი გაქვთ, მხარდაჭერის მხრივ რეგიონებში არც ისე

საქართველო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„არა მაძვს ეს ოსური ფული!“
რატომ დაწვავდა, ხალხო? ნუთუ ასე ძნელია, ორ უსინათლო, თანაც დაწვავდა გავმავს იქვე, მარნეულში, „აპერსის“ კლინიკაში დაუდგინონ ინვალიდობის ჯგუფი? რაიმე ფარული დაავადება სჭირთ და ძნელი გამოსაკვლევი? საჭოჭამონა რაიმე? ბავშვები ხომ ბრმაები არიან? ღმერთო ჩემო, აღეძი და მამ „ფორმა-100“-ში ჩაწერე, რა! უკანონოს ვითხოვ რაიმეს? რაიმეს ვითხოვ განსაკუთრებულს?“

ეკა კაკაჩია:

საკუთარი შვილის სურათი არ შექნება, როგორც დავსაძო და დავიბირე

უპოვარსა და გაჭირვებულს რა დალევს ამქვეყნად. ასიათასობით ოჯახი უმძიმეს მდგომარეობაშია, ხალხს ხვალისდელი დღის, უკეთესი მომავლის იმედი გადაეწურა. დიდი ნაწილი ფიქრობს, რომ მომდევნო დღეც ისეთივე უფერი, ნაცრისფერი და მშვენიერი იქნება, როგორც გუშინდელი იყო, როცა მთელი დღე ლუკმაურის ამო ძიებაში გაილია.

ლამა და ეკა კაკაჩიების ოჯახი ამ ათასობიდან ერთ-ერთია. ეკა ფუტკარაძე-კაკაჩია ზუგდიდელია, ლამა კაკაჩია — ნაღვლიანი. სამეგრელოში ვერც ლამამ, ვერც ეკამ სამსახური ვერ იშოვეს და ცხოვრების სახსარის ძიებაში 4 არასრულწლოვანი შვილით თეთრონიყაროში, სოფელ ხაიში ალმონდენდნენ. ფიქრობდნენ, ხაიში სამუშაოს ვინახავთ, ცოტა ნელში გავიმართებით და შვილებსაც უკეთ ვუპატრონობთ, მაგრამ იქ უარესი ელოდათ. მას შემდეგ 8 წელი გავიდა.....

„ნაღვლიანობა თბილის ქარხანა ერთი, მეტი არაფერი. 70 ლარს იხდიან თვეში ხელფასად. მე და ლამას რომ გვემუშავა, ეს ფული სადაღდეგავად ვეღებოდნენ? მიწაც არ გვექონდა, რომ სიმინდი მაინც დავგვეთესა. ხაიშს მიაგაშურეთ 4 შვილით. აქ კეთილშობილმა ადამიანმა, რუსულად გურჩიანმა თავისი სახლი დაგვითმო, თვითონ სხვა სახლი ცხოვრობს. ქალბატონი რუსულიანი მოსამართლის თანამშენებელია. გვეხმარება, რითაც შეუძლია, გულთან მიიტანა ჩვენი გასაჭირი და კვირა არ გავა, რაიმე არ მოგვანდოვს სულის მოსათქმელად — ცხადია, საჭმელს ვგულისხმობ. ახლა 8 ადამიანი ვართ ოჯახში,“ — მიყვება ქალბატონი ეკა თავისი ოჯახის გასაჭირს.

ხაიში კაკაჩიებს ორი გოგონა შეეძინათ. სამწუხაროდ, ორივენი ცერებრალური დამბლით არიან დაავადებულნი. ორივენი, ანგლოზიგიტი ბავშვები, ბრძები არიან. ლიკა 5 წლისაა, ნინია კი — ორის. ინვალიდი შვილების გაჩენას დედა იბრალვებს: „თირკმელები მაქვს დაავადებული, ანთება მაქვს, მგონი, ქრონიკული ანთება... ბავშვებიც ამიტომ დაიბადნენ ინვალიდები. არადა, ფული არ მქონდა, ექიმთან წავსულიყავი და მემკურნალა... მაშინ ყველაფერი კარგად იქნებოდა, ეს ორი ბავშვი ჯანმრთელი მეყოლებოდა და მომავალსაც იმედინებდნენ შევხვდებოდნენ.“

მომავალი? უკეთესი ხვალისდელი დღე? პერსპექტივა? — ამ სიტყვების გაგონებაზე სიმართლი ეცინება სვეტლანა ბუბუ დედას: „რისი იმედი უნდა მქონდეს? რომელ მომავალსა და უკეთეს დღეებზე მელაპარაკებოთ? ღამით რომ დავიძინებ, ის არ ვიცი, დღით ერთი ნაკლები შვილი მავსოლება თუ არა. იმედი — ორით ნაკლები. ლიკას და ნინიას უმჯობესი რამე წინადადებაა, „კალიასა“ არ მაძვს, რომ ორივე ჩაწერა და ეხუროს, სუფთა ჰაერზე გამოვიყვანო. თვეში 200 ლარს ნაშრომი მარტო ლიკას სჭირდება, ისიც მხოლოდ იმისთვის, რომ არ მოკვდეს. ნაშრომი არც ნინიას

სჭირდება. ზომავარ პამპირების ფულს კლივის ვუყრით. 2 ოთახში 8 სული ვცხოვრობთ, ძილით კი ნაწუხარ რკინის 3 სანჯღი, მხოლოდ ლარს ნაწუხარ თეთრულში 1 ოთახში ვპარსავთ ყველას, რადგან ორ ოთახს ვერ ბავშვობით. სახლი ბასალისა შიგნიდანაც და ბარბაქაძის, ზამთარში ბარბაქაძის უბანს და ხან ერთი ინვალიდი შვილი ბავშვებიც ავა, ხან — მხოლოდ ერთი შვილი, ნანა მე-9 კლასიდან გამოვიყვანე, რომ მოახსოვოს და შვილებს მოსწონდეს, ვმუშაობთ, რომ პურის და ნაშლის ფული მაინც მივოვროთ, — მამაშენაა ეკა.

ლამა კაკაჩიას კისერზე დიდი ჯირკვავი აქვს, სასწრაფოდ საოპერაციოა, ჯირკვავი ამოსაკვეთია — ექიმებმა კეთილთვისებიანი სიმსივნე დაუდგინეს. ჯვარი სწვრია, მაგრამ კაცმა არ იცის, როდის გადაიზრდება ავთვისებიან სიმსივნეში. საოპერაციო ფული არ აქვს, თუმცა, რომც იშოვოს, ოპერაციას მაინც არ გაიკეთებს, რადგან ოჯახში ყოველდღე 6 მშვიდი შვილი ელოდება. სწორედ ყოფილა, — ერთი პური 6 ნაწილად გაუტეხიათ, ბავშვები დანაყრებულან და დაუძინიათ, დედ-მამას კი ღამე თეთრად უტეხია, ერთმანეთის ჩუმად უწმენდათ ცრემლი და დილით ღამენათევები სამუშაოდ წასულან.

რამდენიმეჯერ ვახსენე საბუღალტრო. მუდმივი საქმე არც ლამას აქვს და არც — ეკას. სოფელში თუ ვინმეს რაიმე დასაჭირდა, ეხმარებიან — თუ მინა დასაბარი, გასამარკლი, ძროხა მოსანველი, ზოსელია გამოსახვეტი, შემა დასაჩენი თუ ბეტონია ასარევი... ცოლ-ქმარი ყველაფერი სამუშაოზე თანახმაა, ოღონდ თავი გაიტანონ. „შრომა არ გვეთავაზილენ, დღიურ მუშაობა და მდგომარეობა სოფელში, გვირეკავან და მივძვივართ, დღეში 10 ლარს ვვიხდინებ, მაგრამ ყოველდღე ხომ არ არის ასეთი საგუშაო, თან — ორივესთვის? თუ ორივეს სათბეო გამოგვიჩვენა, თან — ორივესა და იმავ დღეს, ის უბედურების დღეა ჩვენი — შვილებს ნორმალური სადილი გავუკეთებთ.“

რა იმედი მაქვს, ლამასთვის მაინც გამოჩინდის სამსახური? შვილებს მოსწონს უმჯობესი რამე წინადადება, „კალიასა“ არ მაძვს, რომ ორივე ჩაწერა და ეხუროს, სუფთა ჰაერზე გამოვიყვანო. თვეში 200 ლარს ნაშრომი მარტო ლიკას სჭირდება, ისიც მხოლოდ იმისთვის, რომ არ მოკვდეს. ნაშრომი არც ნინიას

ხორციანი კერძი, რამდენი ხანია, არ გაკეთებულა თქვენს ოჯახში? — ვეკითხები ქალბატონ ეკას მობოლოდების ტონით. — „ხოცი“? — ჩამეკითხა. თავი დაუქნია. დიდახს იფიქრა და ვერ გაიხსენა: „არა, ნამდვილად ვეღარ ვიხსენებ, როდის ჭამის ბავშვებმა ხორცი. დიდი ხანია, იმდენად დიდი, რომ ზუსტად ვერ ვიხსენებ.“

ეკა მეზობლებისგან ნისიად იღებს ყველს, კვერცხს, მანოსს, რძეს და თბილისში, წყნეთის ქუჩაზე ყიდის: „ყველს 1 ლარს წაუშაბებ, კვერცხს — 5 თეთრს, მანოსს — 20-30 თეთრს და რაღაც მეც მირჩება. ეგ არის, კვირაში ერთხელ ჩამოვიდვიარ თბილისში, არ იყიდინიათ, დედ-მამას კი ღამე თეთრად უტეხია, ერთმანეთის ჩუმად უწმენდათ ცრემლი და დილით ღამენათევები სამუშაოდ წასულან.“

რამდენიმეჯერ ვახსენე საბუღალტრო. მუდმივი საქმე არც ლამას აქვს და არც — ეკას. სოფელში თუ ვინმეს რაიმე დასაჭირდა, ეხმარებიან — თუ მინა დასაბარი, გასამარკლი, ძროხა მოსანველი, ზოსელია გამოსახვეტი, შემა დასაჩენი თუ ბეტონია ასარევი... ცოლ-ქმარი ყველაფერი სამუშაოზე თანახმაა, ოღონდ თავი გაიტანონ. „შრომა არ გვეთავაზილენ, დღიურ მუშაობა და მდგომარეობა სოფელში, გვირეკავან და მივძვივართ, დღეში 10 ლარს ვვიხდინებ, მაგრამ ყოველდღე ხომ არ არის ასეთი საგუშაო, თან — ორივესთვის? თუ ორივეს სათბეო გამოგვიჩვენა, თან — ორივესა და იმავ დღეს, ის უბედურების დღეა ჩვენი — შვილებს ნორმალური სადილი გავუკეთებთ.“

რა იმედი მაქვს, ლამასთვის მაინც გამოჩინდის სამსახური? შვილებს მოსწონს უმჯობესი რამე წინადადება, „კალიასა“ არ მაძვს, რომ ორივე ჩაწერა და ეხუროს, სუფთა ჰაერზე გამოვიყვანო. თვეში 200 ლარს ნაშრომი მარტო ლიკას სჭირდება, ისიც მხოლოდ იმისთვის, რომ არ მოკვდეს. ნაშრომი არც ნინიას

წენ ინვალიდობის | ჯგუფს და 70 ლარს ნაცვლად თითო ბავშვზე 90 ლარს მოგცემენო. მარნეულში, „აერსის“ კლინიკაში, სადაც ლიკას და ნინიას ეს უჯგუფო ინვალიდობა დაუდგინეს და „ფორმა 100“ მომცეს, თითო ბავშვის გასინჯვაზე 75 ლარი გადაიხადე. ახლა ოფთალმოლოგიის ცენტრში რომ მივიყვანო, იქაც თითოზე 75 ლარი გადაიხადე. არა მაძვს ეს ოსური ფული!

რატომ დაწვავდა, ხალხო? ნუთუ ასე ძნელია, ორ უსინათლო, თანაც დაწვავდა გავმავს იქვე, მარნეულში, „აპერსის“ კლინიკაში დაუდგინონ ინვალიდობის ჯგუფი? რაიმე ფარული დაავადება სჭირთ და ძნელი გამოსაკვლევი? საჭოჭამონა რაიმე? ბავშვები ხომ ბრმაები არიან? ღმერთო ჩემო, აღეძი და მამ „ფორმა-100“-ში ჩაწერე, რა! უკანონოს ვითხოვ რაიმეს? რაიმეს ვითხოვ განსაკუთრებულს?“

სად არის ამ დროს სახელმწიფო, როცა ამ ოჯახს ასე უჭირს? სახელმწიფო, სოციალურად დაუცველ ამ ოჯახს სულზე 24 ლარს უხდის. ეს კაკაჩიების მსულსიანი ოჯახისთვის თვეში 192 ლარია, ინვალიდ ბავშვებს თვეში 70-70 ლარს უხდის სახელმწიფო. თითონიყაროში უსინათლო, ცერებრალური დამბლით დაავადებული ბავშვების დაწვავდა მარნეულში „აერსის“ კლინიკის ოფთალმოლოგს, რომ ამკურად უსინათლო, ბრმა ბავშვებს სამედიცინო დოკუმენტში ჩაუწეროს ის, რაც ნამდვილად სჭირთ? ორივეს — ლიკასაც და ნინიასაც „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე“ უწერიდათ „აერსის“ მიერ გაცემულ ცნობაში. რომელ შეზღუდულ შესაძლებლობებზე ლაპარაკი, როცა ბავშვები ვერ დადიან, ვერ მეტყველებენ, განსაკუთრებით მძიმე დღეში ნინია, კოა. ძალიან არ მინდა ამ თემის პოლიტიზირება, მით უფრო, ეკამ მთხოვა, ჩემს ოჯახს ნუ დანაკავშირებ პოლიტიკასთან, მაგრამ, ეს რომ არ დავწერო, გული გამისკდება. „აერსის“ ამ ხელისუფლების კარის ბიზნესმენის, პაატა კურტიანიძის

«ღამით როგორ დავიძინებ, ის არ ვიცი, დღით ერთი ნაკლები შვილი მავსოლება თუ არა. იმედი — ორით ნაკლები»

საკუთრებაა. ოფთალმოლოგიის ცენტრი კი, მეორე ფარმაცეპია — „აპერსის“ — ს ეუბოდა. „აპერსის“-ს, ანუ ოფთალმოლოგიის ცენტრის მეპატრონე კი დანიისს რაიონის მაჟორიტარი დეპუტატი, ნაციონალი კახა ოქრიაშვილია. აი, ასე მდიდრდებიან ჩვენი ოლიგარქები გაუბედურებულ ხალხის ხარჯზე.

უარესი რაღაც უნდა დავმართოთ კაკაჩიებს, მაგრამ ეკა დაუფინებით მთხოვეს, პოლიტიკაზე არ მინდა ლაპარაკი, პირიქით, მაღლიერი ვარ ზოგიერთი ჩინოვნიკის. ემადლიერება თეთრონიყაროს გამგებებს, გულადი უმფრინან — კარგი კაცია, ყოველწლიურად 100 ლარი დაუნიშნა ჩემს ოჯახს დახმარების სახით და ერთხელ, 50 ლარიც აჩუქა პატარებს ნაწილი ფულადო. არ შვიმიკლია, ერთი მარტოში არიან მარტოში ოქრიაშვილი არ ჩაგვტაროთ. მარტოში ოქრიაშვილი არ ჩაგვტაროთ. მარტოში ოქრიაშვილი არ ჩაგვტაროთ. მარტოში ოქრიაშვილი არ ჩაგვტაროთ.

ეკა და ლამა კაკაჩიები უსამელოდ უიმედობას შეუპყრია. არადა, როგორ გინდა იმედინება და მხნედ იყო, როცა ცხოვრებამ ასე გადაგვთელა, დაგტორა, ჭირსა და უბედურებას შეგაჩვია, როცა შენი ცხოვრების მზის კაბადონზე მუდმივად ღრუბელია და ერთხელ მზის სხივი არ შემოიჭყიტება, ერთი პატარა სიხარული არ გაგიტოვოს გულს ამდენი წლის მანძილზე? არა, დაცემით არ დაცემულან, ებრძვიან ამ ცხოვრებას, თავიანთ ნილ ჯვარს ატარებენ, როგორც შეუძლიათ, მაგრამ იმედი არ აქვთ, რომ მათ ცხოვრებაში რამე შეიცვლება უკეთესობისკენ; შიშით შეჭურვებენ ორ ინვალიდ შვილს, რომელიმე ხელიდან რომ არ გამოცვალოთ; სირცხვილით თვალს არიდებენ 16 წლის ნანას, სკოლა არაა რომ მოსწყვიტეს ნიჭიერი

ბავშვი; გულმოკლული არიან, რომ მთელი ზამთარი, უპალტოობის გამო, მეოთხე კლასელი, ასევე ნიჭიერი ირაკლი სკოლაში ვერ დადიოდა. 9 წლის ბიჭი მამას გაყინული ხელებით ემეგობრებოდა შემის დაჩეხაში, დედას კი ხშირად მძიმე ჩანთების ტრანსპორტამდე მიტანაში ეხმარებოდა, როცა ეკას თბილისში მეზობლებისგან ნისიად დაუბოლო რძის პროდუქტი მოაქვს თბილისში გასაცხადად.

თითქოს თავის თავს ელაპარაკება ეკა: „არ არის, იცით? გული მიკვდება, რომ ნინიოს სურათი არ მაქვს. ვერ გადავუღე, ფული არ მქონდა საამისოდ არასდროს. ფოტოაპარატი, ცხადია, არ მაქვს. ფოტოაპარატი კი არა, ტელევიზორი არ მაქვს, ქვეყანაზე რა ხდება, მეზობლებისგან ვიგებ. სურათი რატომ ვახსენებ, იცით? ღმერთო დაამიფაროს და, ნინიოს რამე რომ დაემართოს, საკუთარი შვილებს, ისე როგორც არ მაქვს, რომ დავხელო და დავიბიძგო. დღეში 0,27 თეთრი. ისევე ცინიზმი და აპურად ავად ვაქვს, არა, დაწვავდა ანაა? აი, ასე „ხმარება“ თითონიყაროს გამგებმა კახა ოქრიაშვილი. პატრონო გულადი, იმედი ეს ყოველდღიური 100-ლარიანი დახმარება ყოველთვის ადვილი, მაგრამ დღეში 3 ლარი და 30 თეთრი გამოვიყვანო ოჯახს. ისე კი უკანონოს ფულია ეს სულიანი ოჯახისთვის.“

„ჰო, იმდენი მატარა ცხოვრება, ცრემლიც კი გამოვიღე“, — უმიწოდ მზერას მავსორობს, დედა და მიდის. წავსვლისას ეს-და მითხრა — „იქნებ გამოჩნდნენ კეთილი ადამიანები? იქნებ მშობლივან არ გამოჩნდნენ ჩემს პატარებს ვუმკურნალო? იქნებ ცოტა, ძალიან მცირე-დით მაინც შეიცვალოს ჩემი შვილების ცხოვრება?“

არ ვიცი, რით დავაიმედო გულმოკლული დედა. ცარიელ სიტყვებს რა აზრი აქვს? ისევე ხალხის თანადგომით თუ მოხერხდება კაკაჩიების ოჯახში ერთი პეშვი სიხარულის შეტანა. არ მჯერა, რომ საქართველო ისე გადაგვარდა, ამ ერთ ოჯახს ვერ უპატრონოს, ვერ ამოიყვანოს სიდუხჭირის ამ უძირო ნაპრალიდან. მჯერა, გამოჩნდებიან კეთილი ადამიანები, შეენევიან, მხარში დაუდგებიან, მათ ჭირ-ვარამს გაიზიარებენ და უიმედოდ შეთენილებს იმედს ჩაუსახავენ.

ლევან ჯავახიშვილი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„პარტია ხანია, გახეთქილი შეიშალა სანის განცხადებები გარდა: „ვექებ დამლაშებელს. ინგლისურის ცოდნა აუცილებელია“, „ვექებ მთავრობას. ინგლისურისა და კომპიუტერის ცოდნა აუცილებელია“. სამწუხაროდ, ქართულის ცოდნას დღეს ალარავნი ბთხოვს. ეს ჩვენი უბედურებაა და, რაც გვჭირს, ყველაფერი თავად საზოგადოების ბრალია.“

გია იაკობაშვილი:

«ნანუკას შოუს», «პროფილის» და გათი მსგავსი გადასახელების შექმნელებსა და წამყვანებს ერთი წინადადებით მოვიხსენიებ —

«ისინი ბანძები არიან»

საიდუმლოს არ წარმოადგენს, რომ ამჟამინდელი ქართული საზოგადოება ორ მონინალმდებელ ბანაკად გაყოფილი — ხელისუფლების მომხრეები და ოპოზიციურად მოაზროვნეები. „ნაციონალური მოძრაობის“ მეხოტბეები, სანინალმდებლო პოლიტიკური მსოფლმხედველობის მატარებლებისგან განსხვავებით, სხვადასხვა პრივილეგიით სარგებლობენ. ეს გათიშულობა საზოგადოების ყველა ფენასა და პროფესიას შეეხო. ქვეყანაში დადგა დრო, როდესაც პიროვნების პროფესიონალიზმი და ცოდნა აღარავის აინტერესებს. სამწუხარო ფაქტია, მაგრამ ე.წ. ელიტარული ხელოვნები, მეცნიერები, პოლიტიკოსები, მწერლები მოგვიმრავლდნენ და ყოველივე ეს ამჟამინდელი საქართველოს მწარე სინამდვილეა. მიღებულია აზრი, რომ მასმედია ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებს ობიექტურად უნდა ასახავდეს. ჟურნალისტიკის პროფესიის სირთულე იმაში მდგომარეობს, რომ სხვადასხვა მოვლენას სალი თვალთ შეხედოს და საზოგადოებას სიმართლე მიაწოდოს. სამწუხაროდ, საქართველოში სხვა რეალობასთან გვაქვს საქმე. „სამეფო კარის“ მასმედია გაბატონებულ პოლიტიკურ ძალებს ემსახურება და ქვეყნის მოსახლეობას ვირტუალურ სამყაროში აცხოვრებს. როგორ უყურებს ამჟამინდელ ქართულ მასმედიას და რა აზრისაა ორად გახლენილ ჟურნალისტურ სამყაროზე — ამ თემებზე სასაუბროდ ვებგვერდ presage.tv-ს დამფუძნებელსა და მთავარ რედაქტორს — გიან იაკობაშვილს ვენვით.

— ქართული მასმედია რომ ორად არის გახლენილი, ამასთან დაკავშირებით რა კომენტარს გააკეთებთ?

— რა კომენტარი უნდა გავაკეთო: არიან ადამიანები და მათ გვერდით არაადამიანებიც ცხოვრობენ. სამწუხაროდ, ჩვენი კომუნიკაციის ნაწილმა განსხვავებით, ფულზე არ იყიდებიან და საზოგადოებას სიმართლეს ყოველგვარი შეღავათების გარეშე აწვდიან. იმედი მაქვს, რომ ხალხი ამ ვაი-ჟურნალისტებს განაჩენს თავად გამოუტანს და მომავალში პასუხს მოსთხოვს.

— ხელისუფლების შეცვლის შემთხვევაში, თქვენი აზრით, სამთავრობო მასმედია მუშაობის გაგრძელებას როგორ აპირებს?

უფრო მეტი, სიმართლეს თვალში გავსწავლოთ. საბედნიეროდ, ქართულ მასმედიაში კიდევ მუშაობენ პატიოსანი ჟურნალისტები. ისინი, „ელიტარული“ ნაწილისგან განსხვავებით, ფულზე არ იყიდებიან და საზოგადოებას სიმართლეს ყოველგვარი შეღავათების გარეშე აწვდიან. იმედი მაქვს, რომ ხალხი ამ ვაი-ჟურნალისტებს განაჩენს თავად გამოუტანს და მომავალში პასუხს მოსთხოვს.

— ხელისუფლების შეცვლის შემთხვევაში, თქვენი აზრით, სამთავრობო მასმედია მუშაობის გაგრძელებას როგორ აპირებს?

— რასაც ეს ადამიანები კადრულობენ, მე მუშაობას ვერ დავარქმევ. ისინი საქართველოს წინააღმდეგ ძირგამომთხრელ საქმიანობას ეწევიან. მეშინია, რომ უახლოეს მომავალში ამ ხალხს ქართულმა საზოგადოებამ ისეთი მკაცრი განაჩენი არ გამოუტანოს, რომ მათი ნაწილი ჩემი დასაცავი გახდეს. თავდაცვ ზედებიან, რომ, „ნაციონალური მოძრაობის“ პოლიტიკური სარბიელიდან გაუჩინარების შემთხვევაში, კარგი დღე არ დაადგებათ. ამიტომ არის, რომ განსაკუთრებით გაბოროტდნენ და ბოლომდე არც გასაქმნენ. არ შეიძლება, რომ საზოგადოებრივ არსზე, „რუსთავი 2“-ზე, „ნიმდუა“, PRESA.GE-ზე, DRONI.GE-ზე, და REAL.TV-ზე, განსხვავებულად მოაზროვნე ადამიანების ასეთი მიზანმიმართული დევნა მიხდინარაობდეს. ამ დანებებულებებში მომუშავე ჟურნალისტებმა უკან დასახევი გზა მოიჭრეს და უპირობო ჭაბუკი ჩაფლოვას გოლომდე ატარებენ.

— ჟურნალისტი სიმართლეს უნდა ემსახურებოდეს. მიგაჩნიათ თუ არა, რომ თქვენი კოლეგების „პრივილეგიურებული“ ნაწილი შიშის სინდრომითაა დადავებული?

— ამ ხალხს არანაირი გრძნობები არ აწუხებს. რა შიშის სინდრომზეა საუბარი. მათ თავიანთი გზა უკვე აირჩიეს და მას ბოლომდე მიჰყვებიან. მაქვს ინფორმაცია, რომ ე.წ. ელიტარული ჟურნალისტების დიდი ნაწილი სხვადასხვა სამსახურებში არიან გაფორმებული და ძირითადად სამუშაოს გარდა არაერთი დამატებითი შემოსავალი გააჩნიათ. მათ 90 პროცენტს ამ ქვეყანაში მიაღწიეს და დამოკიდებულება არაა. მათი მატერიალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად ყველაფერზე მიდიან. ჟურნალისტების ამ ნაწილს არ აწუხებს, რომ საქართველოს წინაშე არაერთი დანაშაული აქვთ ჩადენილი. ერთ მაგალითს მოგიყვანთ. „მოდერნიზაციის პროექტის“ ერთ-ერთი ნა-

გვყვანი, ლაშა ხარაზიშვილი ტელეკომუნიკაციების განვითარების განხორციელების მიზანმიმართული პროექტის მხარდგამს. ეს პირველია მასმედიაში არსებული საზოგადოების უფლებების დაცვის მიზანმიმართული პროექტის მხარდგამს. რასაკვირველია, ხარაზიშვილი და ნუგზარ ნიკოლაური ერთმანეთს მაღიზიანებენ.

— ხომ არ მიმდინარეობს ჟურნალისტიკის პროფესიის დეველუაცია?

— ამ პროფესიის დეველუაცია იმ დროიდან დაიწყო, როდესაც ჟურნალისტობა რატომღაც პრესტიჟულ საქმიანობად გადაიქცა. სინამდვილეში ეს პროფესია სირთულითა და არაპრესტიჟულობით გამოირჩევა. ის ყოველდღიურ ოფისის ღვრას, არაერთი ბარიერის გადალახვასა და მრავალი ცდუნების გაძლებას მოითხოვს. სამწუხაროდ, ამ მკაცრ გამოცდას ბევრი ვერ უძლებს. მათ ჰგონიათ, რომ ჟურნალისტობა საზოგადოების ელიტურ ნაწილში დამკვიდრებასა და ყველაზე პრესტიჟული ფურცლებზე მოხვედრას ნიშნავს.

ქართული ტელევიზიების გასართობი გადაცემების, დიდი ხანია, აღარ უყურებ. ჩემთვის მიუღებელია, როდესაც ამჟამინდელი მასმედიის „ცნობადი“ წარმომადგენლები საკუთარ სასიყვარულო თავგადასავლებზე, სექსუალურ მიდრეკილებებზე, ლიფისა და ტრუსების ფერზე დაუფრავად საუბრობენ. ერთ მოსაზრებას გეტყვით და გთხოვთ ყოველგვარი შელაპაჯების გარეშე დაწეროთ. „ნანუკას შოუს“, „პროფილი“ და გათი მსგავსი გადაცემები ხელს უწყობს „ნანუკას შოუს“, „პროფილის“ და გათი მსგავსი გადაცემების შექმნელებსა და წამყვანებს ერთი წინადადებით მოვიხსენიებ — „ისინი ბანძები არიან“.

არ ვიცი, ამ ვაი-ჟურნალისტებს ქართული საზოგადოება მომავალში პასუხს თუ მოსთხოვს, მაგრამ მე, გია იაკობაშვილმა ჩემი განაჩენი უკვე

გამოვუტანე. გასულ წელს ფოტოგრაფების გახმაურებული საქმის დროს, უსამართლოდ დაპატიმრებულ კოლეგებს გვერდით არაერთი ჟურნალისტი დაუდგა. რასაკვირველია, ჩვენი პროფესიის „ცნობადი“ სახეებს ხმა არ ამოუღიათ. საბედნიეროდ, ქართული მასმედია ისე არ გადაგვარებულა, რომ კეთილსინდისიერი მედია-საშუალება არ არსებობდეს.

— მიგაჩნიათ თუ არა, რომ ქართული ენისა და ადრე-წინა ხანების მიზანმიმართული ამოძიკვის პროცესი მიმდინარეობს?

— სამწუხაროა, მაგრამ ამ პროცესებს მედიაზე უფრო მეტად თავად საზოგადოება უწყობს ხელს. ერთ მაგალითს მოგიყვანთ. ადრე თუ ვიტყვით: „კინოს სახლთან შევხედეთ“, ამჟამად ამავე ადგილს „მედიის სახლთან“ მოვიხსენიებთ. რა მოხდა? ნუთუ კინოს სახლმა თავისი ფუნქცია და მნიშვნელობა დაკარგა?

კიდევ ერთ ფაქტს მოგახსენებთ. კარგა ხანია, გაზეთებში შემდეგი სახის განცხადებები გავხვდებით: „ვექებ დამლაშებელს. ინგლისურის ცოდნა აუცილებელია“, „ვექებ მეცნიერებს. ინგლისურისა და კომპიუტერის ცოდნა აუცილებელია“. სამწუხაროდ, ქართული ენის ცოდნას დღეს აღარავინ გთხოვს. ეს ჩვენი უბედურებაა და, რაც გვჭირს, ყველაფერი თავად საზოგადოების ბრალია. სამწუხაროდ, ქართული ენის ცოდნა აუცილებელია. ინგლისურის ცოდნა აუცილებელია. ინგლისურის ცოდნა აუცილებელია. ინგლისურის ცოდნა აუცილებელია.

მიჭირს თქმა, მაგრამ სამწუხაროდ არ გვიყვარს და ნაქვია ვაძვირს ვცემთ. ეს ნამდვილი უბედურებაა. დარწმუნებული ვარ, რომ ხალხი ამავე გამოცდებზე დაეცემა და მათი უბედურებაა. ჩვენს დასახელებს არ ვაპირებთ — საზოგადოებამდე სიმართლის მისატანად ყოველთვის ვიბრძობებით.

დასმით გავაანალიზოთ და სათანადო დასკვნები გამოვიტანოთ.

— ნება მომეცით, ბოლო შეკითხვა დაგისვით: უახლოეს დღეებში presage.tv ახალი ფორმატით ამუშავდება. რა სიახლეებს სთავაზობთ თქვენს მკითხველებს?

— ვებგვერდი თემატიკითა და შინაარსით იგივე დარჩება. სიახლე ის იქნება, რომ ახალი დიზაინი და მისამართი — For.ge გვექნება. რაც შეეხება სხვა სიახლეებს, ვმუშაობთ საინფორმაციო სააგენტოს მაცვტზე, დაგვემატა პრესკლუბი. ჩვენთან თანამშრომლობის სურვილი ახალგაზრდა ნიჭიერმა ჟურნალისტებმაც გამოთქვეს. თავად დარწმუნდებით, რომ საზოგადოებას მრავალ საინტერესო და პრობლემატურ ნერილს მივანვლით. მოხარული ვარ, გაცნობოთ, რომ რამდენიმე პრესასთან კავშირი დაამყარეთ. ამოვხსენებთ, რომ თბილისის გარეშე ინტერნეტი სუსტად არის განვითარებული. ამის გამო რამდენიმე გაზეთში FOR.GE-ს ყოველკვირული ჩანართები განედება. რინა პირისას მასმედიაში „რუსთაველის მომავალი“ უკვე ჩაიდო, რიგში „გურია ნიუსი“. უახლოეს მომავალში ჩვენი ვებგვერდი მასმედიის განვითარების მიზანმიმართული პროექტის მხარდგამს. რასაკვირველია, ხარაზიშვილი და ნუგზარ ნიკოლაური ერთმანეთს მაღიზიანებენ.

ჩვენი საუბრის დასასრულს კი, მსურს, რომ presage.tv-ს ერთგულ მკითხველებს მივმართო: ბოლო ერთი წლის განმავლობაში არაერთი განსაცდელი გამოვიარეთ. ყოველივე ამას ღირსეულად გავუძელით და უფრო გავძლიერდით. უკან დახევას არ ვაპირებთ — საზოგადოებამდე სიმართლის მისატანად ყოველთვის ვიბრძობებით.

ესაუბრა გიორგი ბაჩანილაძე

ირანი ბირთვულ პროგრამას ნახევარ წელიწადში აღადგენს

აშშ-ის კონგრესისთვის წარდგენილი საიდუმლო ანგარიშის თანახმად, ისრაელის თავდაცვის სამსახურს, ირანი თავისი ბირთვული პროგრამის აღდგენას მალევე შეძლებს. ერთ-ერთი ამერიკელი ექსპერტის თქმით, ირანის ბირთვული პროგრამის აღდგენა შეიძლება მოხდეს დაახლოებით ნახევარ წელიწადშიც კი. ბირთვული ობიექტები ირანის მთელს ტერიტორიაზე განთავსებული, ბევრი მათგანი კარგადაა შენიღბული და როგორც დასკვნაში აღნიშნული, აშშ და ისრაელი შესაძლოა მათი არსებობის შესახებ ვერც კი მიხვდნენ.

საფრანგეთში რეიდები დაიწყო

საფრანგეთის პოლიციამ 19 ადამიანი დააკავა, რომლებიც ისლამისტურ დაჯგუფებებთან კავშირში არიან ექვმიტანილი. რეიდები საფრანგეთის რამდენიმე ქალაქში ერთი კვირის შემდეგ გაიმართა, რაც 32-საათიანი ალყის შემდეგ ტულუზში „ტულუზელი მკვლელის“ სახელით ცნობილი მოპამედ მერა მოკლეს. პოლიციელები აცხადებენ, რომ ამ რეიდებსა და „ტულუზელი მკვლელის“ საქმეს შორის კავშირი არ არის. მასშტაბური ოპერაცია პარიზში, ნანტში, ტულუზში, ლიონში და სხვა ქალაქებში რესპუბლიკის შიდა დაზვერვის სამმართველოს და ფრანგული პოლიციის სპეციალური დანაყოფის მიერ იყო ორგანიზებული. რეიდების დროს ამოღებულ იქნა იარაღი და ჯავშანბრუნავი.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ვიმეც მოსწონს თუ არ მოსწონს, ჩვენი წარსული დაკავშირებულია იმასთან, რასაც მართლმადიდებლური რუსეთი ჰქვია. დღესაც რუსეთთან უნდა მოხარხარდეს პოლიტიკური საკითხების გადაჭრა რეგონის საფუძველზე. ამის მაგალითს თუხდის ჩვენი უმნიშვნელო გვაქვს. დღევანდელ სამყაროში ყველაფერი იმისთვისაა, ვინც უნდა იყოს მართალი და სწორი. ჩვენ გთავაზობთ ნეიტრალიტეტს, ხალხისთვის მისი საკუთრების და ირისთვის კალაუფლების დაბრუნებას. უნდა ჩატარდეს სრულიად საპარტიო სრული პროცესი, რომელიც აირჩევს დროებით მთავრობას და დანიშნავს არჩევნებს.“

ლაშა-გიორგი ლომიძე: ბიძინა ივანიშვილი სიონისტურ გეგმას ასრულებს

პოლიტიკურმა ორგანიზაცია „მძლეველი“ ჯერ კიდევ შევარდნაძის პრეზიდენტობისას, 2002 წელს შეაგროვა მილიონ 600 ათასი ხელმოწერა ხელისუფლების ძირეული შეცვლის მოთხოვნით. შევარდნაძე უნდა წასულიყო, უნდა შეცვლილიყო ქვეყნის მართვის პოლიტიკური სისტემა. წელიწად-ნახევარში შევარდნაძე მართლაც წავიდა საპრეზიდენტო ვადის ამონურვამდე. „საქართველო და მსოფლიო“ მოგითხრობთ იმ წესდების შეთანხმებაზე, რომელიც „მძლეველს“ და შევარდნაძეს შორის მოხდა და რომელიც გარე ძალების ჩარევით შეიცვალა. კაპიტალიზმზე, სიონისტურ შეთქმულებაზე, ბურჟუაზიისა და ივანიშვილის როლზე საქართველოში მიმდინარე პროცესებში გვესაუბრება პოლიტიკური გაერთიანება „მძლეველის“ თავმჯდომარე ლაშა-გიორგი ლომიძე:

ლოს. ჩამთვის პროდასავლური მიმდინარეობის ნებისმიერი სუბიექტი, გინდ ჩრდილოეთის, ყველა მისაღება, ოღონდ ძირითადი სახელმწიფოებრივი ურთიერთობის შენახვის იდეას დაეთანხმონ. ნუშობილებს შეცვლას თანხმობაზე გულისხმობს დროებით კოალიციურ მთავრობას, ამ ფორმატში მუშაობას.

დროს უფრო ზნეობრივი ადამიანები ვცხოვრობდით, მართალია, ათეისტები, მაგრამ ბევრად უფრო ზნეობრივები ვიდრე დღეს. ძალიან წესიერი საზოგადოება იყო. მისასალმებელია, რომ დღეს ამ აზრით მრავალი პოლიტიკური ძალა გამსჭვალულია. უბრალოდ, გვაქვია ერთად დაჯდომა და საქმის ერთად კეთება.

ერთი პატივცემული ან გარდაცვლილი ბადრი პატარკაციშვილი იყო და, როდესაც მან ვერ გაამართლა, ახლა მეორე შემოიყვანეს თამაში. შესაძლებელია, ეს ახლა არ ესაიამოვნოთ, მაგრამ... — ამბობთ, რომ ივანიშვილი ებრაელია? — ამის შესახებ მისი სტუდენტობისას იყო ცნობილი, რასაც მისი დეკანიც ადასტურებს. პროფესორ კუშჩუკის ნათქვამი აქვს, რომ ის არის ივანიშვილი და არა ივანიშვილი და ეროვნებას ვერ ვიცი. როგორ გგონიათ, რატომ? — შეიძლება ძალიან ხმაილავი ნათქვამი გამოვიდეს,

— ჩვენ არა მარტო შევარდნის ხელმოწერები, ეს იყო ხალხის გამოხატული ნება. ჩავატარეთ ხელმოწერა ყრილობა საერთაშორისო და ჩვენი სამართლის ნორმების სრული დაცვით. შიშისგან გამომდინარე, რომ შევარდნაძე უნდა წასულიყო, ყველაფერი ისე უნდა მოხდებოდა, როგორც მოხდა, მშვიდობიანი გზით. თუმცა ეს შეთანხმება ჩაშალეს იმ დღეს, როდესაც მოლაპარაკება შედგა სახელმწიფო კანცელარიაში — 2002 წლის 20 იანვარს. შევარდნაძისთან ჩვენს საუბარს უსმენდნენ ოკუპანტი ბაქრაძე და ჩრდილოეთიდანაც. მაშინდელი კანცელარიის უფროსი პეტრე მამრადე იკვებინდა, რომ ეს მისი კარიერის უმაღლესი წერტილი იყო, როდესაც მოლაპარაკება ონლაინ რეჟიმში ისინებოდა ამერიკაშიც და რუსეთშიც. პირობა იყო ასეთი, რომ უნდა შექმნილიყო კომისია. მისი ხელმძღვანელი იქნებოდა ან გარდაცვლილი ვლადიმერ ალფერინი. კომისიას უნდა შეესწავლა ხელმოწერების გამოხატული ნების უტყუარობა.

ვედრის მეორე დღეს, 21-ში, დილის 6 საათზე ჩამოფრინდა ზბიგნეე ბუჟინსკი და შემდეგ, 5 საათის ინტერვალში, — პატრუშევი თავის მოადგილესთან ერთად.

— თქვენ ამბობთ, რომ წესდების შექმნა უნდა შეიცვალა. როგორ უნდა იყოს, რადეოლოგიას უნდა ეყრდნობოდეს? — დღევანდელ მსოფლიოში სახელმწიფოს მიერ კაპიტა-

— ეს ახლა ძალიან აქტუალური თემაა, ბიძინა ივანიშვილსაც ამას უკვირებენ, ყველა გააერთიანე სააკაშვილის წინააღმდეგო, მაგრამ ასე არ ხდება. როგორ გგონიათ, რატომ? — შეიძლება ძალიან ხმაილავი ნათქვამი გამოვიდეს,

შემთხვევით ხომ არ მოხდა, რომ თითზე ჩამოსათვლელად ამიანებს ენდნენ მსოფლიო მმართველები? რეგულაცია მათ არ დაგვაცხებს თავს? უბრალოდ, მათ პოლიტიკური საკითხი მოამზადეს 2000 წლისთვის, გლობალური მოვლენისთვის, რასაც ერთმართველობა ჰქვია.

— და რა მოხდა? — მოხდა ის, რომ ამ კომისიის მუშაობა დაიბლოკა, მაგრამ ჩვენ ნავედით ალტერნატიული გზით, ჩავატარეთ ეროვნული ყრილობა, რომელიც ლეგიტიმაცია მისცა დედაგატების ნებას და დაიგეგმა ქუჩაში გამოსვლით შევარდნაძის მშვიდობიანი შეცვლა. პოლიტიკურ სპექტრთან მოლაპარაკება იყო, მაგრამ მოლაპარაკება იმ პოლიტიკურმა ძალამ ჩაშალა, რომელიც შემდეგ გამოვიდა ქუჩაში და რომელსაც ან გარდაცვლილი ზურაბ ჟვანია ხელმძღვანელობდა. ერთი სიტყვით, შეთანხმება შესრულდა — შევარდნაძე მშვიდობიანი ფორმით უნდა წასულიყო და ნაპოვი აკიდებ, უბრალოდ, ამ კალამ ეს ყველაფერი სათავეს უდებდა. ოკუპანტებთან კალამ ეს ნაპოვი ჩრდილოეთ კალასთან შეთანხმებულად არ გადადდა. ყველა ჩვენგანი თვითმხილველი ვიყავით ამის. შემდგომ, როდესაც პატივცემული სააკაშვილი მობრძანდა, იმ დროიდანაც დაიწყო მუშაობა და, როდესაც ყრილობა ჩავატარეთ, ისევ ჩავიკარგეთ. ეს უკვე — 2007 წელს, ისევ ამერიკის მონდომებით და, რა თქმა უნდა, ჩრდილოეთის გარეგნული არ მოხდებოდა ეგ ამბავი.

«დღეს სოხურ დაუნაკურ პოლიტიკურ ელიტას ანასვლავს სიონისტური მიმდინარეობა»

— რაც შეეხება „კრებას“, ჩვენ ეს საკითხი 1995 წელს დავსვით. სხვათა შორის, იმხანად, როდესაც შევარდნაძესთან შეხვედრას ვამზადებდით, მაშინდელ პარლამენტის თავმჯდომარეს — ნინო ბურჯანაძეს შევეხვედით. მაშინვე იცოდა ქალბატონმა ნინო ეს იდეა და კონცეფცია. მისი აზრი იყო, რომ ხელმოწერებით გამოხატული ნება უზენაესია და დაგვირდა, რომ შეხვედრა შევარდნაძესთანაც შედგებოდა.

ლის მფლობელის ინტერესი ტარდება. დარღვეულია უმრავლესობის ნება, ლაპარაკობენ ადამიანის უფლებების დაცვაზე და ერის, ხალხის უფლება დაუცველია. სოციალიზმი იყო ერთგვარად წინ გადადგმული ნაბიჯი. რაც არ უნდა გვიკიჟინონ, რომ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ იყო ერთგვარად წინ გადადგმული ნაბიჯი. რაც არ უნდა გვიკიჟინონ, რომ საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ იყო ერთგვარად წინ გადადგმული ნაბიჯი.

— თქვენ სიტყვებით გამოდის, რომ ბიძინა ივანიშვილი ასრულებს სიონისტურ გეგმას? — გვინდა-არ გვინდა, ასრულებს. სიონელ ბრძენთა ოქმებშიც ასე ეწერათ, რომ ქვეყანას 2 მილიონი ეყოფა. ახლა ის მილიონები მილიარდები არიან, დანარჩენი კი ბოგანო ხალხი უნდა იყოს, მართვას ადვილად შევძლებთო. 2 მილიონი გამოჩნდა,

— არის ის ახალი იდეა, რომლითაც უნდა წარიმართოს ქვეყნიერება. იზოლაცია მიუღებელია. ვიმეც მოსწონს თუ არ მოსწონს, ჩვენი წარსული დაკავშირებულია იმასთან, რასაც მართლმადიდებლური რუსეთი ჰქვია. დღესაც რუსეთთან უნდა მოხარხარდეს პოლიტიკური საკითხების გადაჭრა რეგონის საფუძველზე. ამის მაგალითს თუხდის ჩვენი უმნიშვნელო გვაქვს. დღევანდელ სამყაროში ყველაფერი იმისთვისაა, ვინც უნდა იყოს მართალი და სწორი. ჩვენ გთავაზობთ ნეიტრალიტეტს, ხალხისთვის მისი საკუთრების და ირისთვის კალაუფლების დაბრუნებას. უნდა ჩატარდეს სრულიად საპარტიო სრული პროცესი, რომელიც აირჩევს დროებით მთავრობას და დანიშნავს არჩევნებს.

— ეს სენსაციური ინფორმაციაა, გამოდის, რომ თქვენ შევარდნაძეს ხელისუფლებიდან წასვლა მოთხოვეთ, ისიც დაგეთანხმება და კომისიის შექმნა გადაწყვიტავს? — დიახ, სწორედ ასე იყო. უბრალოდ, ჩვენ დაბლოკილი ვიყავით და ჩვენი ინფორმაციები არ ვრცელდებოდა. შეხვედრა დამთავრდა დაახლოებით საღამოს 6 საათზე და შეხ-

— გინდათ, თქვათ, რომ ბურჯანაძემ „სახალხო კრების“ იდეა მოგპარათ? — კრების იდეა ჩვენგან წამოვიდა. მისა კი არ ვამბობ, რომ პლაგიატია, უბრალოდ, კარგია, რომ ამ იდეას ისინი ემხრობიან და ესაა სწორედ გამოსავალი. ძალიან მივესალმები. თუმცა კი როგორც პიროვნების და პოლიტიკური სუბიექტის მიმართ გარკვეული პრეტენზიები მაქვს, მაგრამ მიუხედავად ამისა, დღეს ჩემი სიმბათიები მაინც მის მიმართაა, ვინაიდან ამ იდეას დღევანდელი ერთგულებს. ჩვენი პოლიტიკური პარტიის პრეტენზია შემოიფარგლება იმით, რომ წყობილება შეიცვა-

— თქვენ სიტყვებით გამოდის, რომ ბიძინა ივანიშვილი ასრულებს სიონისტურ გეგმას? — გვინდა-არ გვინდა, ასრულებს. სიონელ ბრძენთა ოქმებშიც ასე ეწერათ, რომ ქვეყანას 2 მილიონი ეყოფა. ახლა ის მილიონები მილიარდები არიან, დანარჩენი კი ბოგანო ხალხი უნდა იყოს, მართვას ადვილად შევძლებთო. 2 მილიონი გამოჩნდა,

— თქვენი სიტყვებით გამოდის, რომ ბიძინა ივანიშვილი ასრულებს სიონისტურ გეგმას? — გვინდა-არ გვინდა, ასრულებს. სიონელ ბრძენთა ოქმებშიც ასე ეწერათ, რომ ქვეყანას 2 მილიონი ეყოფა. ახლა ის მილიონები მილიარდები არიან, დანარჩენი კი ბოგანო ხალხი უნდა იყოს, მართვას ადვილად შევძლებთო. 2 მილიონი გამოჩნდა,

— არის ის ახალი იდეა, რომლითაც უნდა წარიმართოს ქვეყნიერება. იზოლაცია მიუღებელია. ვიმეც მოსწონს თუ არ მოსწონს, ჩვენი წარსული დაკავშირებულია იმასთან, რასაც მართლმადიდებლური რუსეთი ჰქვია. დღესაც რუსეთთან უნდა მოხარხარდეს პოლიტიკური საკითხების გადაჭრა რეგონის საფუძველზე. ამის მაგალითს თუხდის ჩვენი უმნიშვნელო გვაქვს. დღევანდელ სამყაროში ყველაფერი იმისთვისაა, ვინც უნდა იყოს მართალი და სწორი. ჩვენ გთავაზობთ ნეიტრალიტეტს, ხალხისთვის მისი საკუთრების და ირისთვის კალაუფლების დაბრუნებას. უნდა ჩატარდეს სრულიად საპარტიო სრული პროცესი, რომელიც აირჩევს დროებით მთავრობას და დანიშნავს არჩევნებს.

ფიქვალ კასტრო გუნს აკრიტიკებს

რუსეთის ხელისუფლება საბჭოთა კავშირის სიმძლავრის აღდგენას ცდილობს — წერს თავის სტატიაში კუბის რევოლუციის ლიდერი ფიქვალ კასტრო. „დღეს რუსეთის ხელმძღვანელობა იმ მძლავრი სახელმწიფოს აღდგენას ცდილობს, რომელიც უზარმაზარი ძალისხმევითა და უამრავი აკრძალვების შედეგად იყო შექმნილი“, — წერს კასტრო. თავის სტატიაში იგი ძალიან უხეში ფორმით აკრიტიკებს აშშ-ის პრეზიდენტ ჯორჯ ბუშს და მას პოსტსაბჭოთა სივრცის იმ ერთ-ერთ ლიდერს ადარებს, რომელიც საბჭოთა კავშირის დაშლის შესახებ განცხადება გააკეთა. ამასთან ერთად, კასტრო ამ ლიდერის ვინაობას არ ასახელებს. კასტრო იხსენებს, რომ ბუშმა სამხედრო აკადემია „ვესტ-პოინტის“ კურსდამთავრებულებს უბრძანა „იყვენ მზად მოულოდნელი იერიშისთვის“ მსოფლიოს 60-ზე მეტ ქვეყანაში. აშშ-ის პრეზიდენტი „ერთი ჩემოდნის მეშვეობით იღებდა გადაწყვეტილებას ათასობით ერთეული ბირთვული იარაღის გამოყენების შესახებ, რასაც, შესაძლოა, დედამიწაზე სიცოცხლისთვის წერტილი დაესვა“, — წერს კასტრო.

მალი მსოფლიოში ერთ-ერთი უღატაკესი ქვეყანაა. თუ ცხოვრების დონეზე ვისაუბრებთ, ეს ნამდვილად ასეა. ერთ სულ მოსახლეზე, საერთო შიდა პროდუქტის მიხედვით, მალი მსოფლიოში 127-ე ადგილზეა, ადამიანური პოტენციალის განვითარების დონით კი ეს ქვეყანა მსოფლიოში 179-ადგილიან სიაში 168-ე ადგილს იკავებს.

სახელმწიფო გადატრიალება მალიში: კლანების რესურსებისთვის ბრძოლა ბრძოლა

22 მარტს მალიში სახელმწიფო გადატრიალება მოხდა. მემბროხეთა ჯგუფმა, კაპიტან ამადუ სანოგოს მეთაურობით, აიღო პრეზიდენტის სასახლე, მთელი რიგი სახელმწიფო დაწესებულებები, ნაციონალური რადიოსა და ტელევიზიის შენობები. გამოცხადდა, რომ მთელი ხელისუფლება გადაეცემა ე. წ. დემოკრატიის აღდგენისა და სახელმწიფოს შექმნის ნაციონალურ კომიტეტს, რადგან პარლამენტი დათხოვნილია, კონსტიტუციის მოქმედება შეჩერებულია. დააპატიმრეს მინისტრებისა და 29 აპრილისთვის დაგეგმილი საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილე კანდიდატთა უმრავლესობა.

კლანების რესურსებისთვის ბრძოლა ბრძოლა

კომენტატორებმა მომხდარი უმალ დაუკავშირეს ქვეყნის ჩრდილოეთით ტუარეგების ამბოხებას. პუტინის დღეს აღინიშნა, რომ ხუნტის მიზანია სიტუაციის დარეგულირება ქვეყნის ჩრდილოეთით, სადაც სეპარატისტებთან შეტაკებები ხდება და რომ მალიში სამხედრო გადატრიალება ლიბიის კრიზისის სამსუხარო შედეგია. მართლაც, 2012 წლის იანვრიდან მალის ჩრდილოეთში მთელი რიგი დასახლებული პუნქტები წარმოშობით ადგილობრივი, მაგრამ ლიბიიდან დაბრუნებული ტუარეგების თავდასხმებს განიცდიდა.

ლიბიის არმიის ყოფილი პოლკოვნიკის, მუჰამედ აგ-ნაჯიმის („აზუადის გათავისუფლების ეროვნული ფრონტი“) არმიამ, რომელიც 1500-დან 2000-მდე წევრისგან შედგება, მალის ჩრდილოეთის მნიშვნელოვანი ტერიტორიები მიითვისა და დამოუკიდებლობა გამოაცხადა. თავდასხმის მსხვერპლი ქააქებისა და სოფლების მოსახლეობა იძულებული გახდა, ალჟირში, ბურკინა-ფასოში, მავრიტანიაში, ნიგერში ან მალის სამხრეთში გაქცეულიყო.

წინააღმდეგო სარაკეტო დანადგარებიც ჰქონდათ. იოლი წარმოსადგენია, თუ რა შეიარაღება აქვს მალიელი ტუარეგების არმიას დღეს, როდესაც არსენალი ლიბიური ჯამაჰირიის ყოფილი არმიის შეიარაღებით შეავსო. ვერ შეძლო რა სამხედრო წარმატებების მოპოვება ტუარეგებთან ბრძოლაში, მაშინ მალის ხელისუფლებამ აზავაკის განმათავისუფლებელ ფრონტთან ხელი მოაწერა შეთანხმებას, რომლის თანახმადაც საკუთარ თავზე აიღო ვალდებულება, უზრუნველყო ტუარეგული რაიონების დაჩქარებული წესით განვითარება.

ქვეყანასა და არმიას შორის დადგინდა ქვეყნის ჩრდილოეთით ტუარეგების ამბოხისათვის წინააღმდეგობის გასაწევა.

„როგორც კი არმია მიიღებს ყველაფერს, რაც სჭირდება, მაშინვე გამოაცხადებენ არჩევნებს, ამისთვის ძალიან მცირე დრო იქნება საჭირო. არჩევნების შემდეგ კი, მხარული ვიქნები, განვავრდო მსახურება ნაციონალურ შეიარაღებულ ძალებში“, — განაცხადა სანოგომ.

ქვეყნად, რომელსაც მკვეთრი დესტაბილიზაციის სერიოზული პერსპექტივა ელოდა, მაგრამ ამ რისკის მიზეზად იმდენად ქვეყნის შიდა პრობლემები არ მოიხარებოდა, რამდენადაც ამ პრობლემების გარეშე დასუსტების მიერ გამოყენების მალალი ალბათობა.

უწინააღმდეგოდა, რომ ამ დღეებში მსოფლიო მასშტაბით საფუძვლიანად განხილავდა მალის შიდა პრობლემებს, ამ პრობლემების პროვოცირების გარეშე ფაქტორები კი პრაქტიკულად არსად და არავის გაუანალიზებია. უფრო ზუსტად, გარეშე ფაქტორი მთლიანად ლიბიურ იარაღამდგა დაყვანილი. სინამდვილეში კი ლიბიური იარაღი მხოლოდ ტექნიკური საშუალებაა, „გარეშე ფაქტორი“ კი სულ სხვა რამაა.

ლიბიის ლიბიარი მუჰამად აზავაკის ატმირად უშ-არდა მხარს ტუარეგებს და, როგორც გარდაამავალი ნაციონალური საბჭო ირწმუნება, მათთან ერთად ქვეყნის სახელმწიფო ტალკა ქვეყნის შემდგომი იდეასაც განიხილებდა.

ვიდრე არმიას არ მიუღია „ყველაფერი, რაც სჭირდება“, სანოგოს ჯარისკაცები დაკავებულნი არიან ძარცვითა და მოროდორობით.

უწინააღმდეგოდა დაფინანსებით ირწმუნება, რომ მალი მსოფლიოში ერთ-ერთი უღატაკესი ქვეყანაა. თუ ცხოვრების დონეზე ვისაუბრებთ, ეს ნამდვილად ასეა. ერთ სულ მოსახლეზე, საერთო შიდა პროდუქტის მიხედვით, მალი მსოფლიოში 127-ე ადგილზეა, ადამიანური პოტენციალის განვითარების დონით კი ეს ქვეყანა მსოფლიოში 179-ადგილიან სიაში 168-ე ადგილს იკავებს.

უწინააღმდეგოდა დაფინანსებით ირწმუნება, რომ მალი მსოფლიოში ერთ-ერთი უღატაკესი ქვეყანაა. თუ ცხოვრების დონეზე ვისაუბრებთ, ეს ნამდვილად ასეა. ერთ სულ მოსახლეზე, საერთო შიდა პროდუქტის მიხედვით, მალი მსოფლიოში 127-ე ადგილზეა, ადამიანური პოტენციალის განვითარების დონით კი ეს ქვეყანა მსოფლიოში 179-ადგილიან სიაში 168-ე ადგილს იკავებს.

მალის არმიამ ვერ მოახერხა, თავდასხმებისთვის სერიოზული წინააღმდეგობა გაენიშა და პოზიციებს თანმიმდევრულად თმობდა. ეს სამხედრო მარცხი და ქვეყნის ტერიტორიის თითქმის ნახევრის დაკარგვა, როგორც კომენტატორთა უმეტესობა იტყობინებდა, გახდა კიდევ მომხდარ სამხედრო გადატრიალების მიზეზი.

აჯანყებულები, ჯარისკაცები და უმცროსი ოფიცრები, როგორც ჩანს, დემოკრატიისკენ ილტვიან. ამის შესახებ იუწყება მმართველი ორგანოს სახელწოდება: „დემოკრატიისა და სახელმწიფოს აღდგენის ნაციონალური კომიტეტი“. სანოგოს მიზანი, მისივე

მასშტაბი დაფინანსებით ირწმუნება, რომ მალი მსოფლიოში ერთ-ერთი უღატაკესი ქვეყანაა. თუ ცხოვრების დონეზე ვისაუბრებთ, ეს ნამდვილად ასეა. ერთ სულ მოსახლეზე, საერთო შიდა პროდუქტის მიხედვით, მალი მსოფლიოში 127-ე ადგილზეა, ადამიანური პოტენციალის განვითარების დონით კი ეს ქვეყანა მსოფლიოში 179-ადგილიან სიაში 168-ე ადგილს იკავებს.

ამჟამად შემუშავებულია მინისქვეშა წყლოვანი პლასტიკის განაწილების პრინციპების კონვენციის პროექტი, რომელიც მალე მზად იქნება სახელმწიფოებისთვის ხელმოსაწერად.

ჯერ კიდევ იმ პერიოდში ტუარეგებს მხოლოდ ავტომობილები და ყუმბარტყორცნიები კი არა, ჰაუბიცები და ტანკსა-

მთუხედავად ამისა, ბოლო დროს განვითარებული მოვლენების პირობებში მხოლოდ ამ მონაცემების მოშველიება წინასწარგანზრახული მზაკვრობაა. მალის ტერიტორიის უზარმაზარი სტრატეგიული და ეკონომიკური მნიშვნელობა აქვს. მალი შვიდ ქვეყანას — ალჟირს, მავრიტანიას, კოდ-დივუარს, გვინეას, ნი-

მალიში, უწინარეს ყოვლისა, საუბარია არა იმ ტუარეგების სეპარატისტული მოძრაობის მხარდაჭერაზე, რომელთაც გარედან არც არავინ უჭერდა მხარს, ვიდრე მათი პრეტენზიები საპარის უდაბნოს მიწებზე ვრცელდებოდა, არამედ ხელახლა აღმოჩენილი კოლონალური რაოდენობის ბუნებრივი რესურსების ხელში ჩაგდებაზე. მექანიზმი დამუშავდა სუდანში, რომელსაც უკვე ჩამოაჭრეს მიწები, სადაც ქვეყნის მთავარი ნავთობბარაგებია.

დღეს, როდესაც კადაფი აღარ არის და ლიბია გახლავთ საფრთხის წინაშე დგას, გარდაამავალ ლიბიურ ნაციონალური მმართველობის დანაშაულებების შიში ახრჩობს და მზარდი დეცენტრალიზაციის დასაწყისისთვის ფედერალიზმის საინსტიტუციონალური რეპროდუქციის დამოუკიდებლობას თანხმდებიან.

რაიჯისი

ლიბია კადაფის შედეგად

19 მარტს ზუსტად ერთი წელი შესრულდა ლიბიაში სამხედრო ინტერვენციის დასრულებიდან. შეიარაღებული ბრძოლები რვა თვის განმავლობაში გრძელდებოდა და ათიათასობით ადამიანის სიცოცხლე შეინარა, მათ შორის უამრავი მშვიდობიანი ლიბიელიც. ბოლოს ლიბიის ლიდერი მუამარ კადაფი როგორც მოკლეს, ყველასთვის კარგადაა ცნობილი, ქვეყანაში კი შეიქმნა გარდამავალი ნაციონალური საბჭო, რომლის მიზანიც ლიბიის მართვა იყო, მაგრამ იმას, რასაც ეს საბჭო რეალურად აკეთებს, „მართვას“ ვერ ვუნდებთ. რეჟიმის დამხობის შემდეგ ქვეყანაში რეალიზდება ყველანაირი ყველაზე უარესი სცენარი: ხელისუფლებაში ისლამისტების მოსვლა, თემთა შორის ხოცვა-ჟლეტა, ტუარეგებისა და ტუბუების გენოციდი, სახალხო მეურნეობის სრულად მოშლა და თვით სახელმწიფოს დანაწევრება კი.

და კიდევ, როგორც ჩანს, ნატო არ ჩაატარებს გამომიყვანს იმ მშვიდობიანი მოქალაქეების დასაცავს გამო, რომლებიც თავის დასაცავს ალიანსის სპონსორირებული არმიის სახით მოქმედებენ აწარმოოს.

გაეროს ლიბიის საკითხთა კომისიარმა, რომელმაც ლიბიის ოპერაციის შესწავლა ითავა, მარტში გამოაქვეყნა ანგარიში, რომლის თანახმადაც დადასტურებულია, რომ კოალიციური ძალების მოქმედებებს ქვეყანაში მშვიდობიანი მოქალაქეები შეეწინააღმდეგებენ, მაგრამ იქვე აღინიშნება, რომ ნატოს ხელმძღვანელობა ყველაფერს აკეთებდა ამის თავიდან ასაცილებლად.

ასე რომ, ნატო და გაერო საბოლოოდ დამეპოვრდნენ. რაც შეეხება ბენლახის მიერ ნახევრადავტონომიის მოთხოვნას, ეს დამატებით პრობლემებს უქმნის დროებით ხელისუფლებას იენისში არჩევნების ჩასატარებლად.

არადა ამ არჩევნებზე უნდა აირჩეს ნაციონალური კრება, რომელიც შემდეგ ახალ მთავრობას ჩამოაყალიბებს და ახალ კონსტიტუციას დანერს. რეგიონული შეჯიბრი ავტონომიური ხელისუფლების საკითხებზე კადაფის დამხობისთანავე დაიწყო. ქვეყნის გახლეჩის აჩრდილო პოლიტიკის გარეშე დარჩენილი ლიბიის უმალ წამოადგა თავზე.

ერთის მხრივ, იმის გამო, რომ ქვეყანას გახლეჩილობის ხანგრძლივი ისტორია აქვს და, მეორე მხრივ კი, იმის გამო, რომ ნაციონალური ერთობის ისტორია შედარებით მოკლეა და იანაია. უკიდურესად ცენტრალური სახელმწიფო ტერიტორიაზე, რომელსაც ლიბიას უწოდებენ, 1969 წელს სახელმწიფო გადატრიალების შედეგად სწორედ პოლიციის კადავიმ შექმნა და დედაქალაქი ალმოსავლეთიდან ტრიპოლიში გადმოიტანა.

დღეს, როდესაც კადაფი აღარ არის და ლიბია გახლავთ საფრთხის წინაშე დგას, გარდაამავალ ლიბიურ ნაციონალური მმართველობის დანაშაულებების შიში ახრჩობს და მზარდი დეცენტრალიზაციის დასაწყისისთვის ფედერალიზმის საინსტიტუციონალური რეპროდუქციის დამოუკიდებლობას თანხმდებიან.

გაეროს ექსპერტების ჯგუფის ანგარიშში აღიარებულია, რომ ყოფილი ამბოხებულები განაგრძობენ იმ ადამიანების დევნას, რომელთაც განსვენებული კადაფისადმი ლოიალურად მიიჩნევენ. ათასობით ადამიანი მათ დატყვევებული ჰყავთ და, როგორც ანგარიშშია ნათქვამი, უმოწყალოდ ანადგობენ.

ასლო მომავალში უნდა ველოდეთ ახალი პროექტის გამოჩენას სახელმწიფოში „დამოუკიდებელი ჩრდილოეთი მხლი“, ან სულაც: „ჩრდილოეთი სუდანის“, რადგან 1960 წლამდე მალი იყო იმ სახელმწიფოს ნაწილი, რომელსაც დასავლეთი სუდანი ერქვა.

თავად გადატრიალებაშიც ბევრი გაურკვევლობაა. გაცივებს ინვესტის ფაქტი, რომ პრეზიდენტის სასახლე ადვილად აიღეს, არადა, მალიში პირველი, რაც თვალისადაც მია, ეს არის ამ სასახლის სტრატეგიულად მომგებიანი მდებარეობა მთის წვერზე. სასახლის დაცვა განსაკუთრებულ სირთულეს არ წარმოადგენდა, პირიქით, არამც თუ მისი შტურმით ალებო, მასთან მიახლოვებაც კი მხოლოდ საუკეთესოდ დაგეგმილი ოპერაციის შედეგად თუ იქნებოდა შესაძლებელი.

პირველი, ვინც მალიში პრეზიდენტის სასახლის ხელში ჩაგდება მოახერხა, თავად აღმოსავლეთი ტურე იყო, რომელსაც თავის ქვეყანაში ატტ-ს უწოდებდნენ. მაშინ მან ქვეყანაში ლამის საუკუნის მეოთხედის მანძილზე მმართველი მუსა ტრაორე ჩამოაგდო 1991 წლის მარტში, ამიტომ ატტ-ს თავისი რეზიდენციის დაცვის ყველა სისუსტე უნდა სცოდნოდა.

იქმნება შთაბეჭდილება, რომ სასახლე საერთოდ ცარიელი იყო მისი აღების მომენტში. ამ მოვლენის ამსახველი კადრებიც სპექტაკლის შთაბეჭდილებას ტოვებს: რეალური ნაწილები არსად ჩანს, დემონსტრაციულად მიყრილ-მოყრილ და დაღვნილ ნივთებს კი შტურმთან საერთო არაფერი აქვს.

კიდევ ერთი უცნაურობა ისაა, რომ გადატრიალების წინ პრეზიდენტის სასახლეს აფრიკული კავშირის უმალესი დელეგაცია სტუმრობდა, განიხილებოდა ქვეყნის დაახლოებით 7 მილიონი ევროთი დახმარების საკითხი, მაგრამ ამგვარი და ამა თუ იმ კრიზისის დარეგულირების მცდელობები სამხრეთამერიკული დიპლომატიის მხრიდან არაერთხელ დაბლოკა დასავლეთმა. ამიტომაც, ბუნებრივია, ჩნდება კითხვა, სომ არ იყო ეს პუტჩი პრევენციული დარტყმა მალის ჩრდილოეთში გარდატეხის საინსტიტუციონალური რეპროდუქციის დამოუკიდებლობას თანხმდებიან.

და ბოლოს, არსებული ინფორმაციით, პუტჩისტების ლიდერი კაპიტანი აბადაუ სანოო აბა-ის ხელისუფლების მიერ შარჩაშული კონსტიტუციის რეპროდუქციის დამოუკიდებლობას თანხმდებიან.

ჯგუფის წევრი იყო და მომავალში აბა-ის ბაიბა-რა „განსაკუთრებული“ შემთხვევებისთვის, რის შესახებაც ამერიკის თავდაცვის სამინისტროს თანამშრომელმა განაცხადა.

კაპიტანი სანოო, რომლის მეთაურობითაც შეიარაღებული ძალების მოლაპატრე შეთქმულება დემოკრატიული გზით არჩეული პრეზიდენტი ჩამოაგდეს, რამდენიმეჯერ იმყოფებოდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში პროფესიული სამხედრო განათლების მისაღებად. მაგრამ აფრიკის საქმეთა სახელმწიფო დეპარტამენტის ბიუროს პრეს-მდივანმა — ჰილარი რენერმა განაცხადა: „შეამბოხებთა ქმედებები ეწინააღმდეგება ყველაფერს, რასაც ამერიკის სამხედრო სასწავლებლებში ასწავლიან“.

საერთაშორისო საზოგადოებამ, რომელიც თითქმის სრული შემადგენლობით გამოვიდა, შეამბოხებთა ქმედებები სასტიკად დაგმო. აღმოფთვებულთა გუნდში განსაკუთრებულად მკაფიოდ გაისმოდა მთავარი სოლისტების — გაეროს, ევროკავშირის, აფრიკული კავშირის, დასავლეთი აფრიკის ეკონომიკური თანამშრომლობის, აშშ-ისა და საფრანგეთის ხმები.

სხვათა შორის, ამჯერად ევროკავშირი აღმოუჩინებს არ დასჯერდა და მალის ფინანსური დახმარებაც შეუწყვიტა.

მაშ ასე, დემოკრატიისკენ ლტოლვის საბაბით მოწყობილი პუტჩი დაგმეს მთელი მსოფლიოს წამყვანმა დემოკრატებმა და დემოკრატიულმა ორგანიზაციებმა.

საერთაშორისო ორგანიზაციებმა ერთობლივ პროგნოზებში მალის წევრობა შეუწყვიტეს, მაგრამ, თუ აღმოფთვებულთა განცხადებების ტექსტებს კარგად დავაკვირდებით, მაშინ აუცილებლად შევნიშნავთ ერთ საინტერესო დეტალს, რომელიც „უცნაური დამთხვევით“ უკლებლივ ყველა მათგანს ახლავს.

აი, მაგალითად, გაეროს გენერალური მდივნის განცხადება ასე უღერდა: „გენერალური მდივანი პან გი მუნის ღრმა შემოფთვებით ადევნებს თვალყურს მალიში მიმდინარე მოვლენებს. მან ყველას მოუწოდებ, გამოიჩინონ სიმშვიდე და ყველა პრეტენზია მშვიდობიანი გზით გადაწყვიტონ დემოკრატიული პროცესების ფარგლებში“.

საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის, ალენ ჟიუპეს განცხადება კი შემდეგნაირი იყო: „აუცილებელია კონსტიტუციური წესრიგის და სტა-

ბილური პოლიტიკური სიტუაციის აღდგენა, ასევე ქვეყანაში უსაფრთხოება ყოველგვარი ძალადობის გვერდის ავლით“.

და ბოლოს, ევროკავშირის კომისარმა განვითარების საკითხებში, პიებალკსამ განაცხადა: „მალიში სახელმწიფო გადატრიალებასთან დაკავშირებით მივიღე გადაწყვეტილება, დროებით შევარჩეოთ განვითარებასთან დაკავშირებული ევროკავშირის ოპერაციები მანამდე, ვიდრე სიტუაცია არ გაირკვევა“.

მაშ ასე, როგორც ვხედავთ, ამ განცხადებებში არც ერთი არ ფიგურირებს ამომხრებელი, დაუწყვეტელი იქნეს აღდგენილი აბადაუ ტუბანი ტურეს ხელი-სუფლავა. საუკეთესო შემთხვევაში, თუ მისი სახელი საერთოდ სადმე მოიხსენიება, მხოლოდ მისი უსაფრთხოების უზრუნველყოფის აუცილებლობის კონტექსტში და არაერთარ შემთხვევაში — ხელი-სუფლავაში დაბრუნების პერსპექტივებით.

„კონსტიტუციური წესრიგის“ აღდგენის მოთხოვნა კი ათასგვარად შეიძლება იქნეს გაგებელი: ახალი კონსტიტუციის მიღება, ახალი არჩევნების ჩატარება უკვე დარეგისტრირებული კანდიდატების გარეშე კი და ასე შემდეგ. ამ შემთხვევაში მალის სიტუაცია შეიძლება კოტ-დ'ივუარის სიტუაციას შევადაროთ. 2011 წლის დასასრულს საფრანგეთი და „საერთაშორისო საზოგადოება“ მოითხოვდა არა აბსტრაქტულ „კონსტიტუციური წესრიგის აღდგენას“, არამედ კონკრეტულად გბარგოს კონკრეტულად უტარებულ შეცვლას, გარკვევით და არაორარზოვნად.

ახლა „საერთაშორისო საზოგადოება“ კვლავ იძლევა აბსოლუტურად გარკვეულ სიგნალს იმის შესახებ, რომ ის გასაოცარი ერთსულოვნებით არ მოითხოვს კანონიერი პრეზიდენტის კანონიერი ხელისუფლების აღდგენას.

მალის სახელმწიფო გადატრიალება მორიგი რპოლიტიკური რეპროდუქციის და გუნდობის რესურსების ხელახალი აღდგენის რეჟიმის დასაწყისი ნიშნები, რომ ამ ხელახალი გადატრიალების ლოკომოტივად ტრანსნაციონალური და ტრანსტერიტორიული სუბიექტები გვევლინებიან, უნდა ვივარაუდოთ, რომ სახელმწიფოპარტიოების ნაწილში დასავლეთი აფრიკაში სერიოზული და სახმარკი-ვი პროცესი იმდენად.

topwar.ru

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ყველას ჩამოეხსნა ნიღაბი და თანამედროვე ამერიკაზე თავისი ამაზრზეანი ქმედებების ლაშაზი შესტეგის უკან დამალვას ალარ ცდილობს. ან კი ვის უნდა მოერიდოს? მას არავისი ეშინია და არავის უნებს ანგარიშს. მას არ ჰყავს მუდმივი მტრები და მუდმივი მეგობრები. სამაგიეროდ აქვს ინტერესები და ამ ინტერესებს ნარმოუდგენელი სიხარულით და დაუდომლობით იცავს ნამდვილი გოგოტების იმპერია.

ნამდვილი გოგოტების იმპერია

რეიგანმა იცრუა, როდესაც საბჭოთა კავშირის ბოროტების იმპერია უწოდა! თუმცა ყველასთვის კარგადაა ცნობილი, რომ ყველაზე ხმაველი თავად ქურდი ყვირის: „დაიჭირეთ ქურდი!“ საბჭოთა კავშირის ბოროტების იმპერია გაგანია ცივი ომის პერიოდში საშუალო დონის მსახიობმა და ასეთივე პრეზიდენტმა — როლანდ რეიგანმა უწოდა. ეს ფორმულირება უმალ მოიხონა რომის პაპმა იოანე პავლე მეორემ და მთელი დასავლური სამყარო უმალ დაირაზმა ახალ ჯვაროსნულ ლაშქრობაში საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ.

მათი ჩანაფიქრი ასრულდა, სამუხაროდ, სრულად: საბჭოთა კავშირმა შეწყვიტა არსებობა როგორც ერთიანმა სახელმწიფომ და დაიფანტა ცალკეულ ქვეყნებად, რომლებიც იოლი იქნებოდა მანიაკურად და უმოწყობილდნენ თავის პოლიტიკურ ნებას. დასავლეთ ევროპის ქვეყნების სოციალური ასევე ჩაიძირა, „მესამე მსოფლიოს“ ქვეყნები რთულ მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ. მსოფლიო ნაშში იქცა მონოპოლარულად. თითქოს „კეთილმა ძალებმა“ დაამარცხეს ბოროტების იმპერია და პლანეტაზე მშვიდობა და კეთილდღეობა უნდა დამყარებულიყო, მაგრამ მართლა ასეა?

დროით ეს მართლაც ასე იყო და უკანასკნელი 20 წლის მანძილზე აშშ აქტიურად ზრდიდა საკუთარი გავლენის სფეროებს. პირველ რიგში, აშშ-მა სპარსეთის ყურის ბუნებრივ რესურსებზე გააძლიერა კონტროლი. ამ რეგიონის მნიშვნელოვნებაზე თავის დოქტრინაში ჯერ კიდევ 1980 წელს საუბრობდა კარტერი. მისი მრჩეველის, ზბიგნევ ბუჟინსკის მიერ დანერგულ ტექსტში აღნიშნული იყო: „დაე, ჩვენი პოლიტიკა აბსოლუტურად ნათელი იყოს: რაიმე ბარაში ძალბის მცდელობები, მოსაშობნე გავლენა საარსებო ყურის რეგიონზე, განხილული იქნება, როგორც აშშ-ის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ინტერესებზე თავდასხმა და აცილებულ იქნება ნებისმიერი აუცილებელი საშუალებით, მათ შორის სამხედრო ძალითაც“. და მართლაც, საემარისი იყო ერაყის ლიდერს, სადამ ჰუსეინს შტატებისთვის რაღაც შოთაღვის საფუძველი მიეცა 90-იან წლებში და აი შედეგით: ორი ომი ერაყთან გაეროს მანდატით. ქვეყანა ამ დრომდე ოკუპირებულია ამერიკელი და ბრიტანელი ჯარისკაცების მიერ, თავად ჰუსეინი კი, კარგა ხანია, ჩამოახრჩვეს. შეუწყნებელთათვის ფრიად თვალსაჩინო მაგალითია. არავითარი

გაღვივებით. პარალელურად გაიშვილებს ურთიერთობები ისლამურ სამყაროსთან და საფუძველშივე მოსპო რეგიონში პრორუსული სახელმწიფოს ჩამოყალიბების ყველაწინაპი პერსპექტივა. ახლაც არავინ იცის, რამ მოკლა თავის კამერაში პრეზიდენტი სლობოდან მილოშევიჩი, რომელიც „ფერადი რევოლუციის“ შედეგად 2000 წელს ჩამოაგდეს, დააპატიმრეს და ჰააგის ტრიბუნალს გადასცეს. რაც შეეხება „ფერად რევოლუციებს“, ეს ყველაზე ხარისხიანი და მოწინავე მეთოდი სახელმწიფოს გეოპოლიტიკური და შიდაპოლიტიკური ორიენტაციის შესაცვლელად.

აშშ ავლანეთიდან ისევ ნავა, როგორც ვიეტნამიდან: ვინც როგორ მოხერხებს, ისა გაიქცევა პანიკით შაჰყობილი და გზადაგზა დაყრის ყველაფერს, რასაც ზურგზე ვერ მოიკიდებს

მტრები და მეგობრები, მხოლოდ ინტერესები... ცხადია, ამერიკის „ინტერესები“ ამით არ შემოიფარგლება. გავისხენოთ იუგოსლავია, რომელსაც 1999 წლის 24 მარტს ნატოს ძალები ერთდროულად დაესხნენ თავს ზღვიდან და ჰაერიდან, ბომბავდნენ ბელგრადს. მაშინ ნატოელები, კვლავაც გაეროს მანდატით კოსოვოს ალბანელებს „იკავდნენ“. მანამდე იყო ბოსნიასა და ჰერცეგოვინაში სერბული ჯარის საწინააღმდეგო აქცია, რომელსაც „მშვიდობისმყოფელები“ კი უწოდებდნენ „ჰუმანიტარულ ინტერვენციას“, მაგრამ ეს ნამდ-

ვილად საბრძოლო მოქმედებები იყო. ამ შემთხვევაში აშშ-ს მნიშვნელოვანი ტრანსნაციონალური გზების გადაკვეთის ნარტიანი ინტერესებია. ეს მსოფლიოს საკვანძო რეგიონია. აშშ-მა დაამტკიცა, რომ თავის ყველა მასწავლებელს აუბოძა მზავრობაში. „დახმარების“ შედეგად მასინგ-ტრენა ხელში ჩაიგდეს სარეზერვო ეროვნული პლაცდარში მნიშვნელოვანი გეოპოლიტიკური რეგიონი და ევროპაზე უსუსური რინი მოუწყაო „ცხელი წარტილი“ დაბალი ინტენსივობის კონფლიქტების

ამგვარი რევოლუციების ტექნოლოგია აშშ-მა დიდი ხნის წინ დამუშავა და პირველად ტუნისში გამოცდადა 1987 წელს. ამის შემდეგ კი 11-წლიანი შესვენებას იუგოსლავიის „ბუდობურების რევოლუცია“ მოჰყვა და აშშ-მა ხან ნარმატებულნი, ხანაც თითქმის ნარმატებულნი „ფერადი რევოლუციების“ მთელი სეზონი გახსნა. 2003 წელს — საქართველო, 2004 წელს — უკრაინა, 2005 წელს — ყირგიზეთი და ლიბანი, 2006 წელს — ბელორუსში გადატრიალების მცდელობა, 2008 წელს — ნარმატებელი მცდელობა სომხეთში, 2009 წელს — მოლდავეთის მოვლენები, რის შედეგადაც კომუნისტებმა პარლამენტში უმრავლესობა დაკარგეს, 2010 წელს — კვლავ ყირგიზეთი, 2010-2011 წლებში — კვლავ ტუნისი, 2011 წელს — ეგვიპტე და, როგორც ჩანს, ანალოგიური სცენარი სულ მალე ალჟირშიც დაიდგება.

ეჭვთა, მისი ჯარი ავლანეთიდან ისევ გამოვიდეს, როგორც თავის დროზე საბჭოთა კავშირისა — სალამტრო კოლონიით, გაშლილი დროებით, ორგანიზებად და დანაკარგების გარეშე.

სავარაუდოდ, აშშ ავლანეთიდანაც ისევ ნავა, როგორც ვიეტნამიდან: ვინც როგორ მოხერხებს, ისე გაიქცევა პანიკით შეპყრობილი და გზადაგზა დაყრის ყველაფერს, რასაც ზურგზე ვერ მოიკიდებს. და თუ ისინი ყურანის დაწვას განაგრძობენ, შეიძლება ყველაფერი კიდევ უფრო უარესად დასრულდეს. მუსლიმანები ამგვარ გამოხედობებს არ ივინებენ და არ პატიობენ.

სულ ახლახან მოულოდნელად გულის გადასულა მოინდომა ნიქსონის ყოფილმა მრჩეველმა და ცივი ომის ექსპერტმა ჰენრი კისინჯერმა. მისი აპოკალიფსი დაახლოებით ასე გამოიყურება: აშშ-მა უნდა დაიპყროს ახლო აღმოსავლეთის შვიდი ქვეყანა მათი რესურსების ხელში ჩაგდებას მიზნით და მან ეს თითქმის გააკეთა კიდევ. დარჩა მხოლოდ ირანი. პირველმა ირანს ისრაელმა უნდა დაარტყას და რაც მათი არაბი განადგურება, მით უკეთესი. რუსეთი და ჩინეთი ომში უნდა ჩართიონ და უნდა გაუსწორდნენ, როგორც სუსტებს. ომის შემდეგ კი შვიდმემა ერთი ზუსტად მნიშვნელოვანი მსოფლიო ხელისუფლებით.

და ძნელი მისახვედრი არაა, სად განლაგდება ეს მსოფლიო ხელისუფლება.

კისინჯერს ამკარად ასაკი დაეცყო, მაგრამ მისი წინასწარმეტყველება აშშ-ის სამოქმედო რეალური პროგრამაა. უკანასკნელი 20 წლის მანძილზე აშშ სწორედ ამ პროგრამას ახორციელებს და, თუ მის ბოლომდე მიყვანასაც აპირებს, გამოდის, რომ ახალი მსოფლიო ომის ზღვარზე ვსვავართ.

სირია ირანის მოკავშირეა და ისიც აშშ-ის ახლო აღმოსავლური ინტერესების სფეროში შედის. სწორედ ამიტომ მათ ქვეყანაში დაუსრულებელი აქციები, დესტაბილიზაცია და ხოცვა-ჟლეტა. მსოფლიო მედია ირწმუნება, რომ სირიაში უბრალო ხალხი ბაშარ ასადის ტირანის წინააღმდეგ იბრძვის, მაგრამ რეალური არმია მუდამ უცხოელ ჯარისკაცებს ატყვევებს.

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ყველას ჩამოეხსნა ნიღაბი და თანამედროვე ამერიკაზე თავისი ამაზრზეანი ქმედებების ლაშაზი შესტეგის უკან დამალვას ალარ ცდილობს. ან კი ვის უნდა მოერიდოს? მას არავისი ეშინია და არავის უნებს ანგარიშს. მას არ ჰყავს მუდმივი მტრები და მუდმივი მეგობრები. სამაგიეროდ აქვს ინტერესები და ამ ინტერესებს ნარმოუდგენელი სიხარულით და დაუდომლობით იცავს ნამდვილი ბოროტების იმპერია.

დღეს გარკვევით ვხედავთ, ვინ იყო და არის ბოროტების განსხეულება — ეს ამერიკის შეერთებული შტატები და მისი მოკავშირეები არიან. ამერიკა შედარებით ახალგაზრდა აგრესიული სახელმწიფოა, რომელმაც ბრიტანეთისგან მისი კოლონიალური ძლევამოსილების დროინდელი არც თუ საუკეთესო პოლიტიკური პოსტულატები შეითვისა. მაგალითად, ასეთი: „ინგლის არ ჰყავს არც მუდმივი მტრები და არც მუდმივი მეგობრები, ჩვენ მუდმივი მტროდ ინტერესები გვაქვს...“ და ეს მსოფლიო რომელიმე კონტინენტის ან ამოგლეჯილი ფრაზა არაა, ეს ამერიკის მთელი საბარაქოპოლიტიკური მოღვაწეობის ფაზაა.

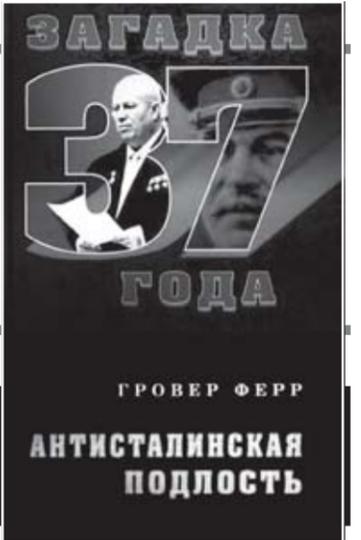
შესაძლოა, გაჩნდეს კითხვა: რაღა საჭიროა ნატო ან სხვა სამხედრო ბლოკები, რომლებიც საბჭოთა კავშირის საწინააღმდეგოდ შეიქმნა, თუ მონიწიანადმდევე ქვეყანამ, უკვე დიდი ხანია, შეწყვიტა არსებობა? ან რა საჭიროა ამ ბლოკის სამხედრო პოტენციალის მუდმივი ზრდა, სამხედრო ბაზების მატება, ბირთვული იარაღის არსენალის გამდიდრება? თუ აშშ კეთილი ძალაა, მაშ, რაში სჭირდება მსოფლიოში პოლიტიკური მდგომარეობის მუდმივი დესტაბილიზება? საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ აშშ-ს სრულად გაეხსნა ხელფეხი, მან თავი პლანეტის აბსოლუტურ მბრძანებლად იგრძნო. გარკვეული

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სტალინური პრემიები ლენინური პრემიების ნაცვლად კი არ გაიცემოდა, არამედ დაწესდა მაშინ, როცა საბჭოთა კავშირში არავითარი ყოველწლიური პრემია მიტანილი არ იქნებოდა და ლიტერატურის დარგებში არ არსებობდა.

გროვერ ფერი 37 წლის გაპოსხანა

ანტისტალინური უნაპოსოზა

გაბრძელება. დასაწყისი №1-11 (139-149)

საბჭოების სასახლე

ბრუშოვი: „ამასთან სტალინი უპატივცემულობას იჩენდა ლენინის ხსოვნისადმი. შემთხვევითი არ იყო, რომ საბჭოების სასახლე, რომელიც ვლადიმერ ილიჩის ძეგლად იყო ჩაფიქრებული და რომლის აგების შესახებ გადაწყვეტილება 30 წელიწადზე მეტი ხნის წინათ იყო მიღებული, არ აშენდა. მისი აგების შესახებ გადაწყვეტილება ყოველთვის გადაიდებოდა ხოლმე და მივიწყებას მიეცემოდა. უნდა გამოსწორდეს ეს მდგომარეობა და ვლადიმერ ილიჩის ძეგლი უნდა აღიმართოს“.

გროვერ ფერი ამ შეთხზვნილ ბრალდებას მოკლედ უპასუხებს, ჩვენ შევეცდებით, განავარცხოთ არგუმენტაცია. მაგრამ ჯერ — ამერიკელის პოზიცია:

„ახლახან გამოქვეყნებული სტატიის არქიტექტურული გეგმების, კონსტრუქციების ისტორიისა და საბჭოების სასახლის მშენებლობაზე საბოლოოდ უარის თქმის შესახებ მ. ვოლჩენკოვი, დახურულ მოხსენებაზე“ მითითებით ვაჩივრებ: **ბრუშოვის განცხადება ამ საკითხზე ამკარად არ ემთხვევა ჭეშმარიტებას.**

სასახლე ბრუშოვის დროსაც არ აშენებულა, ხოლო უზარმაზარი საძირკვლის ადგილზე, ბოლოს და ბოლოს გაიხსნა საცურაო აუზი „მოსკოვი“. კომიტეტი, რომელსაც მშენებლობა ებარა, სხვა შენობების აგებაზე გადაართეს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, საბჭოების სასახლის აგების გეგმაზე უარი სტალინმა კი არ თქვა, არამედ მისმა შემცველებმა.

ახლა — ცოტა უფრო ვრცელად.

„სტალინური გამბირი“

სსრკ საბჭოების სასახლის იდეა 1922 წელს დაიბადა — საბჭოების პირველ ყრილობაზე. არქიტექტურის ისტორიკოსები მიიჩნევენ, რომ, ამ იდეის განუხორციელებლობის მიუხედავად, მან მძლავრი ბიძგი მისცა ქვეყანაში არქიტექტურის განვითარებას, დაიბადა ახალი სტილი, რომელიც „სტალინური კლასიციზმის“ სახელითაა ცნობილი. შენობა, ლუნარსკის განმარტებით, ჩაფიქრებული იყო როგორც მსოფლიოს წითელი ცენტრი — მოსკოვის — სახეობის არქიტექტურული გამოსახულება, სიმბოლო.

1931 წელს გამოცხადდა კონკურსი, რომელშიც მონაწილეობდა 160 პროფესიონალი არქიტექტორი, 100 პროექტი ჩვეულებრივი მოქალაქეების იყო, 24 — სხვა ქვეყნების მოქალაქეებმა წარადგინეს.

საბოლოო გადაწყვეტილება კომისიამ არ მიიღო, რადგან არც ერთი წარდგენილი ნამუშევარი სრულად არ პასუხობდა საკონკურსო მოთხოვნებს. გამარჯვების რეალურ პრეტენდენტებად არქიტექტორთა რამდენიმე ჯგუფი იყო მიჩნეული: „კლასიკოსები“, კონსტრუქტივისტები, ბორის იოფანი და მისი მიმდევრები.

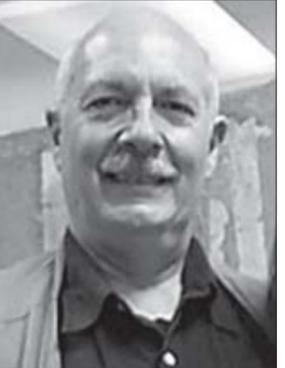
საპროექტო სამუშაოები გაგრძელდა 1932-1933 წლებში, შესრულდა 22 პროექტი, კონკურსის ფინალში გავიდა არქიტექტორთა 5 ჯგუფი. 1933 წლის 10 მაისს საბჭოების სასახლის მშენებლობის საბჭომ ბ. მ. იოფანის პროექტი მიიღო სასახლის პროექტის საფუძვლად. ამ პროექტის მიხედვით, სასახლის ზედა ნაწილი დაგვირგვინებული უნდა ყოფილიყო ლენინის 50-75 მეტრიანი სკულპტურით, შენობა კი ლენინის ფიგურის კვარცხლბეკად მოიზრებოდა. საბჭომ დაადგინა, რომ ბორის იოფანს განეგრძო მუშაობა პროექტზე სხვა პროექტების საუკეთესო ნაწილების გამოყენებით. ამიტომ ჩართეს სხვა არქიტექტორებიც. ამ ჯგუფმა 1939 წელს დაამთავრა დაგეგმარება და შეუდგა პროექტის განხორციელებას. საკავშირო კომპარტიის მეთვარამეტყ ყრილობამ დაადაგინა, რომ მშენებლობა შესამე ხუთწლედის ბოლოსთვის დამთავრებულიყო, 1942 წლისთვის საბჭოების სასახლე ექსპლუატაციაში გადაეცემოდა.

პროექტი მართლაც განდობილი იყო. მისი სიმაღლე ლენინის ქანდაკებითურთ 420 მეტრს აღწევდა, სავარაუდოდ მოცულობა შვიდ-ნახევარ მილიონ კუბურ მეტრს უდრიდა, ხეოფსის პირამიდაზე სამჯერ მეტი იყო. გადამუშავებული პროექტის სიმაღლე 420 მეტრი იქნებოდა, მაგრამ ლენინის ძეგლის სიმაღლე 100 მეტრამდე უნდა გაზრდილიყო (სკულპტორი — ს. მერკუროვი). სასახლის დიდი დარბაზი, სიმაღლით 100 მეტრი, გათვლილი იყო 21000 კაცზე, მცირე დარბაზი — 6000 კაცზე. მაღალი ნაწილი განთავსდებოდა სსრკ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში, პალატები და ა. შ.

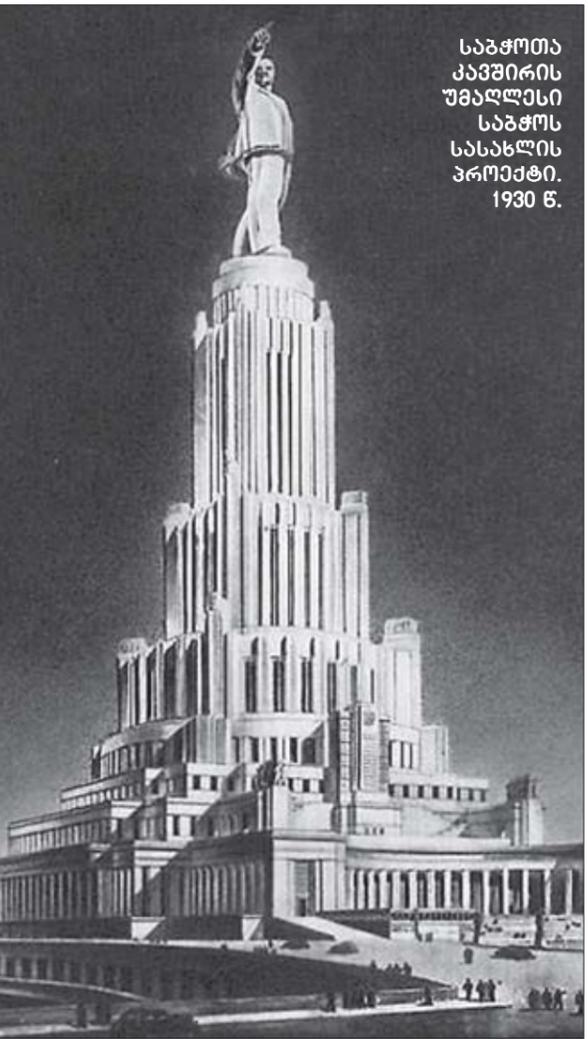
აქვე უნდა შეენიშნოთ, რომ იოფანის პროექტმა დიდი როლი ითამაშა 30-50-იანი წლების საბჭოთა არქიტექტურის განვითარებაში, დამკვიდრდა „სტალინური ამპირის“ სახელწოდებით და მიჩნეულია არქიტექტურის სხვადასხვა სტილის ნიჭიერ სინთეზად.

საბჭოების სასახლის პროექტის დახვეწაში დიდი როლი ითამაშა სტალინმა, მაგრამ მასაც კი ეჭვი ეპარებოდა ამ კოლოსის განხორციელებაში. კომისიამ გადაწყვიტა, რომ

ბროშვირ ფერი

სასახლე მაცხოვრის ტაძრის ადგილას აშენებულიყო. ააფეთქეს ტაძარი. გათხარეს უზარმაზარი საძირკველი. მაგრამ ამის შემდეგ მოვლენები ისე განვითარდა, რომ განდობილი ძეგლის განსახორციელებლად არავის ეცალა: დაიწყო დიდი სამამულო ომი და რკინის კონსტრუქციები, რომელთაც შენობა უნდა დაყრდნობოდა, მოსკოვის მისასვლელის გასამაგრებლად გამოიყენეს. ომის შემდეგ ქვეყანა შექმნა ალსადგენი და რესურსები, რომლებიც ამ შენობისთვის იყო გათვალისწინებული, მრეწველობის საჭიროებისათვის გადაისროლეს.

საბჭოთა კავშირის უმაღლესი საბჭოს სასახლის პროექტი. 1930 წ.

ისტორიკოსები დაბეჯითებით გვიმტკიცებენ, რომ ამ განდობილი შენობის აგების სურვილი სტალინს არასოდეს განელებია.

შეიძლება, ასეც იყო. მაგრამ ვინ გამოიტაცავს, რომ ბელადს ქრისტიანული ტაძრის ნაფუძარზე პრინციპულად არ სურდა ათეისტური სიმბოლოს აგება? „ცივი ომი“, რომელიც კვალდაკვალ მოჰყვა ფაშიზმზე გამარჯვებას, აგრეთვე, არ ქმნიდა განდობილი შენობის ამ ნიშნის რეალიზაციის პირობებს: უზარმაზარი რესურსები მოითხოვდა შეიარაღების მოდერნიზაციამ, უწინარეს ყოვლისა, ატომური ბომბის შექმნის სამუშაოებმა.

ბრუშოვის პერიოდში აღნიშნული პროექტი საერთოდ ჩამოწმეს, რადგან „არ უპასუხებდა თანამედროვე მოთხოვნებს“.

ნიკიტამ კი ყველაფერი სტალინს დააბრალა. ახალმა კონკურსმა, რომელიც ნიკიტას მართველობის ხანაში წამოიწყო, ღირებულ ვერაფერი წარმოაჩინა, მიახლოებულიც კი ძველ პროექტთან.

„საუკუნის პროექტიდან“ დარჩა მხოლოდ საძირკველი, რომელზეც ხელახლა დაფუძნდა მაცხოვრის კათედრალი...

მადლობა ღმერთს.

ლენინური და სტალინური პრემიები

ბრუშოვი: „განვიხილოთ სტალინური პრემიების საკითხი. მეფეებსაც კი არ დაუნესებიათ ისეთი პრემიები, რომლებსაც თავიანთი სახელებს დაარქმევდნენ.“

არ შეიძლება, არ გავიხსენოთ საბჭოთა მთავრობის 1925 წლის 14 აგვისტოს გადაწყვეტილება „სამეცნიერო შრომებისთვის ვ. ი. ლენინის პრემიების დაწესების შესახებ“. ეს დადგენილება გამოქვეყნდა პრესაში, მაგრამ დღემდე ლენინური პრემიები არ არის. ესეც ასევე უნდა გამოსწორდეს“.

დედგაბების უმრავლესობისთვის ცნობილი იყო, რომ ბრუშოვი აქაც სიმართლეს არ ამბობდა. ლენინური პრემიები ანიჭებდნენ 1925-დან 1934 წლამდე მეცნიერების, ტექნოლოგიის, ლიტერატურის, ხელოვნებისა და არქიტექტურის დარგებში მიღწეული თვალსაჩინო შედეგებისთვის.

სამწუხაროდ, ზუსტად არ არის ცნობილი, რატომ შეწყდა ამ პრემიების მინიჭება. მაგრამ, მეგონა, ამის გამო სტალინისთვის არავის უსაყვედურებია, — აღნიშნავს გროვერ ფერი.

ლენინური პრემიების შეჩერების შესახებ არსებობს მოსაზრება, რომ ეს გადაწყვეტილება დაკავშირებული იყო კომუნისტური აკადემიის გაუქმებასთან: ლენინური პრემიების მიმნიჭებელი კომისია სწორედ ამ აკადემიასთან არსებობდა. კომპარტიის ლიკვიდაციის საკითხი 1935 წლის დასაწყისიდან განიხილებოდა, ანუ იმ დროიდან, როცა შეწყდა ლენინური პრემიების გაცემა.

1930 წლიდან საბჭოთა კავშირის დაშლამდე უმაღლესი სახელმწიფო ჯილდოდ ითვლებოდა ლენინის ორდენი. აპირებდნენ სტალინის ორდენის დაწესებასაც, მაგრამ ეს მცდელობა ორჯერ აღკვეთა თვითონ სტალინმა. ეს ბრუშოვისთვის ცნობილი იყო.

სტალინური პრემიის დაწესების ისტორიიდან ცნობილია, რომ თავდაპირველად იდეა „პრემიებისთვის სტალინის სახელის მინიჭების“ შესახებ 1933 წელს თავის ერთ-ერთ წერილში წამოაყენა მაქსიმ გორკომ. მაგრამ მაშინ ამ წინადადების წინააღმდეგ მკვეთრად გაილაშქრა სტალინმა. თუმცა იმავე წერილში წამოყენებულ სხვა წინადადებებს მხარი დაუჭირა. ბრუშოვმა ესეც, რა თქმა უნდა, იცოდა.

სტალინური პრემიების დაწესების საკითხს დაუბრუნდნენ 1939 წლის დეკემბერში, მის 60 წლის იუბილესთან და-

კავშირებით: 1939 წლის 20 დეკემბერს სსრკ სახკომსაბჭომ მიიღო დადგენილება სტალინური პრემიებისა და სტიპენდიების დაწესების შესახებ, ხოლო 1940 წელს — დამატებითი დადგენილება, რომლის მიხედვით დაწესდა ამ პრემიის გაცემა წარმატებული ლიტერატურული ნაწარმოებისთვის: მხატვრული ლიტერატურისა და კრიტიკის დარგში სტალინური პრემია მანამდე არ გაცივმოდა.

არავითარი მონაცემი არ არსებობს იმის დასადასტურებლად, რომ პრემიის სახელწოდების საკითხი სტალინის ინიციატივით გადაწყდა.

სამაგიეროდ კარგადაა ცნობილი, რომ სტალინური პრემიები ლენინური პრემიების ნაცვლად კი არ გაცივმოდა, არამედ დაწესდა მაშინ, როცა საბჭოთა კავშირში არავითარი ყოველწლიური პრემია მეცნიერებისა და ლიტერატურის დარგებში არ არსებობდა. „მამასადამე, ასკვნის გროვერ ფერი, ლენინური და სტალინური პრემიების დაპირისპირება... არაკორექტულად უნდა ჩაითვალოს“.

თავი 9. სტალინი: ბოლო წლები ხელისუფლების სათავეში დამატებითი ბეგარა გლეხებს?

„დახურულ მოხსენებაში“ ბრუშოვი სტალინს ბრალი დასდო კოლმეურნეობებისა და კოლმეურნეობისთვის გადასახადის დამატებით 40 მილიარდ მანეთით გაზრდის თაობაზე.

ბრუშოვის მტკიცებით, გადასახადების საკითხი სტალინმა განიხილა 1953 წლის თებერვალში, ე. ი. გარდაცვალებამდე ერთი თვით ადრე. მაგრამ ამ საკითხის თაობაზე სტალინის მოსაზრების ჩანერვა ვერაფერ მოახერხა. ნიკიტას თუ დაუფურცელთ, მან მოისმინა ის, რაც სხვამ ვერაფერ...

მაგრამ რატომ უნდა დაეუფეროთ?

გადასახადის შესაძლო გაზრდის შესახებ ბრუშოვი იდეა „პრემიებისთვის სტალინის სახელის მინიჭების“ შესახებ 1933 წელს თავის ერთ-ერთ წერილში წამოაყენა მაქსიმ გორკომ. მაგრამ მაშინ ამ წინადადების წინააღმდეგ მკვეთრად გაილაშქრა სტალინმა. თუმცა იმავე წერილში წამოყენებულ სხვა წინადადებებს მხარი დაუჭირა. ბრუშოვმა ესეც, რა თქმა უნდა, იცოდა.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიქოიანი, რომელიც ცეკას 1952 წლის ოქტომბრის პლენუმზე გლეხების დამატებითი დაბეგვრის წინააღმდეგ გამოვიდა, იხსენებს მხოლოდ იმას, რომ სტალინმა ერთხელ თქვა „დამატებითი ქათმის ჩაბარების შესახებ“. მაგრამ თვითონვე აღიარებს, რომ მეტი არაფერი გაუგონია. 40 მილიარდის შესახებ მიქოიანს ერთი სიტყვა არ დაუწერია თავის მოგონებებში (იხ. *А.И. Микоян, Так было*, გვ. 559-568).

მიქოიანი, რომელიც ცეკას 1952 წლის ოქტომბრის პლენუმზე გლეხების დამატებითი დაბეგვრის წინააღმდეგ გამოვიდა, იხსენებს მხოლოდ იმას, რომ სტალინმა ერთხელ თქვა „დამატებითი ქათმის ჩაბარების შესახებ“. მაგრამ თვითონვე აღიარებს, რომ მეტი არაფერი გაუგონია. 40 მილიარდის შესახებ მიქოიანს ერთი სიტყვა არ დაუწერია თავის მოგონებებში (იხ. *А.И. Микоян, Так было*, გვ. 559-568).

სტალინი პოსტიუმით უპააყოფილო იყო

ხრუშჩოვი: „დაუსაბუთებელი ეჭვებისა და ბრალდებების წინააღმდეგ პროტესტის გამოთქმული რეპრესიებს განიცდიდა. ამ მხრივ დამახასიათებელია ამხ. პოსტიუმით დაკავშირებული ისტორია. ერთ-ერთი საუბრის დროს, სტალინმა უპააყოფილება გამოთქვა პოსტიუმის მისამართით და შეეკითხა მას: — ვინ ხართ თქვენ? პოსტიუმზე მისთვის დამახასიათებელი აქცენტით მტკიცედ განუცხადა: — ბოლშევიკი ვარ მე, ამხანაგო სტალინი, ბოლშევიკი! და ეს განცხადება თავდაპირველად შეფასდა როგორც უპატივცემულობა სტალინისადმი, შემდეგ — როგორც მავნებლური აქტი, საბოლოოდ კი პოსტიუმის განადგურების საფუძველი გახდა, რომელიც სრულიად უსაფუძვლოდ „ხალხის მტრად“ იქნა გამოცხადებული“.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, პოსტიუმის გაირიცხა პოლიტიბიუროს წევრების კანდიდატების სიიდან და პარტიიდან, შემდეგ დააპატიმრეს და პარტიის უდანაშაულო წევრების მიმართ მასობრივი რეპრესიების განხორციელებისთვის დახვრიტეს. ხრუშჩოვი ესწრებოდა იმ პლენუმს (1938 წლის იანვარი) და ამიტომ შეუძლებელია არ სცოდნოდ პოსტიუმის წინააღმდეგ წამოყენებულ ბრალდებათა შესახებ. ხრუშჩოვი ტყუოდა, როცა ამტკიცებდა, რომ პოსტიუმისთვის გამორჩეულია განაჩენი „სრულიად უსაფუძვლო იყო“.

მაგრამ, როგორც ჩანს, იგი ტყუოდა მაშინაც, როცა ზემოთ მოხმობილი საუბარს იმონებდა. სტალინსა და პოსტიუმს შორის კამათის შესახებ მხოლოდ „დახურულ მოხსენებაში“ ვკითხულობთ და XX ყროლობაზე მისი გამოსვლის მოსამზადებელი „ნაკარნახების“ გამოფრულ ჩანაწერში.

სხვაგან — არსად. როგორც ჩანს, სხვას არავის ჰქონია „ბედნიერება“, მონმე გამხდარიყო ამგვარი საუბრის. არაფერია ნათქვამი ამ საუბრის შესახებ ხრუშჩოვის მოგონებებშიც, მიუხედავად იმისა, რომ მემუარების მრავალი გვერდი პოსტიუმის ეძღვნება.

გეტი და ნაუმოვი აღნიშნავენ, რომ არავითარი ნიშანი არ არსებობს 1938 წლის იანვრის პლენუმამდე სტალინისა და პოსტიუმის დაპირისპირების... ამრიგად, სტალინსა და პოსტიუმს შორის აზრების „მწვავე გაცვლის“ ფაქტი, თუ ასეთი საერთოდ არსებობდა, შეიძლება მომხდარიყო მხოლოდ ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმის დღეებში, როცა პოსტიუმევი, როგორც ითქვა, პოლიტიბიუროს წევრობის კანდიდატობიდან გამოიყვანეს.

ბორის ნიკოლაევი და „დახურული მოხსენების“ რიგი სხვა კომენტატორები მიიჩნევენ, რომ ხრუშჩოვის მიერ ხსენებული საუბარი შედგა ერთი წლით ადრე, ანუ ცენტრალური კომიტეტის 1937 წლის თებერვალ-მარტის პლენუმის მსვლელობის დროს. ეს მოსაზრება ეფუძნება იმავე მოხსენების ერთ პასაჟს, რომელიც ლაპარაკია, რომ პოსტიუმევი პირდაპირ გამოვიდა სტალინის წინააღმდეგ.

პლენუმის მოცულობითი სტენოგრამა, გამოტოვებისა და კუპირების გარეშე 1992-1995 წლებში გამოქვეყნდა და, როგორც მოსალოდნელი იყო, კვლავაც დამტკიცდა, რომ ხრუშჩოვი ტყუოდა. პოსტიუმის გამოსვლაში თებერვალ-მარტის პლენუმზე მინიშნებაც კი არ არის სტალინის კრიტიკის. არ მომხდარა იმ ავადსახსენებელ პლენუმზე არც მწარე-მწარე რუბლიკების გაცვლის ფაქტი.

რაც შეეხება 1938 წლის იანვრის პლენუმის სტენოგრამას, იგი მხოლოდ ნაწყვეტების სახითაა ცნობილი, თუმცა ზოგიერთმა ისტორიკოსმა მოახერხა მისი ყველა სხდომის ჩანაწერების სრული ტექსტის ნაკითხვა. და არც ერთ მკვლევარს არ აღუნიშნავს, რომ ხრუშჩოვის მიერ აღწერილი დიალოგი მართლაც შედგა იანვრის პლენუმის მსვლელობისას. ამრიგად, ამკარაა, რომ ხრუშჩოვმა აქაც მოიტყუა...

მსგავსი რამ რომც ეთქვა სტალინს, მისი სიტყვები, რა თქმა უნდა, პოსტიუმის დაპატიმრების, გასამართლების და სასიკვდილო განაჩენის მიზეზი ვერ გახდებოდა.

პოსტიუმზე სასჯელის უმცირესი ზომა დაიმსახურა არა სტალინთან კამათის გამო, არამედ პარტიული კად-

გვირგვინი და კლიმენტი ვოროშილოვი იოსებ სტალინი და კლიმენტი ვოროშილოვი

გვირგვინი და კლიმენტი ვოროშილოვი იოსებ სტალინი და კლიმენტი ვოროშილოვი

რების არნახული მასშტაბით ამოწყვეტისთვის... რატომ დასჭირდა ხრუშჩოვს ამაზე ლაპარაკი? უნდა ვივარაუდოთ, რომ სჭირდებოდა ერთგვარი „ალიბი“ იმათთვის, ვინც სტალინთან ერთად წლების განმავლობაში მუშაობდა.

ბევრ დელეგატს უთუოდ დაეხატებოდა შეკითხვა: რატომ არ დაგვეს სტალინი მისმა თანამებრძოლებმა იმ დანაშაულობათა გამო, რომლებიც წამოაყენა ხრუშჩოვმა სტალინის წინააღმდეგ? რატომ არ შეაჩერეს იგი? ხრუშჩოვის განმარტება და თავის მართლება აშკარად არადაამჯერებელია, მაგრამ ვერავითარი სხვა ახსნის წარმოდგენა მან ვერ შეძლო: „პროტესტი რომ გამოგვეთქვა, ჩვენ მოგველაგდნენ. შეხედეთ, რა დაეპართა პოსტიუმს მხოლოდ იმის გახსენებისთვის, რომ იგი ბოლშევიკია“.

ბიუროს ზოგიერთი წევრი მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტას ჩამოცილებული იყო. (ასეთია ნიკიტას ლოგიკა! სპეციალისტების, საზოგადო მოღვაწეების, თუნდაც ცენტრალური კომიტეტის წევრებისა და კანდიდატების პოლიტიბიუროს საქმიანობაში დამატებით ჩართვა, სწორედ ამის ნიშნები იყვნენ სტალინის მიერ მოწვეული მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის განხორციელებაში. მისივე მომდევნო წინადადება, რომ ამით პოლიტიბიუროს ზოგიერთი წევრი მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის განხორციელებაში მუცლის გვერდის გამოხატვა და არა პრინციპის დაცვა. ეს ყველაფერი იმდენად აშკარაა, რომ გროვერ ფერი ამ საკითხზე საგანგებოდ შეჩერებას საჭიროდ არ თვლის. — ა.ს.)

პოლიტიბიუროს მუშაობის „დეფორმაციები“

ხრუშჩოვმა სტალინს ბრალად წაუყენა, რომ იგი პოლიტიბიუროს შიგნით ათასნაირი კომისიების „ხუთიანე-

ბიუროს ზოგიერთი წევრი მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტას ჩამოცილებული იყო. (ასეთია ნიკიტას ლოგიკა! სპეციალისტების, საზოგადო მოღვაწეების, თუნდაც ცენტრალური კომიტეტის წევრებისა და კანდიდატების პოლიტიბიუროს საქმიანობაში დამატებით ჩართვა, სწორედ ამის ნიშნები იყვნენ სტალინის მიერ მოწვეული მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის განხორციელებაში. მისივე მომდევნო წინადადება, რომ ამით პოლიტიბიუროს ზოგიერთი წევრი მნიშვნელოვანი საკითხების გადაწყვეტის განხორციელებაში მუცლის გვერდის გამოხატვა და არა პრინციპის დაცვა. ეს ყველაფერი იმდენად აშკარაა, რომ გროვერ ფერი ამ საკითხზე საგანგებოდ შეჩერებას საჭიროდ არ თვლის. — ა.ს.)

სტალინისადმი მტრულად განწყობილი ისეთი ავტორიც კი, როგორც ედვარდ რაძინსკია, აღიარებს: „ხრუშჩოვი აქ ცრუობს. პოლიტიბიუროს შიგნით ქვეკომისიები მის წევ-

რებს შორის დატივრთვის განაწილების ერთ-ერთი საშუალებაა. თვით პრინციპში არაფერია ახალი ან სამარცხვინო, და „ვინრო შემაღვენლობები“ პოლიტიბიუროს შიგნით სტალინის დროის გამოგონება არ იყო“.

სტალინის მიერ პოლიტიბიუროს როლის დაკნინების ან „დეფორმაციების“ შესახებ ამ შემთხვევაში ლაპარაკიც არ შეიძლება.

სტალინი ეჭვობდა, რომ ვოროშილოვი „ინგლისის ჯაშუზი“ იყო?

ნიკიტა ხრუშჩოვმა სტალინის უკიდურესი ეჭვიანობის მაგალითად სწორედ ეს ბრალდება წაუყენა მას.

თავის მემუარებში ხრუშჩოვი იხსენებს უამრავ ჭორს, რომლებიც, როგორც ის ფიქრობს, მხოლოდ ძალიან ვიწრო წრისთვის იყო ცნობილი... მაგრამ მისი მონაყოლი ისტორიები არაფრით დადასტურებულია.

ეს ისტორია მიქოიანის მემუარებშიც კი არ დასტურდება, არადა, ანასტას ივანოვიჩის ამ ნიგნში დაკვირვებული მკითხველი იოლად ამოიცნობს უამრავ ცრუ „მოგონებას“, სხვაგვარად რომ ვთქვათ, შემთხვევებს, რომლებიც სინამდვილეში არ მომხდარა (მაგალითად, თითქოს სტალინმა განიხილა ჩეხოსლოვაკიის პრეზიდენტ ბენეშის არარსებული წერილი მარშალ ტუხაჩევსკის გამცემლობის შესახებ). ხრუშჩოვისეული მონათხრობის მსგავსი ამბები მიქოიანის ან სხვა მემუარისტის ნიგნებში რომც აღმოჩენილიყო, სრული საფუძველი გვექნებოდა დაეჭვების. ასეა თუ ისე, მიქოიანის მოგონებებშიც კი სიტყვა არ არის ნათქვამი ვოროშილოვის „აგენტობის“ თაობაზე.

„საქართველო და მსოფლიოს“ მკითხველებს დაბეჯითებით შეგვიძლია ვუთხრათ, რომ ნიკიტა ხრუშჩოვმა „ვოროშილოვის აგენტობის“ შესახებ ჭორი სახელდახელოდ შეთხზა: მას სჭირდებოდა ამ ლეგენდარული პიროვნების მხარდაჭერა და თავისი ტახტის გამაგრება კლიმენტი ეფრემოვიჩის გვერდზე დგომით. ვოროშილოვმა, როგორც „სტალინის მიერ განწირულ-ს“ „პირნათლად“ შეასრულა ხრუშჩოვის მიერ შეთავაზებული სამარცხვინო როლი.

გაბრძობა იძნება

ლენინური და სტალინური პრემიების სამკარდა ნიშნები და მოწოდებები

1946 წლის 6 მარტს გეგელსმა თავის დღიურში ჩაწერა ჰიტლერის ნათქვამი, რომ სტალინმა დროულად განახორციელა საბჭოთა არმიის რეფორმა „და ამიტომ იყენებს კიდეც ამ უპირატესობას“.

რუდოლფ ბალანდინი, სერგეი მირონოვი

სტალინის აპოქა

გაბრკელება. დასაწყისი იხ. №1-12 (139-150)

დიპლომატიური ორთახროლა

როცა სტალინტიპა ტყუის

მკითხველს შევახსენებ იმ ალოგიურობას, რომელიც ამჟამად იკვეთება დასავლელი ანალიტიკოსების ტენდენციურ, დაუფარავ მიუკერძოებლობაში, რაც ისტორიულ სიმართლეს არნახულად ამახინჯებს.

ჩვენი წინა პუბლიკაცია ასე მთავრდებოდა:

გამოდის, რომ გამარჯვება მოპოვებულია ნითელი არმიის წარმოდგენილი დანაკარგების ხარჯზე, გავიმარჯვეთ იმის მიუხედავად, რომ მილიონობით პატიმარი იტანჯებოდა ციხეებსა და ბანაკებში, მიუხედავად სახელმწიფო ტერორისა, მიუხედავად იმისა, რომ საბჭოთა ხელისუფლებამ განყვიტა უნიჭიერესი ოფიცრობა, ჩააღიარა ინტელიგენცია და, რაც მთავარია, — სტალინის უნიჭო ხელმძღვანელობის მიუხედავად.

ეს ყოველივე უაზრობის, ალოგიურობის მწვერვალია და ისტორიული სინამდვილის კონიუნქტურული დამახინჯებაა.

ციფრებს მიაქციეთ ყურადღება!

ფაშისტებმა დაიპყრეს საბჭოთა კავშირის ტერიტორია, რომელზეც სსრ კავშირის მოსახლეობის 40 პროცენტი იმყოფებოდა, ანუ 78 მილიონი კაცი. სტალინის განკარგულებაში დარჩა 115 მილიონი, ამათგან 10 მილიონი ციხეებსა და ბანაკებში იყო, 20 მილიონი მოკლეს ან ტყვედ ჩაგარდა. დაჭრილებსა და ავადმყოფებსაც თუ ჩავთვლით, გამოვიდა, რომ 1943 წლისთვის სტალინს საერთოდ არ დარჩა მორდელი მამაკაცები. არადა, 1944 წლის გაზაფხულამდე საბჭოთა კავშირი მარტოდ-მარტო იბრძოდა ვერმახტის წინააღმდეგ.

როგორღა მივაყენებ გერმანელებსა და მათ მოკავშირეებს გამანადგურებელი დარტყმები?!

გასაგებია, როცა გებელსი სამჯერ ზრდიდა ნითელი არმიის დანაკარგების მაჩვენებელს — ომში ყველა საშუალების გამოყენება შეიძლება. ასეა მიჩნეული, როცა ყოფნა-არყოფნის საკითხი წყდება. მაგრამ, როცა „მშობლიური პუბლიცისტები“ იმავეს აკეთებენ, ძნელია, ილაპარაკო მათს ობიექტურობასა და კეთილშობილურ მიზნებზე. ამკარაა, რომ ისინი ებრძვიან სტალინურ სისტემას და ამ ბრძოლაში გებელსის პროპაგანდისტულ ხრიკებს სიხარულით იყენებენ. მით უფრო, რომ დიდ ტყუილს გასავალი აქვს მედროვე ხელისუფლების მიერ დამკვიდრებულ ვითარებაში.

მოდით, განზე გადავდოთ ემოციები და მივმართოთ ისტორიულ ფაქტებს.

ომის წინა პერიოდში სსრკ დაქარბებით ზრდიდა თავის ეკონომიკურ და სამხედრო პოტენციალს. ეს მოითხოვდა მთელი ხალხის უდიდეს ძალისხმევას. დიახ, იყო მწირმოსავლიანი წლები და იყო შიმშილი, მაგრამ, ამის მიუხედავად, საერთო სიკვდილიანობა კლებულობდა, მოსახლეობის მატება 1-2 პროცენტს აღწევდა. მაშასადამე, არავითარი მასშტაბური რეპრესიები არ განხორციელებულა (იხ. ჩვენი გაზეთის წინა პუბლიკაციები, განსაკუთრებით „ანტისტალინური უნამუსობა“). გულაგის ბანაკებში 1939 წელს იმყოფებოდა 1 672 468 ადამიანი (მათ შორის 454 კონტრრევოლუციური დანაშაულისათვის, მომდევნო წელს კი, შესაბამისად, 1 659 992 და 445 ათასი. მიმდინარეობდა დაუნდობელი ბრძოლა სისხლის სამართლის დამნაშავეების წინააღმდეგ, ბანდიტებთან,

მოდლაღებთან და საბჭოთა ხელისუფლების მტრებთან, მაგრამ სწორედ ამან შეაკავშირა ხალხი ომისწინა პერიოდში. თუ საბჭოთა ხალხი არ ენდობოდა სტალინს, ხელისუფლებას, ეს რეჟიმი ფაშისტ დამპყრობთა პირველი წარმატებული შემოტევისთანავე მყისვე დაიშლებოდა. ჰიტლერს სწორედ ამისი იმედი ჰქონდა. თუმცა ითვალისწინებდა საბჭოთა ხალხის რეალურ მდგომარეობას და მიიჩნევდა, რომ შესაძლო ვარიანტი საბჭოთა კავშირის მხოლოდ ევროპული ნაწილის დაპყრობა იქნებოდა.

ომის წინ არმიაში, რომელსაც 680 ათასი მეთაური ჰყავდა, დაკარგა (დაპატიმრებული, დახვრეტილი) 10 ათასამდე მეთაური, ანუ 5 პროცენტი. იყვნენ ისინი საუკეთესონი საუკეთესოთა შორის? საეჭვოა. ფაქტია, რომ სამამულო ომის დროს ისინი არ ხელმძღვანელობდნენ ნითელი არმიის ნაწილებს. სხვათა შორის, 1946

წლის 6 მარტს გებელსმა თავის დღიურში ჩაწერა ჰიტლერის ნათქვამი, რომ სტალინმა დროულად განახორციელა საბჭოთა არმიის რეფორმა „და ამიტომ იყენებს კიდეც ამ უპირატესობას“.

ომმა გამოამჟღავნა, რომ საბჭოთა მარშლები, მეთაურთა მთელი შემადგენლობა არაფრით ჩამორჩებოდა გერმანულ საუკეთესო გენერლებსა და ოფიცრებს. სტალინმა საკმაოდ სწრაფად განსაჯა, ვინ უნდა დაენიშნა ხელმძღვანელ პოსტებზე. შემდგომმა მოვლენებმა დადასტურა უმაღლესი მთავარსარდლის სიმართლე და სიბრძნე. ჰქონდა შეცდომებიც, არც თუ მცირე (რაც თავადვე აღიარა), მაგრამ საბოლოოდ სიმართლე მაინც მის მხარეს იყო, და სწორედ მან, სხვა არავინ მიიყვანა სსრკ საბოლოო გამარჯვებამდე.

ბოლო ათწლეულებში მოდური გახდა გიორგი ფუკოვის, როგორც „გამარჯვების შე-

მოქმედის“, ყოველმხრივი განდიდება. იგი მართლაც ნიჭიერი სარდალი იყო. შემთხვევითი არ იყო, რომ სტალინმა რიგი ოპერაციების განხორციელება მას მიანდო. მაგრამ რატომ უნდა დაევიწყოთ სხვა მხედართმთავრების დამსახურება და ღვაწლი? ომი ხომ მრავალფეროვნებულ მიმდინარეობდა და, აგრეთვე, — მტრის ზურგში. საჭირო იყო არა მხოლოდ არმიის ზურგის ხელმძღვანელობა, არამედ მთელი ქვეყნის, ჯარების უზრუნველყოფა ყველაფერ აუცილებლით, შეიარაღების ახალი სახეობების შექმნა, დევნილების გადარჩენა და ა.შ. დიდ ძალისხმევას მოითხოვდა დიპლომატიური აქციები. წარსამართი იყო საგარეო პოლიტიკა, მტრებისა და მოკავშირე ქვეყნების მდგომარეობისთვის თავარი იყო აუცილებელი.

პატიოსანმა და გონიერმა მკვლევარმა ვადიმ კოჟინოვმა

თავის წიგნში — „დაიდა შემოქმედება, დაიდა გამარჯვება“ მიუკერძოებლად გამოიკვლია საბჭოთა მხარის დანაკარგები. აი, რა სურათი იკვეთება.

სახელმწიფო სტატისტიკის კომიტეტის 1990 წლის მონაცემებით, ომის პერიოდში დაღუპულთა საერთო რაოდენობა (ზუნებრივი სიკვდილიანობის ჩათვლით) უდრის 26,3 მილიონ ადამიანს (ამ რაოდენობაში არ შედის ქვეყნის საზღვრებს გარეთ მყოფი 5,6 მილიონი ადამიანი, ე. ი. ომის შეწყობის შემდეგ დაღუპულნი). რამდენი ჩვენი სამხედრო მოსამსახურე დაიღუპა? იმავე მკვლევარის პროფესიული ანალიზის მიხედვით, — 8,6 მილიონი კაცი.

დაახლოებით იგივე რიცხვი მიიღო ამერიკელმა დემოგრაფმა (რუსმა ემიგრანტმა) ს. მაქსუდოვმა, რომელიც ჰარვარდის უნივერსიტეტში მუშაობს. მან დააზუსტა, რომ ზუნებრივი სიკვდილიანობის გათვალისწინებით, მტრის ხელით დაიღუპა 7,6 მილიონი ადამიანი, 8 მილიონზე მეტი კი ტყვედ ჩაგარდა.

„სამხედრო-ისტორიულ ჟურნალში“ (1990 წლის №9) გამოქვეყნებულია ორი სპეციალური კომისიის დასკვნები, რომელთაც ჩვენი დანაკარგები დაითვალეს. ამ დასკვნებით დაიღუპა, უგზოუკვლოდ დაიკარგა, დაიღუპა ტყვეობაში, მოკვდა მიყენებული ჭრილობების გამო, ავადმყოფობით და უბედური შემთხვევის გამო ნითელი არმიის 8 668 ათასი ჯარისკაცი და ოფიცერი.

მათგან 1,5 მილიონი ომის პირველ ექვს თვეზე მოდის. დაახლოებით ამდენივე ფაშისტურ ტყვეობაში დაიღუპა.

ყურადღება მიაქციეთ მშვიდობიანი მოსახლეობის დანაკარგებს. პროფერ-

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სახელმწიფო სტატისტიკის კომიტეტის 1990 წლის მონაცემებით, ომის პერიოდში დაღუპულთა საერთო რაოდენობა (გუნდობრივი სიკვდილიანობის ჩათვთვლად) უდრის 26,3 მილიონ ადამიანს (ამ რაოდენობაში არ შედის ქვეყნის საზღვრებს გარეთ მყოფი 5,6 მილიონი ადამიანი, ე. ი. ომის შედეგად დასაღწიებით 20 მილიონი საბჭოთა ადამიანის სიცოცხლე.

მანუშა „დიდმა ენციკლოპედიამ“ დაღუპული საბჭოთა მებრძოლის რაოდენობა დაახლოებით 2,5-ჯერ გაზარდა (!) და შეამცირა დაღუპული მშვიდობიანი მოსახლეობის რაოდენობა. არადა, ფაქტია, რომ ფაშისტები დაუნდობლად ანადგურებდნენ ჩვენს მშვიდობიან მოსახლეობას, ნითელ არმიას იგივე არ გაუჭვტებია. ასეთია ისტორიული სინამდვილე, რომელიც ფაქტებზეა დაფუძნებული.

ხშირად ამბობენ, რომ ჩვენი მთავარი დამრტყელი ძალა ე. წ. შტრაფბატები იყო — სადამსჯელო ანუ დასჯილთა ბატალიონები, რომლებიც ძირითადად პატიმრებისგან იყო დაკომპლექტებული. ჩვენს ჯარისკაცებს თურმე შიში ერეკებოდა წინ, რადგან ზურგს უკან სპეციალური რაზმები ედგნენ, რომლებიც უკანდახეულ მებრძოლებს ცეცხლს უხსნიდნენ. ეს არის სიტუაცია და ცილისწამება. ნითელი არმიის სამხედრო მოსამსახურეთაგან სპეცბანაკეში გაიარა 354,6 ათასმა კაცმა. მათგან 294,4 ათასი კაცი გადაეცა სამხედრო ნაწილებს, 30,7 ათასი დასაქმდა მრეწველობაში, 18 382 ადამიანი ჩაირიცხა მოიერიშე ბატალიონებში. ამას გარდა ჩამოყალიბდა ოფიცრების 4 შემეტი ბატალიონი — 920 კაცით თითოეულში. მამასადამე, ყოველ ათას ჩვეულებრივ ჯარისკაცზე 2 „სპეცკონტიგენტები“ მოდიოდა. არაერთი მნიშვნელობა ამ თავზეხელაღებულ, მაგრამ მცირერიცხოვან ნაწილებს არ ჰქონდა და არც შეიძლება ჰქონოდა მასშტაბური ოპერაციების ბედის გადაწყვეტაში. საბჭოთა კავშირის გმირი, ცნობილი მწერალი კარპოვი, რომელიც ასეთ ბატალიონში იბრძოდა, აცხადებდა: საბჭოთა სპეცბატონები არც მრეწველებს და ტყვემდრტყელების მუქარით: ასე რომ ყოფილიყო, ჩვენ მათ შეუტყვევდით და არა ფაშისტებს.

შად რომ ვთქვა, კაპიკადაც არ ვლიერვართ. ზუსტი სიტყვებია, მართალი. სტალინის შემდეგ მოსულ ჩვენი ქვეყნის არც ერთ ხელმძღვანელს ასე გასაგებად, პატიოსნად და სამართლიანად არ უღაპარაკია...

უდიდესი ზარალისა და იაგარქმის მიუხედავად, ქვეყანა წარმოუდგენლად სწრაფად დადგა ფეხზე, აღდგა მრეწველობა (საინტერესოა, რომ ჯერ კიდევ 1944 წელს სტალინმა გამართა თათბირი, რომელიც სახალხო მუერნეობის სამშვიდობო ორიენტაციაზე გადასვლას მიეძღვნა), შობადობა კალაპოტში ჩადგა, შემცირდა სიკვდილიანობა და მოსახლეობის მატებამ, როგორც ომამდელ წლებში, კვლავ გაუსწრო განვითარებული ქვეყნების მოსახლეობის ზრდის დონეს.

თუმცა კონტრეფოლუციური დანაშაულისათვის მსჯავრდებულთა რაოდენობამ 1950 წელს აბსოლუტურ მაქსიმუმს მიაღწია: 578912 ადამიანს ბანაკებსა და კოლონიებში. მაგრამ უთუოდ ღირს იმის შესვენება, რომ ისინი იყვნენ მხოლოდ ვლასოველები, ბანდეროველები, 382 ადამიანი და საბჭოთა ხელისუფლების სხვა მტრები. იმ პერიოდში ვაგარცელებს ჭორი, რომ თითქოს ყველა ყოფილ სამხედრო ტყვეს აპატიმრებდნენ.

დღეს, ნახევარი საუკუნის შემდეგ ეს „ყოფილები“ ლაბინაში, ესტონეთში, უკრაინაში დემონსტრაციებს აწყობენ. ახლა მათ შეიძლება თავიანთი გამარჯვება იდღესასწაულონ. გამარჯვების მიღწევაში მათ დაეხმარნენ ისინი, ვინც ზემოთ ვახსენეთ. და რაც უფრო მეტად თავს იკლავენ სტალინის ინიციატით, მით უფრო ცუდად ცხოვრობს ხალხი: არ უნდა იყოს ეს შემთხვევითობა.

ეს ყველაფერი მონმობს, რომ არის ინტელექტისა და სინდისის ჭეშმარიტად კიბოს ავადმყოფობა, რომლითაც დაავადდა ბევრი ჩვენი თანამოქალაქე, ბურჟუაზიულ სამოთხეზე რომ ოცნებობს. ამათ რომ ავეყვით, უნდა დავიფეროთ, რომ ფაშისტებმა კი არ განყვიტეს ებრაელი ხალხი, არამედ — საბჭოთა კავშირმა სტალინის მიმდევანელობით; ინგლის-ამერიკის ავიაცია კი არა, არამედ საბჭოთა თვითმფრინავები ბარბაროსულად ბომბავდნენ გერმანიის ქალაქებს და ა.შ.

საბჭოთა კავშირისა და გერმანიის ბელადების დიპლომატიური ორთაბრძოლების თემის დასასრულს უნდა ვაღიაროთ, რომ მშვიდობიანობისათვის ომის დროს გამარჯვებული საბოლოო ჯამში სტალინი რჩებოდა, და არა იმიტომ, რომ მისი მოწინააღმდეგე იყო სუსტი, მოსულები, გულუბრყვილო. არა! სრულიადაც არ იყო შემთხვევითი, რომ ჰიტლერი (ისევე, როგორც სტალინი) დაბალი სოციალური ფენიდან სახელი მიღობი უმაღლეს მდგომარეობამდე ამაღლდა. იგი დიპლომატიის მტოქე იყო, რომელიც ამარცხებდა დასავლეთ და ცენტრალური ევროპის საუკეთესო დიპლომატებს.

„ღმერთი კალაში კი არა, სიამართლეობა“

დღემდე სტალინს ბრალად დებენ, რომ იგი მოუშადაბელი შეხვედა გერმანელ ურდოების თავდასხმას საბჭოთა კავშირზე. ასე როგორ ენდო ფარი-სეველ ჰიტლერს? რატომ არ მოახდინა რეაგირება მიღებულ ცნობაზე, რომელიც ზუსტად იყო მითითებული ომის დაწყების თარიღი? რატომ დადო თავდაუსხმელობის პაქტი ჰიტლერთან?

ეს თემატკია გამონვლილ-ვით განვიხილეთ „საქართველო და მსოფლიოს“ აღრინდელ პუბლიკაციებში, რომლებიც გამოქვეყნდა რუბრიკით „არაპოლიტიკორექტული სიამართლე“ (გროვერ ფერის ნიგნის მიხედვით). ამიტომ ამჯერად მოკლე მიმოხილვით შემოვიფარგლებით.

სტალინი აბსოლუტურად არ ენდობოდა ფურერს; ცნობები თავდასხმის შესახებ ურთიერთგამომრიცხავი იყო; თავდაუსხმელობის შესახებ პაქტი აუცილებელი იყო საბჭოთა კავშირისთვის და სამამულო ომში სსრკ გამარჯვების ერთ-ერთი ფაქტორი გახდა.

თავდაუსხმელობის შესახებ ხელშეკრულება სტალინმა და ჰიტლერმა დადეს, როგორც საკუთარი მნიშვნელოვანი გამარჯვება. როცა ორი, ერთმანეთს დაპირისპირებული სახელმწიფოს ხელმძღვანელები ასე ფიქრობენ, ეს ნიშნავს, რომ ერთ-ერთი მათგანი სერიოზულად ცდება.

ორთაგან — რომელი?

მოსკოვში რიბენტროპის მომავალი ვიზიტის შეახებ ცნობა მიზნის მითითებით მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს ნინასწარ გადასცეს: ეს იყო თავდაუსხმელობის პაქტის დადება. მაგრამ საკდესმა ამასთან ერთად განაცხადა, რომ აღნიშნული აქცია არ გამო-

რიცხავს „საბჭოთა კავშირის, ინგლისსა და საფრანგეთს შორის მოლაპარაკების გაგრძელებას აგრესიის მოსაგერიებელ ერთობლივ ღონისძიებათა დასახვის მიზნით“.

რომელი აგრესია იგულისხმებოდა? მხოლოდ — მოსალოდნელი აგრესია გერმანიის მხრიდან. აქედან გამომდინარე, სტალინმა დაარწმუნა დასავლეთის სახელმწიფოების მეთაურები, რომ აუცილებელია შეიმუშაონ ღონისძიებები, რათა ერთობლივად ნინ აღუდგნენ საფრანგულ ტერიტორიების ხელში ჩაგდების ფაშისტურ მისწრაფებს.

მავე დღეს — 1939 წლის 22 აგვისტოს კლიმენტ ვორიშოლოვმა მიიღო საფრანგეთის სამხედრო მისიის მეთაური, გენერალი დუმენი და კვლავ დაუდასტურა, რომ საბჭოთა ხელმძღვანელობა მზადაა განაახლოს მოლაპარაკება ინგლისთან და საფრანგეთთან „კარდინალურ საკითხზე“, რომელიც შეთანხმებულია პოლონეთის და რუმინეთის მთავრობებთან. როგორც ვიცით, ასეთი მოლაპარაკება არ შედგა და ამაში სტალინს ბრალი არ მიუძღვის.

23 აგვისტოს დილით რიბენტროპი მოსკოვს გაფრინდა. შეფშრინავმა პოლკოვნიკმა პანს ბაუერმა გაიგონა, როგორ უთხრა მინისტრმა თავის მრჩეველებს: „პარტია, რომლის თამაშიც მოგვიწევს, ძნელი იქნება. აუცილებელია მოვადუნოთ საბჭოთა ხელმძღვანელების უნდობლობა — დღესაც და ხვალაც ისინი ჩვენ მტრებად დარჩებიან. დადგება დრო და სვასტკია აფრიალებს ნამგალი და უროს ადგილზე“.

ხვდებოდა სტალინი, რომ მესამე რაიხის ხელმძღვანელებს ასეთი განწყობილება ჰქონდათ? არა მხოლოდ ხვდებოდა, არამედ დარწმუნებულიც იყო. როცა რიბენტროპმა ნამოიწყო ნინასწარ მოშადაბული სიტყ-

ვა და ახსენა „ძმობის სულისკვეთება, რომელიც აკავშირებს რუს და გერმანელ ხალხებს...“, მოლოტოვმა შეანყვევინა: „ჩვენს შორის ძმობა შეუძლებელია“.

ნიშანდობლივია, რომ მოლოტოვის კრემლის კაბინეტში რიბენტროპმა მისთვის მოულოდნელად დაინახა სტალინი. აშკარა გახდა, რომ მოლაპარაკება იქნებოდა სწრაფი და შედეგისანი. გერმანელთა მხრიდან ამ მოლაპარაკების მონაწილე გ. ხიდგერი იხსენებს: „სტალინს უბრალოდ უპრეტენზიოდ ეჭირა თავი. ეს მანერა მოლაპარაკების დროს მისი ტაქტიკის ნაწილი იყო, ისევე, როგორც მამობრივი კეთილგანწყობა, რითაც მას შეეძლო თავისი პარტნიორების მოხიბვლა და მათი სიფხიზლის მოკიდებულება ყინულოვანი სიცივით, როცა იგი მოკლემეტანად დაკავშირებულ რაიმე შეკითხვას დასვამდა“.

მაგალითად, როცა ჰიტლერის წარგზავნილმა დაიწყოლაპარაკი იმაზე, რომ გერმანიამ და რუსეთმა არ უნდა მიაქციონ ყურადღება ერთმანეთის მოქმედებას შესაბამის მიმართ, სტალინმა მოკლედ მოუჭრა: „ჩვენი მხრიდან ნეიტრალიტეტი არ იქნება მანამდე, სანამ თქვენ თვითონ არ შეწყვეტთ აგრესიული გეგმების შედგენას საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ. ჩვენ არ გვაინყვდება, რომ ჩვენზე თავდასხმა თქვენი საბოლოო მიზანია“.

როგორც ვხედავთ, სტალინი ლაპარაკობდა პატიოსნად და იმდენად გულახდილად, რომ თითქოს არაფრად აგდებდა დიპლომატიის პრინციპებს, რომელთა მიხედვით, არ უნდა გაშლავნდეს საკითხისადმი საკუთარი დამოკიდებულება, და ამით დააბნოს მოწინააღმდეგე. ჰიტლერი კი, რაგინდ უცნაურად შეიძლება მოგეჩვენოთ, ენდობოდა სტალინის სიტყვას და ეჭვიც არ ეპარებოდა, რომ იგი არ დაარღვევდა თავდაუსხმელობის პაქტს. ფურერის მხოლოდ ის ანაღვლებდა, რომ არ ჩაშლილიყო რიბენტროპის მისია, რადგან მას და-

ლიან სჭირდებოდა საბჭოთა კავშირის ნეიტრალიტეტის გარანტია გერმანიის პოლონეთზე თავდასხმის პროცესში, ეს ოპერაცია კი სადაცაა უნდა განხორციელებულიყო. 25 აგვისტოს ჰიტლერმა მოსოლინის მხერა: „წარმოდგენა არ მქონდა საბჭოთა კავშირთან მოლაპარაკების შესაძლო ხანგრძლივობაზე და მის რაიმე წარმატებაზე“.

ჰიტლერი უნდა დაფიქრებულიყო იმაზე, რომ საბჭოთა ხელმძღვანელი ასე სწრაფად რატომ დათანხმდა პაქტის დადებას. მაგრამ ფურერისთვის ამ შემთხვევაში მთავარი იყო ის, რომ მას შესაძლებლობა ეძლეოდა გვერცელები აგრესია როგორც აღმოსავლეთით (პოლონეთი), ასევე დასავლეთით მიმართულებით. სტალინმა კი ფურერის სიფხიზლის მოდუნების მიზნით წარმოთქვა სადღევრძელო: „მე ვიცი, რა ძლიერად უყვარს გერმანელ ხალხს თავისი ბელადი, ამიტომ მიწა დავლო მისი სადღევრძელო“.

გ. ხიდგერი მოგვიანებით იხსენებს: „ჰიტლერზე მისი საუბრის ტონმა და მანერამ, რომლითაც წარმოთქვა სადღევრძელო, უფლება მომცა, დამესვენა, რომ ჰიტლერის ზოგიერთი თვისება და მოქმედება უეჭველად ახდენდა მასზე შთაბეჭდილებას... ასეთი აღფრთოვანება, როგორც ჩანს, ორმხრივი იყო და განსხვავდებოდა მხოლოდ იმით, რომ ჰიტლერი სტალინით აღფრთოვანებული ბოლო მომენტამდე რჩებოდა, სტალინის ჰიტლერისადმი დამოკიდებულება კი საბჭოთა კავშირზე თავდასხმის შემდეგ ჯერ მწვავე სიძულვილში გადაიზარდა, შემდეგ კი ზიზღად ჩამოყალიბდა“.

სტალინის აღფრთოვანების შესახებ ლაპარაკი, რა თქმა უნდა, გადამეტებულია. როგორც ჩანს, ფურერის სადღევრძელო, რომელიც სტალინმა მოულოდნელად და მშვიდად წარმოთქვა, გერმანელებზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა, რაც სჭირდებოდა კიდევ საბჭოთა ხელმძღვანელობას. რიბენტროპს რომ ემშვიდობებოდა, სტალინმა უთხრა: „საბჭოთა მთავრობა ძალიან სერიოზულად ეკიდება ახალ ხელშეკრულებას. პატიოსან სიტყვას გაძლევთ, რომ საბჭოთა კავშირი არ მოატყუებს თავის პარტნიორს“.

ჰიტლერი აღფრთოვანებული იყო თავისი, როგორც თვითონ მიანდა, დიდი დიპლომატიური ეშმაკობის შედეგით: აღმოსავლელი მეზობლის სიფხიზლის მოდუნებით მან შესაძლებლობა მიიღო, დაემორჩილებინა დასავლეთ ევროპა, შემდეგ კი ძალამობეჭებული დაძრულიყო რუსეთის წინააღმდეგ. თავის კაბინეტში იგი განაგრებულ ყვიროდა: „ახლა მთელი მსოფლიო ჯიბეში მიდევს! ახლა ევროპა მე მეკუთვნის!“

28 აგვისტოს იმპერიის კანცელარიაში გამართულ თათბირზე შესმა გასცა განკარგულება, განემარტათ ნაცისტური პარტიის წევრებისთვის, რომ ხელშეკრულება დროებითი ღონისძიება, რომელიც არ ცვლის გერმანიის მტრულ დამოკიდებულებას საბჭოთა კავშირის მიმართ.

როგორი იყო სტალინის რეაქცია, ამაზე საუბარს „საქართველო და მსოფლიოს“ მომდევნო ნომერში განვაგრძობთ.

გაბრძელება იძნება

რუბრიკას უძღვება არამაზ სანაგლიკი

«...ი ადამიანებს გაუბარკოს, ვისაც დიდი სახელმწიფო შექნის, ვისაც «ჩანჩქიკაბად» მიიჩნევენ, ვისაც ვის ბარკაუხ ჩვენ, ყველანი — ბარკაუხი და ფრონტაუხისა და არაიუხის სარღაუხი, უხეუად რუი ვითქა, კაპიკადაც არ ვლიერვართ»

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ალექსანდრა კოლონტაისთან საუბარში სტალინმა რუსი ხალხი დიდ ხალხად, დიდ ერად მოიხსენია: „რუსი ხალხი კეთილია. რუსი ხალხი გონებაგახსნილია, ნათელი აზროვნების ხალხია. იგი თითქმის დაბადებულია იმისთვის, რომ სხვა ხალხებს დაეხმაროს. რუს ხალხს ახასიათებს დიდი გამგებლობა, განსაკუთრებით მძიმე დროებებში, საშიშ დროებებში. იგი ინიციატივითაა. მას აქვს მიზანი... მას შეიძლება ენდო ნებისმიერი უბედურების ქამს. რუსი ხალხი უძლიერეა, ამოუწურავია“.

სტალინი: აირჩიეთ თქვენთვის ახალი გზიანი!

ყურადღებით ვაძეგნებ თვალს „საქართველო და მსოფლიოს“ პუბლიკაციებს, რომლებიც იოსებ სტალინის, როგორც ქვეყნის ლიდერისა და ხელმძღვანელის, როლის ობიექტურ შეფასებას ეძღვნება.

გეტყვით, რომ ეს პუბლიკაციები აბსოლუტურად განსხვავდება სხვა პერიოდული გამოცემების მიერ გამოქვეყნებული სტალინის თემატიკისგან, სერიოზულია, გამორჩეულია ანალიტიკურობით.

წლების მანძილზე ვკითხულობ სტალინის შესახებ პერიოდულად გამოქვეყნებულ მასალებს და, თუ ნებას დამრთავთ, მოგანდით ერთ ნაწყვეტს, რომელიც ახასიათებს სტალინს როგორც ხელმძღვანელს, ადამიანს, რომელიც საღად აფასებს თავის შესაძლებლობებს და, ბოლო პერიოდის საბჭოთა გადაბრუნებული ხელმძღვანელებისგან განსხვავებით, არა მარტო მზად არის, გადადგეს თანამდებობიდან, არამედ პრაქტიკულ ნაბიჯსაც დგამს ამ მიმართულებით — გამოდის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე შესაბამისი წინადადებით.

სხვათა შორის, ეს მახალღიტი პარტიის მთავარი უნდა იყოს საბჭოთა კავშირის დღევანდელი ხალისუფლებების პირველი პირებისთვისაც, რომლებიც მზად არიან, ყველაფერი განირონ თავიანთი თანამდებობების შესანარჩუნებლად.

ეს არის მორალის საპრობლემა.

ახლა თვით ისტორიული ფაქტის შესახებ.

1952 წლის 16 ოქტომბერს პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმზე პარტიის

ხელმძღვანელი ორგანოების ფორმირების პროცედურის განხორციელების დროს, როგორც თანამედროვენი იხსენებენ (იხ. ლეონიდ ეფრემოვი, „ბრძოლისა და შრომის გზებით“), სტალინმა უარი თქვა ცეკას მდივნობასა და მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეობაზე.

მოვლენები ასე განვითარებულია:

„უცებ ადგილიდან ვიღაცამ დაიყვირა: „უნდა ავირჩიოთ ამხანაგი სტალინი პარტიის ცეკას გენერალურ მდივნად!“ გაისმა მქუხარე ალოდისმენტები. ოვაცია რადენიმე წუთს გრძელდებოდა... სტალინმა ხელი გააქნია, სიწმისკენ მოუწოდა ყველა და, როცა აპლოდისმენტები შეწყდა, ცეკას წევრებისთვის მოულოდნელად განაცხადა: „არა! გამათავისუფლეთ სკკპ ცკ გენერალური მდივნის თანამდებობიდან და სსრკ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეობიდან“.

ამ სიტყვების შემდეგ დღევანდელი თითქოს შოკმა მოიცვა, საოცარი სიჩუმე ჩამოვარდა... მალენკოვი სასწრაფოდ ჩამოვიდა ტრიბუნასთან და წარმოთქვა: „ამხანაგებო! ჩვენ ყველამ ერთხელ ვინაგ ვითხოვდით, ჩვენს ბელადსა და მასწავლებელს, კვლავ დარჩეს სკკპ ცკ გენერალურ მდივნად“. კვლავ იქუხა ოვაცია. მაშინ სტალინი მივიდა ტრიბუნასთან და თქვა: „ცე-

სტალინი დიდხანს იღბა და უხეკდა დარბაზს, შეეძებ ხელი ჩაიქნია და დაჯდა

კას პლენუმზე აპლოდისმენტები საჭირო არ არის. საკითხები ემოციის გარეშე უნდა გადაწყვიტოთ, საკმისად. მე კი გთხოვთ, გამათავისუფლოთ სკკპ ცკ გენერალური მდივნის მოვალეობიდან და სსრკ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეობიდან. მე უკვე დავებრდი. ქალაქებს არ ვკითხულობ. აირჩიეთ თქვენთვის ახალი მდივანი!“ დარბაზში მსხდომნი ახმაურდნენ. პირველი რიგებიდან წამოიჭრა მარშალი ტიმოშენკო და ხმა-მალა განაცხადა: „ამხანაგო სტალინი, ხალხი ამას ვერ გა-

იგებს! ჩვენ ყველანი, როგორც ერთი, გირჩევთ თქვენ ჩვენს ხელმძღვანელად — სკკპ ცკ გენერალურ მდივნად. სხვა გადაწყვეტილება არ შეიძლება იყოს!“ ყველამ, ფეხზე წამოდგარმა, მხურვალე აპლოდისმენტებით მხარი დაუჭირა ამ. ტიმოშენკოს. სტალინი დიდხანს იდგა და უტყუარად დარბაზს, შემდეგ ხელი ჩაიქნია და დაჯდა“.

დღემთერი შეპილოვი, ცნობილი პარტიული ფუნქციონერი იმასაც იხსენებს, რომ სტალინმა გარკვევით განაცხადა:

ის წლები აღარაა, ძალა აღარ შემწევს, მიმიძიმს. აბა, ის რა პრემიერია, რომელსაც მოხსენებით, ანგარიშით გამოსვლა-ც არ შეუძლია.

სტალინი დატოვებს თავის თანამდებობაზე, რადგან ის ასოცირდება ძველთან, სხვა მნიშვნელობას.

სტალინის ბიოგრაფიიდან ეს მომენტი გაიხსენა ისტორიის მეცნიერებთა დოქტორმა, პროფესორმა **ოთარ მიშინოვშიძემ** „საქართველო და მსოფლიოს“ რედაქციაში გამოგზავნილ წერილში.

თორნიკე თოხაძე თბილისიდან გვწერს, რომ ხელისუფლების ანტირუსული ფობიის პირობებში უპრიანი იქნება, ვუთხრათ ხალხს, თუ როგორ აფასებდა სტალინი რუს ერს. ალექსანდრა კოლონტაისთან საუბარში სტალინმა რუსი ხალხი დიდ ხალხად, დიდ ერად მოიხსენია: „რუსი ხალხი კეთილია. რუსი ხალხი გონებაგახსნილია, ნათელი აზროვნების ხალხია. იგი თითქმის დაბადებულია იმისთვის, რომ სხვა ხალხებს დაეხმაროს. რუს ხალხს ახასიათებს დიდი გამგებლობა, განსაკუთრებით მძიმე დროებებში, საშიშ დროებებში. იგი ინიციატივითაა. მას აქვს მიზანი... მას შეიძლება ენდო ნებისმიერი უბედურების ქამს. რუსი ხალხი უძლიერეა, ამოუწურავია“.

ასე თქვა სტალინმა.

მაგრამ იტყვიან ამას დღეს ნებისმიერი ადამიანი ჩვენს ქვეყანაში და მას რუსეთის აგენტად გამოაცხადებენ.

რომ კითხულობენ, რა იყო კარგი ძველ დროში, მე ვუპასუხებდი: თუნდაც — ეს!

ქალბატონმა **თინათინ**, რომელმაც რედაქციაში დარეკა და გაგვეცნო როგორც **ასათლიანი** პენსიონერი, გვითხრა, რომ ერთი პერიოდში შემოთავაზებული იყო ჩვენი გაზეთის ინტერნეტ საიტზე რომ შეწყდა გამოქვეყნება სტალინისადმი მიძღვნილი წერილების ციკლის. მართალია, გაზეთში იბეჭდებოდა, მაგრამ ინტერნეტის უგულვებლყოფა გამართლებული არ მიმაჩნია, რადგან მას თავისი მომხმარებელი ჰყავს.

დღეს იგი მადლობას ამბობს, რომ 23 მარტიდან კვლავ გამოჩნდა აღნიშნული რუბრიკები ინტერნეტშიც.

ქალბატონ თინათინ წვევტილობა დაკავშირებული იყო საიტის ტექნიკურ რეორგანიზაციასთან.

კრისტინა კვლავაც მადლობის სათქმელად რამდენიმე ჩვენი მკითხველი იმ დროს, როდესაც, უზარმაზარად, ახალი რუბრიკით, — სიღნაღიდან.

ზუგდიდში ზვიად გამსახურდიას ბიუსტს იღებენ?

10 წლის წინ სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ლიდერის, ალექსანდრა ჭაჭიას ინიციატივითა და ძალისხმევით ზუგდიდში დაიდგა საქართველოს პირველი პრეზიდენტის — ზვიად გამსახურდიას ბიუსტი, რომელიც 31 მარტს, პრეზიდენტის დაბადების დღეს, მოძრაობის წევრებმა და მხარდამჭერებმა ყვავილების გვირგვინით შეამკეს.

სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციის თავმჯდომარემ **ზურაბ კვარაცხელიამ** სკანდალური განცხადება გააკეთა:

— ზვიად გამსახურდია არის საქართველოს თავისუფლების, დამოუკიდებლობის სიმბოლო. ამჟამად კი საქართველო არ არის ის ქვეყანა, რომლისთვისაც იბრძოდა ზვიადი, დღეს საქართველო არის კოლონიური ქვეყანა (იგულისხმება

ამერიკის კოლონია). ეს ხელისუფლება ვერ ეგუება საქართველოსთვის თავდადებულ მამულში. მამულში, ზუგდიდის ცენტრალური ბუღვარში, სადაც დგას ზვიად გამსახურდიას ბიუსტი, რამონსტრუქციის დაწყების გამო, შესაძლებელია, ეგზავნოს ბიუსტი ირანში. ეს ბიუსტი ერთდროს საქართველოს და გვერდისაა, რომელიც ცნობილია თავისი ვანდალუ-

იგი სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ლიდერის, ალექსანდრა ჭაჭიას ძალისხმევით დაიდგა. ხელისუფლება, რომელიც ცნობილია თავისი ვანდალუ-

რი ქმედებებით, ალბათ, შეეცდება, ხელყოს ეს ძეგლი. ვაფრთხილებ მათ, არ გაბედონ და თავს არ დაიტყუონ ხალხის რისხვა.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ სულ უფრო მეტი ადამიანი გამოხატავს თავის დადებით დამოკიდებულებას ალექსანდრე ჭაჭიას მიერ გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოში“ გამოქვეყნებული ინტერვიუსადმი.

გიზო მისხია, ზუგდიდელი მხატვარი:

— ალექსანდრე ჭაჭიას ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი ხედვა საგრძობად განსხვავდება სხვა პოლიტოლოგების ხედვისგან. მას აქვს ღრმა ანალიზის უნარი ამა თუ იმ თემაზე და, რაც მთავარია, მწვავე სიმართლე, რომელიც ნითელ ზოლად გასდევს მის მიერ გამოქვეყნებულ წერილებსა თუ შრომებს, ქართულ პოლიტიკაში ასეთი დამაჯე-

რებლობით არავის უთქვამს. პოლიტიკის არსიც ხომ ისაა, სწორი გზით წარმართო საკუთარი ერისა და საზოგადოების ცხოვრება. მე, როგორც ამ გაზეთის აქტიური მკითხველი, მოგწონდებოდა ყველას, ყურად იღეთ ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას სიტყვა.

აპოლონ ნაჭოფია, აფხაზეთიდან დევნილი, ინჟინერი:

— ჩემთვის, ჩემი ოჯახის წევრების, ნათესავებისა და ახლობლებისთვის უმთავრესზე უმთავრესია არის ჩვენს საკუთარ მიწა-წყალზე დაბრუნება. არც წინანდელი და არც ახლანდელი ხელისუფლებისთვის არასოდეს ყოფილა პრიორიტეტული აფხაზეთის საკითხი. ჩვენ, დევნილები, ყველასთვის მივიწყებული ხალხი ვართ, არავის ჩვენ არ ვახლოვართ. მხოლოდ არჩევნების წინ ვახსენდებით. მე ძალიან მიხარია, რომ ზუგდიდში არ-

სებობს სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“. სწორედ ამ მოძრაობას და მის ლიდერს ყველაზე ახლოს მიაქვს გულთან ჩვენი საქმიანობა. **ღრმად მწამს და მჭირად ბატონ ალექსანდრა ჭაჭიასი.** დიდი გულიანობით ვაპირებ მისი ინსტიტუტის დახმარებით და გაზარდილი კაცი. მან ყველაზე უკეთ იცის ჩვენი ტიპილი და, თუ ვინმეს შეუძლია ქართულ-აფხაზური ურთიერთობის დარეგულირება, რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარება, ეს ხელაწივანაა ალექსანდრა ჭაჭიას, ამიტომაც აუცილებლად უნდა გამოვიყენოთ ამ კაცის შესაძლებლობა.

ლადი ქირია, ზუგდიდი

ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია ბრძანებს: „საქმე ჩვენს საზოგადოებაში, რომელიც ალარაა ერთიანი, მოაზროვნე ეროვნული ორბანიზმი. ასეთი საზოგადოება ადვილად ტყუვდება, ადვილად ექვემდებარება მანიპულირებას; მას ალარ შესწავს უნარი, ეფექტური წინააღმდეგობა გაუწიოს ხელისუფლების დამღუპველ პოლიტიკას“.

რას მოვიპოვებთ და ვიპოვებთ...

საზოგადოება იცნობს პოლიტიკოსებს, რომლებიც ხელთათმანებით იცვლიან პარტიებს, ორიენტაციას, ძლიერი პატრონების კარზე სარფიანი ადგილის საშოვნელად ლაქიებით დაძრვან, საკუთარ ტყავსა და სტომაქზე ზრუნვით არ ერიდებიან მლიქვნელობას. ამგვარი ქმედებებისგან შორს დგას ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია, ამიტომ სანდო და დასაფასებელია მისი რჩევები თუ პოლიტიკური შეხედულებები, ამჟამად გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოში“ რომ ქვეყნდება.

ქვეყანაში ბოლო დროს მიმდინარე მოვლენებთან დაკავშირებით იგი ჩვეული პირდაპირობითა და სამართლიანობით გვაცნობს იმ პოლიტიკურ მდგომარეობას, რომელიც საზოგადოებისთვის დაფარული და დაზარალებულია.

ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია ბრძანებს: „საქმე ჩვენს საზოგადოებაში, რომელიც ალარაა ერთიანი, მოაზროვნე ეროვნული ორბანიზმი. ასეთი საზოგადოება ადვილად ტყუვდება, ადვილად ექვემდებარება მანიპულირებას; მას ალარ შესწავს უნარი, ეფექტური წინააღმდეგობა გაუწიოს ხელისუფლების დამღუპველ პოლიტიკას“.

დიახ, ქვეყანაში მართლაც ვერ შეიქმნა ხელისუფლების მონინალდებულ მეორე ძალა, რომელიც იქნება ერთიანი, ძლიერი და ეროვნული ინტერესების ერთგული. სწორედ ოპოზიციის დასუსტება, მასში არსებული აზრთა სხვადასხვაობა და განხეთქილება ქმნის პირობას ხელისუფლების სასარგებლოდ.

ბატონ ალექსანდრეს ვეთანხმები იმაშიც, რომ არჩევნების მოსაგებად ხალხის მაქსიმალური მხარდაჭერა საჭირო და ხელისუფლების ალტერნატიული პროგრამა და უმნიშვნელო რეპუტაცია უნდა გაგაჩნდეს, რაც დღეს არც ერთ პოლიტიკურ ძალას, მათ შორის „ქართულ ოცნებას“, არ გააჩნია. ბატონმა ბიძინა ივანიშვილმა გაბედულად დაინიშნა პოლიტიკური მოღვაწეობა და განაცხადა, მზადაა მძიმე პრეზიდენტის, მაგრამ ეს საკმარისი არ არის.

სარჩევნო კომისიებში დიდი ხნის მონაწილეობის პრაქტიკა მაძლევს იმის თქმის საშუალებას, რომ ხელისუფლება ახერხებს საკუთარი მომხრეების საარჩევნო უზენაეს მხარდობას; მეორე — უკმაყოფილო ნაწილი პროტესტის ნიშნად არ მიდის არჩევნებზე, რის გამოც ოპოზიციას ეკარგება ხმები. ფაქტობრივად, ოპოზიციის

ვერ ახერხებს ამ ადამიანების მობილიზებას, დარწმუნებას, რომ საარჩევნო უზენაეს გამოცხადება და საკუთარი პოზიციის დაფიქსირება აუცილებელია, ხელისუფლებას კი მუდამ აქვს ფორა, ესაა ჯარი, პოლიცია, ადმინისტრაციული აპარატი, ბანკები, პენსიონატები და უკმაყოფილოთა არ გამოცხადება.

საქსაპოში მისაღები ბატონი ალექსანდრის თვალსაზრისი რუსეთთან ურთიერთობის საკითხში. იგი აცხადებს, რომ სრულმასშტაბიანი დიპლომატიური ურთიერთობის გარეშე არ განიხილება.

ორი ქვეყნის დამოკიდებულება ორი ერთმანეთზე გაღიზიანებული ადამიანის განწყობაზე არ უნდა იყოს დამოკიდებული. მოვლენები ისე ვითარდება, რომ კარგა ხანი ამ საკითხში დათბობას არ უნდა ველოდოთ. საინფორმაციო საშუალებებით ჩვენი ხელისუფლება ყოველდღიურად ბალანსს ანთხევს რუსეთის მიმართ, ატარებს რადიკალურ ღონისძიებებს. ბატონმა ალექსანდრემ დიდი ხნის წინათ სხვებზე მკაფიოდ და დამაჯერებლად გამოთქვა მოსაზრება რუსეთთან დამოკიდებულების შესახებ. გავითვალისწინებთ? — არა, რასაკვირველია, ამიტომ დღეს დაძაბულობა პიკს მიაღწია.

ქვეყანაში ხორციელდება კაბალური სოციალური პოლიტიკა. ყველა ხედავს და იმედს, თუ რა ოვაციითა და მედიდურობით აცხადებენ ახალი საავადმყოფოების გახსნის თაობაზე. არც ისე დიდი ხნის წინათ საავადმყოფოების გახსნის ნიშნად საავადმყოფოების გახსნა ხობში. მიიღო და ნახეთ, ბატონებო, რა ფასები იქ დაწესებული! თუ გაურთმონტებელი სავადმყოფოს „რეაბილიტაციაში“ ერთი ღამის გატარება 40-45 ლარი ღირდა და ამასაც ვერ იხდიდა გაჭირვებული მოსახლეობა, ახალ საავადმყოფოებში ეს თანხა გაორმაგდა, ამიტომ ვერც ადამიანები მკურნალობენ და პაციენტების გარეშე დარჩენილი ექიმიც ხელფასს ვერ იღებს.

გასული წლის ოქტომბერში დაბადებიდან 150 წელი შეუსრულდა სულიერ მამას, ერისთვის ნამავალ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ამბროსი ხელაიას. მარტვილის რაიონის ხელმძღვანელობას მისთვის საკადრისი პატივის მისაგებად თითქმის არ გაუწიეს. რა ჰქვია ამას? ალბათ, ერთი სხელი: უსულგულობა და, როგორც ილია ამბოვდა, ბათიასხირება.

ტურისტული მასშტაბების გაზრდა ქვეყნისთვის ცუდი არ არის, მაგრამ იგი არ უნდა გახდეს მთავარი პრობლემატიკური ქვეყნისთვის. სამეგრელოს ისეთი ტურისტული პოტენციალი არ გააჩნია, რომ მზარდის მოსახლეობა ეკონომიურად მომძღვრდეს. აქ ახლა არც ტურისტული ინფრასტრუქტურა ვითარდება და არც სანარმო-დაწესებულებები შენდება. შემოსავალი არსადაა, თუ არ ჩავთვლით ენგურის პოდროვლექტროსადგურსა და ფოთის პორტს, რომელიც შემოსავალი, სამეგრელოს გარდა, ყველგან სხარდება.

ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია აღმოფრთხილებს ამბობს: „თუ ჩვენ, უპასუხისმგებლო პოლიტიკოსების ნებით, გარე კალაქის საამაღვად უარს ვიტყვი ჩვენი ისტორიის ამა თუ იმ პერიოდზე, შავი საღვთის მისაგებად ჩვენს ხალხს და ვერ მოხერხდება სენაკში „ეგრისობის“ ჩატარება. ეს რაიონი ხომ ვერცის ნაფუძრზე დგას. ჩვენმა წინაპრებმა შექმნეს მძლავრი სახელმწიფო და ციხეგოჯიდან იმართებოდა მისი საშინაო თუ საგარეო საქმეები.“

კიდევ ერთი მაგალითი უგულობისა და ხალხის ნების უპატივცემლობისა: ყველასთვის ცნობილია, აღმოსავლეთ საქართველოში მცხეთა რომ ასრულებდა მთავარი ქალაქის ფუნქციას, მაშინ დასავლეთ

საქართველოში მთავარი ქალაქი იყო ციხე-გოჯი. ცნობილია ფარნავაზისა და ქუჯის ურთიერთობაც. მცხეთას, დიდი ხანია, მიენიჭა ისტორიული ქალაქის სტატუსი. ინტელიგენციის ერთმა ნაწილმა, სოფლის მცხოვრებით სურვილის გათვალისწინებით, ზამთრში ორგანიზაციის წინაშე დაგვიდგინა საკითხი ნომადების მიმართ დასახლების მიმართ დასაწყისი.

როგორც წესია, ჩვენი წინადადება განსახილველად გადავიტყვევებთ. იცით, რა გვითხრეს მუნიციპალიტეტის საკრებულოში? — „ამ ქალაქში თავს ვიპაპავთ აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღებისთანავე“.

აი, უსულგულობის კლასიკური მაგალითი.

აქვე არ შემიძლია, არ აღვნიშნო კიდევ ერთი გულდასაწყვეტი ფაქტიც. გასული წლის ოქტომბერში დაბადებიდან 150 წელი შეუსრულდა სულიერ მამას, ერისთვის ნამავალ საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქს ამბროსი ხელაიას. ამ თარიღთან დაკავშირებით ერთი წლით ადრე გავაფრთხილე მარტვილის რაიონის ყველა დონის მოხელე, ნერლობით ვთხოვე, კომუნისტურმა რეჟიმმა შეგნებულად არ აღნიშნა წმინდანის 100 წლისთავი და იქნებ ახლა მაინც მოხერხდეს მისთვის საკადრისი პატივის მისაგება-თქო. ნურას უკაცრავად, თითქმის არ გაუწიეს. რა ჰქვია ამას? ალბათ, ერთი სხელი: უსულგულობა და, როგორც ილია ამბოვდა, ბათიასხირება.

შეუძლებელია, არ დაეთანხმო ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას მოსაზრებას, რომ ბატონ ბიძინა ივანიშვილს ჰქონდა

ყველა შანსი, გამბდარიყო საერთო ეროვნული ოპოზიციის ლიდერი. სამწუხაროდ, მოკავშირეებად აირჩია ის პარტიები, რომელთაც ყველაზე მეტი მონინალდებულ შეიარაღებულ ჯგუფებს ქმნისო. არ ვიცი, რომელ ჯგუფებზე საუბრობდა ალასანია, მაგრამ ერთი ცხადია: სამხრეთის სოფლებსა და ქალაქებში კარდაპარ მართლაც დადიონდენ ადამიანები და აღრიცხავდნენ მოსახლეობას, რომელიც სურდათ რეპრესიების ქოფი.

ამიტომ ახლა ბევრი პარტია ამრებით უყურებს „ქართულ ოცნებას“, ზოგიერთი მათგანში კი ხმამაღალ ლანძღვასაც არ ერიდება, რაც თავისთავად მომგებიანია ხელისუფლებისთვის და მის ნისქვილზე ასხამს წყალს.

თავის დროზე საფრანგეთის რევოლუციონარული ერთმანეთს ებაქერებოდა ორი პარტია — ჟირონიდები და იაკობინელები, ხოლო ძირითადი მასა, ანუ მერყევი ოპოზიციის ჩასაფრებული იყო, გამარჯვების პინა ვის მხარესაც გადაიხრებოდა, მას მიემხრობოდა. ასეა ახლა ჩვენში. მოსახლეობის დიდი ნაწილი თავიდან „იმედინად“ განწყობილი ივანიშვილის მიმართ, მაგრამ ბრწყინვალე სტარტის ეფექტი ჩაცხრა და დღეს ორჭოფობა იგრძნობა. ოპოზიციური პარტიების დაქსაქსულობამ მოლოდინის ცეცხლი მიანავლა და დადარი, შესაძლოა, ნაცრად იქცეს, თუ მძლავრად არ გაიბრძოლა „ქართულმა ოცნებამ“.

შეუძლებელია არ დაეთანხმო ბატონ ალექსანდრე ჭაჭიას იმაშიც, რომ ხელისუფლება არ ნყალობს შემოქმედებით ინტელიგენციას. დღეს მათი ადგილი დაიკავებს პოლიტიკოსებმა, სამწუხაროდ, უნიჭო პოლიტიკოსებმა, ამიტომ ფრთხილად უნდა ვიყავით, უსამართლო და დეზინფორმაციის, რამაც მოიცვა მოსახლეობა. ყველაფერი ერთი მმართველი პარტიის ნებაზეა, „ნაცმოძრაობა“ შეერწყა ხელისუფლებას, რის გამოც ერთმანეთველობის ფორმა თანდათან ტოტალიტარულ ფორმას იღებს. მან-შირდა უპატივცემულო მართლმადიდებლური ეკლესიისადმი, ჩვენი ტრადიციებისადმი, თვითმყოფადობისადმი.

ბატონი ალექსანდრე ჭაჭია დამაჯერებლად ასაბუთებს ნაცოსა და ევროკავშირში საქართველოს განწევრების პერსპექტივებს და მოსალოდნელი საფრთხეების შესახებ პროგნოზებს აკეთებს, რაც დამაფიქრებელი და საგულისხმოა.

საზოგადოებისთვის ცნობილია, რომ ოპოზიციური პარტიის ლიდერმა, ბატონმა ირაკლი ალასანიამ გამოთქვა შემოფოთება, ხელისუფლება სამეგრელოში შეიარაღებულ ჯგუფებს ქმნისო. არ ვიცი, რომელ ჯგუფებზე საუბრობდა ალასანია, მაგრამ ერთი ცხადია: სამხრეთის სოფლებსა და ქალაქებში კარდაპარ მართლაც დადიონდენ ადამიანები და აღრიცხავდნენ მოსახლეობას, რომელიც სურდათ რეპრესიების ქოფი.

პირველი ნაკადში ხუთდღიან შეკრებაზე სოფლის მოსახლეობა გაიწვიეს. ვესაუბრე რამდენიმე მათგანს. მათ შორის იყვნენ 68-75 წლის ადამიანებიც.

რას აკეთებდნენ რეზერვისტებად მონათლულები? არაფერს — დილით აჭმედნენ, უტარებდნენ ორსაათიან საუბარს, შემდეგ გაჰყავდათ სასროლებზე, იქიდან მოზრუნებულებს კვლავ კვებავდნენ და შემდეგ მეორე დილა მდე იწვნენ. ხუთდღიანი შეკრება დასრულდა თითოეულისთვის სამი კოლოფი სიგარეტის, სიმღერების „დისკოსი“ და სამხედრო ფორმის ჩუქვებით.

კონტინგენტი, რომელზეც ადამიანი თანხა დაინახავს, არაფრით ჰბავს მებრძოლებს.

ხელისუფლების მყვირალა განცხადებები, რომ სამეგრელოში, კერძოდ ფოთში, შეიქმნა „ეკონომიკური ზონა“ და იგი მომგებიანია რეგიონის მოსახლეობისთვის, მხოლოდ ლიტონი სიტყვებია, რადგან რეგიონი კი არა, თავად ფოთი, რომელსაც შემოაქვს უზარმაზარი ეკონომიკური შემოსავალი, სულს დაფავს. შეხედეთ, რას ჰგავს მოსახლეობის საცხოვრებელი სახლები. ისინი ნესტისგან გაშავებულია. ყველაზე ძნელად მისი ჟამს სწორედ ფოთმა და იქიდან ნამოღებულმა ხამსამ გადაარჩინა სამეგრელო შიმშილისგან. მაშინ წვრილი თევზი 40 თეთრი ღირდა. ახლა მისი ფასი 2 ლარი გახდა და მოსახლეობა ვერ ყიდულობს, ანუ მას შიმშილისგან გადაარჩენის საშუალება მოეკპო.

ბორის დაპითაია, აკაკი წერეთლის სახელობის პრემიის ლაურეატი

თურქეთი ტანკების ნაკრებებს აუიკრებს

თურქეთი საკუთარ ტანკებს გამოუშვებს. წყაროს ცნობით, იგი ტანკების დამზადებას 2017 წლიდან შეუდგება. ეს განცხადება ქვეყნის თავდაცვის მინისტრმა ისმეთ ილმაზმა გააკეთა. მისი თქმით, თურქეთი ყოველთვის სხვა ქვეყნების მიერ გამოშვებულ ტანკებს ყიდულობდა. „არსებული ტანკების მოდერნიზაციაც კი უცხოეთში ხდებოდა. ჩვენ მივიჩნევთ, რომ თურქეთს საკუთარი ტანკების დამზადება შეუძლია“, — განაცხადა ისმეთ ილმაზმა. მისი ინფორმაციით, დღეს თურქეთი ამისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურასა და სპეციალისტებს ამზადებს. თავდაცვის მინისტრის მოადგილე მურად ბაიარის განცხადებით, პირველი თურქული ტანკის გამოშვება ტენდერი კომპანია „ოტოკარმა“ მოიგო.

ავღანელთა პოლიციელთა მიმართ კოლუბები დასოცა

ავღანელთა პოლიციელთა თავისი 9 თანამშრომელი გამოასალმა სიცოცხლეს მამინ, როდესაც მათ საგუშაგოზე ეძინათ. გავრცელებული ინფორმაციით, მოკლულთა შორისაა მკვლეელი პოლიციელის ძმა და ასევე საგუშაგოს უფროსი თავის ორ ვაჟივლთან ერთად. პოლიციელი მკვლელობის ჩადენის შემდეგ გაიქცა და ყველა თავისი მოკლულ კოლეგის იარაღი თან წაიღო. მკვლელობის მოტივი უცნობია, თუმცა ავღანეთის ხელისუფლება ამ დანაშაულის ჩადენის თანამონაწილეობაში მოძრაობა „თალიბანს“ ადანაშაულებს.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

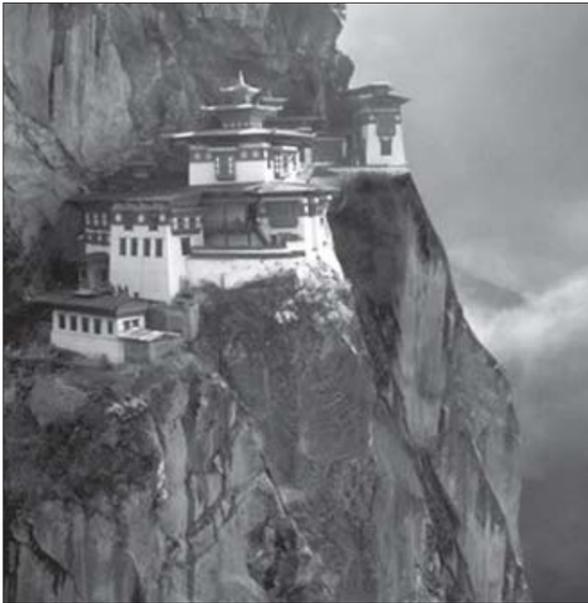

უჩინარი პერსონაჟი

მერსედესმა წარმოადგინა უჩინარი მანქანა, რომლის შექმნის იდეა იმაში მდგომარეობდა, რომ ერვენებინათ მანქანა, რომელსაც გარემოზე ნულოვანი გავლენა აქვს. მათ მანქანის ერთი მხარე LED-ებით (დიოდებით) დაფარეს, მეორე მხარეს კი დამონტაჟეს კამერა, რომელიც გადასცემდა გამოსახულებას LED-ებზე. შედეგი სახეზეა.

12 ყველაზე საოხარი ტაძარი მსოფლიოში

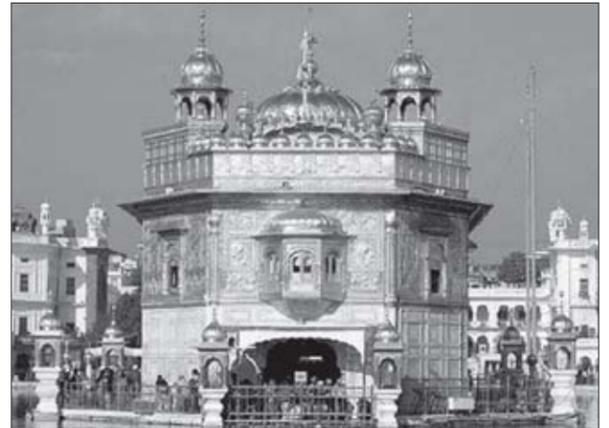
Tigers Nest Monastery

მონასტერი აშენდა 1692 წელს. მას ხანძარი გაუჩნდა და რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა 1998 წელს. ტურისტებისთვის ამ ადგილის დათვალიერება შეზღუდულია.

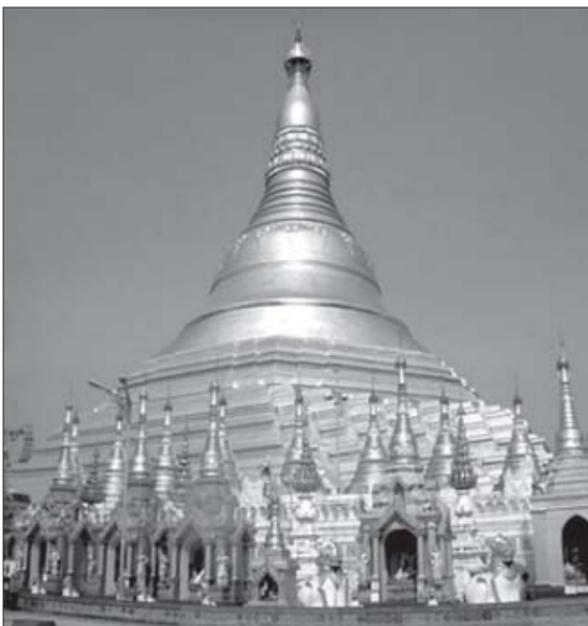
Chion-in Temple

აშენდა 1234 წელს. ტაძრის ზარის მასა 74 ტონაა, რაც მსოფლიოში ყველაზე დიდია. საჭიროა, სულ მცირე, 15 ბერის ერთდროული ძალისხმევა, რათა ამ ზარის დარეკვა შეძლონ.

Golden Temple

ეს ოქროს ტაძარი ინდოეთის ყველაზე წმინდა სალოცავია, ის უსასრულო თავისუფლებისა და სულის დამოუკიდებლობის სიმბოლოა. ტაძარს ამშვენებს მარმარილოს მრავალი ქანდაკება.

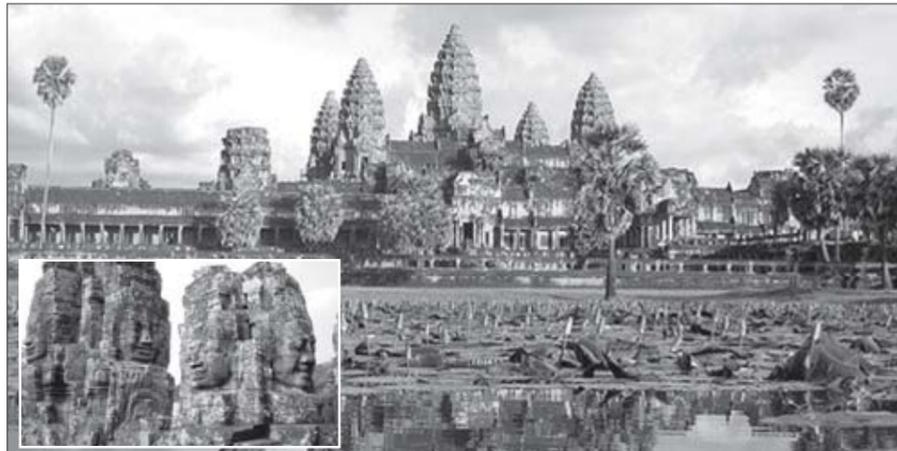
Shwedagon Pagoda

ეს ტაძარი, არქეოლოგების აზრით, აგებულია VI-X საუკუნეში. ტაძარი არა მხოლოდ მოოქროვილია, არამედ მორთულია ბრილიანტებითა და ალმასებით.

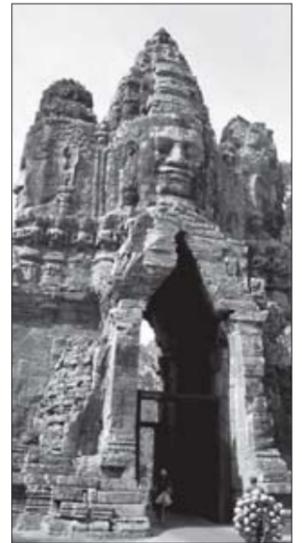
Vishnu Temple of Srirangam

ეს ტაძარი ინდოეთში 3 ინდუსტის საპატივცემულოდ აშენდა. ტაძრის ფართობი 150 ჰექტარს მოიცავს.

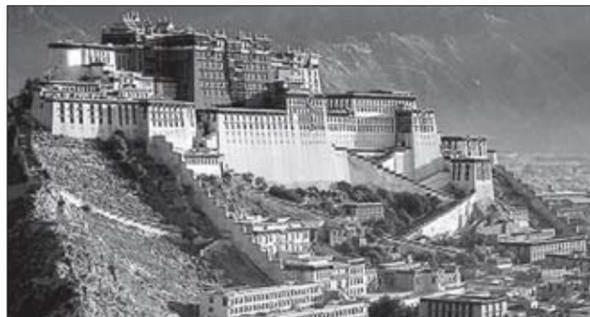
Angkor Wat, Angkor Thom, and Bayon

აშენდა XII საუკუნეში კამბოჯაში. ამ ტაძარში ჰოლივუდის უამრავი ფილმია გადაღებული.

Temple of Heaven

ეს ტაძარი მდებარეობს პეკინში (ჩინეთი). ტაძარი აშენდა XIV საუკუნეში მინის დინასტიის იმპერატორ იუნლეს საპატივცემულოდ.

Potala Palace and Jokhang Temple

აშენდა 637 წელს ტიბეტის პირველი იმპერატორის საპატივცემულოდ, ხოლო ხელახლა აშენდა 1600 წელს. ტაძარი შედგება ორი ძირითადი შენობისაგან, ესენია თეთრი ტაძარი და წითელი ტაძარი. ამჟამად ეს სახელმწიფო მუზეუმი და ნებისმიერ ტურისტს შეუძლია მისი დათვალიერება.

Varanasi

მდებარეობს ინდოეთში, მას ყოველწლიურად მილიონობით მომლოცველი სტუმრობს.

უხსნაური კლუბი

ჩიკაგოს ისტორიული კერძო ბანკი Bradford-ი გადაკეთდა ბრწყინვალე სუპერ კლუბად. 734 კვადრატული მეტრი ფართობი ძველი სტილით შენარჩუნდა, ბანკის სეიფში კი კლუბის VIP-ოთახი მოეწყო. ეს არის ერთ-ერთი ყველაზე ორიგინალური კლუბი, რომელიც ოდესმე გაკეთებულა.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

Wat Rong Khun

მდებარეობს ტაილანდში, ეს ერთადერთი თეთრი შენობაა ბუდისტურ ტაძრებს შორის, ტაძარი ამჟამად დამუშავების პროცესშია.

Prambanan

ეს ადრეული შუა საუკუნეების ბუდისტური და ინდუისტური ტაძრების კომპლექსია, რომელიც კუნძულ იავას ცენტრალურ ნაწილში მდებარეობს. კომპლექსის რესტავრაცია პოლანდიელმა მეცნიერებმა 1918-1953 წლებში განახორციელეს, 1991 წელს კი იუნესკომ ის მსოფლიო მემკვიდრეობად აღიარა.

Borobudur

აშენდა XIX საუკუნეში. ტაძარს დაახლოებით 2700 რელიეფური პანელი და ბუდას 504 ქანდაკება ამშვენებს.

სიური სოფელი

2011 წლის 11 მარტს იაპონიაში მომხდარი სტიქიური უბედურების შემდეგ იაპონელმა არქიტექტორებმა ცუნამისგან ქვეყნის დაცვა გადაწყვიტეს. კიტირო საკომ შემომავა «ციური სოფლის» პროექტი, რომელსაც განხორციელების დიდი შანსი აქვს.

Tohoku Sky Village მიწაზე გაშენებული კუნძულებია. მათი სიმაღლე მიწის ზედაპირიდან 10-20 მეტრია. მასზე გაშენებულია სახლები და საცხოვრებლად საჭირო ინფრასტრუქტურა.

ეს მიწის კუნძულები ჩვეულებრივ დღეებში სრულიად

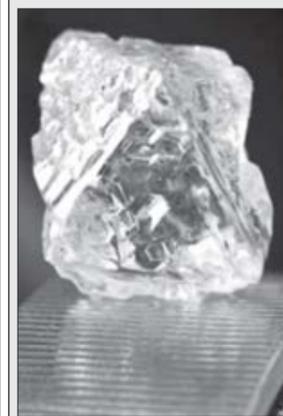
ნორმალური, დასახლებული პუნქტია, ხოლო ცუნამის დროს ისინი მოსახლეობისთვის ერთგვარი შემალღებელი თავშესაფარია.

ყველა კუნძულის ცენტრალურ ქუჩაზე განთავსდება მუნიციპალიტეტი, სკოლა, სა-მედიცინო პუნქტი და სხვ.

კუნძულის კონსტრუქციის შიდა ნაწილი სამსართულიანია. ამასთან, ეს სართულები, შესაძლოა, გამოყენებული იქნეს როგორც სათავსო, ავტოფარები თუ სხვა ტიპის საწყობი, რომლებშიც სტიქიური უბედურების დროს მოსახლეობა სხვადასხვა პროდუქტს შეინახავს.

ამჯერად ტოპაკუს «ციური სოფლების» მშენებლობის საკითხზე მწვავე დისკუსიაა გამართული. მშენებლობა 20 მილიარდი იენი (250 მილიონი დოლარი) ჯდება. თუ პროექტი დამტკიცდა, ის იაპონიის ღირსშესანიშნაობა გახდება და ხარჯების ნაწილს ტურისტული ვიზიტებისგან ამოიღებს.

ყველაზე დიდი ვარდისფერი ალმასი

ავსტრალიის სამთომომპოველმა კომპანია Rio Tinto-მ კონტინენტის ისტორიაში ყველაზე დიდი — 13-კარატიანი ვარდისფერი ალმასი აღმოაჩინა.

კომპანიის წარმომადგენლის თქმით, უიშვიათესი ძვირფასი ქვა კიმბერლის ოლქში, არგაილის მალაროში იპოვეს. ქვას Argyle Pink Jubilee დაარქვეს. არგაილის საბადოზე ვარდისფერი ალმასის მსოფლიო მოპოვების 90% მოდის. დამუშავების შემდეგ, რომელიც 10 დღეს გაგრძელდება, ქვას ექსპერტები შეაფა-

სებენ, შემდეგ Rio Tinto მას მსოფლიო ტურნეში გაგზავნის, 2012 წლის ბოლოს კი დახურულ აუქციონზე გაყიდის.

კომპანიას ჯერჯერობით ქვის შეფასება უჭირს. ამ დონის ძვირფასი ქვები მუზეუმების კოლექციებში ან სამეფო ოჯახებში ინახება. მაგალითად, ვარდისფერი 24-კარატიანი Williamson Pink-ი, რომელიც 1947 წელს ტანზანიაში აღმოაჩინეს, დიდი ბრიტანეთის დედოფალ ელისაბედ მეორეს ქორწილში აჩუქეს.

ტელევიზია კალაბისთვის

სან დიეგოში 24-საათიან სატელევიზიო მაუწყებლობას ძაღლებისთვის ქმნიან. როდესაც ძაღლების პატრონები შინ არ იქნებიან, არხი მარტო დარჩენილი ცხოველების განწყობაზე იზრუნებს.

«ძაღლებიც ისევე განიცდიან მარტოობას, როგორც ადამიანები. რა პროგრამების ყურება გაახალისებთ მათ? — რასაკვირველია, ძაღლების გამოსახულებების. ისინი ძალიან გაერთობიან, როდესაც ბურთთან მოთამაშე ცხოველებს დაინახავენ», — განაცხადა DOGTV-ს მთავარმა აღმასრულებელმა ხელმძღვანელმა გილად ნეუმანმა.

«ვფიქრობ, ეს არხი წარმატებული არ იქნება. კატები ტელევიზორის ყურებით შეიძლება დაინტერესო, მაგრამ ძაღლებს ხმის მოსმენა

უფრო მოსწონთ, ვიდრე გამოსახულების ხილვა. თქვენ ვერაფრით გაართობთ მარტო დარჩენილ ძაღლს», — მიიჩნევს პროფესორი კეტრინ ჰოუფტი, რომელიც ცხოველების ხასიათს, დიდი ხანია, იკვლევს.

თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი პრემიერისთვის ემზადება

გეორგ ფრიდრიხ ჰენდელის ოპერა «რადამისტო»

«რადამისტო»

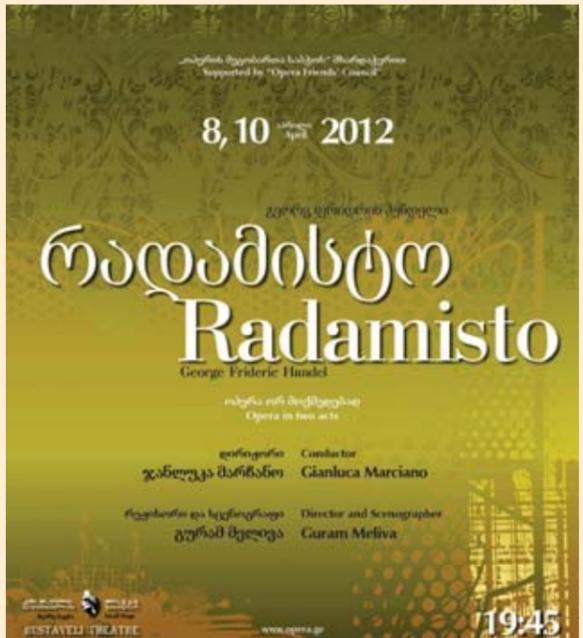
წყაროები ეყრდნობა რომელიც ისტორიკოსის, პუბლიუს (გაიუს) კორნელიუს ტაციტუსის მიერ აღწერილ ამბავს იბერიელი უფლისწულ რადამისტისა, რომელიც ცხოვრობდა თითქმის 2000 წლის წინათ, ჩვენი წელთაღრიცხვით პირველ საუკუნეში. ტაციტუსის მიერ გადმოცემული ამბავი ოპერის ლიბრეტოში საფუძვლიანად გადახალისებულია, შეცვლილია მისი სიუჟეტიც და მოქმედების ინტრიგაც: სამეფო ტახტისთვის ბრძოლის ისტორია სასიყვარულო ისტორიით არის ჩანაცვლებული.

ჰენდელის ოპერა „რადამისტო“-ს პრემიერა შედგა ლონდონში 1720 წლის 27 აპრილს.

8, 10 აპრილს რუსთაველის თეატრში (მცირე სცენაზე) ოპერის მეგობართა საბჭოს მხარდაჭერით გაიმართება გეორგ ფრიდრიხ ჰენდელის ორმოქმედობიანი ოპერა „რადამისტო“-ს პრემიერა. ოპერის დამდგმელი დირიჟორია ჯანლუკა მარჩიანო, დამდგმელი რეჟისორი და სცენოგრაფი — გურამ მელია. „რადამისტოს“ ასრულებენ ოპერის თეატრის ორკესტრი და სოლისტები: თეა დემურიშვილი (რადამისტო), ირინე თაბორიძე (ზენობია), მარია მაჩიტაძე (პოლისენა), ანა ცარციძე (ტიგრანე), ზაალ ხელაია (ტირიდატე), ლეგი იმედაშვილი (ფარასმანე).

ოპერა „რადამისტო“ გეორგ ფრიდრიხ ჰენდელის ერთ-ერთი წარმატებული ოპერაა, რომელიც თვით კომპოზიტორის ცხოვრებაში რამდენიმეჯერ დაიდგა, ყოველ ჯერზე მნიშვნელოვანი გადამუშავებით. ნიკოლა ფრანჩესკო პაიპის იტალიური ლიბრეტო დაწერილია დომენიკო ლალის ნაწარმოების — „ტირანის სიყვარულის“ ადაპტირების საფუძველზე, რომელიც, თავის მხრივ, ეფუძნება ჟორჟ დე სკუდერის ნაწარმოებს „ტირანის სიყვარული“ (პარიზი, 1639 წ.). ეს ლიტერატურული

ენებით 8, 10 აპრილს რუსთაველის თეატრს, მოისმინეთ, იხილეთ ჰენდელის ოპერა „რადამისტო“ და ისინამოვნეთ. სპექტაკლების დასაწყისი 19 საათსა და 45 წუთზე.

გამორჩეული ბრენდები საქართველოში!

ნაშალი «სალხინო» — ქართული ფლორის სოფრია

ქართული მეთოდით დამზადებული მცენარეული ნაშალები, რომლებიც წამალთან ერთად შეიცავს უნიკალურ სამკურნალო ნივთიერებებს, უზეუარ სამკურნალო ეფექტს გვაძლევს. ამის ნათელი მაგალითია ნაშალი „სალხინო“, რომელიც უებარია რბილი ქსოვილების ჩირქოვან ანთებითი დაავადებების და მათ მიერ გამოწვეული ქრონიკული და სიმსივნური პროცესების დასაძლევად.

„სალხინოში“ შემავალი უნიკალური ნივთიერებები და მათი სამკურნალო თვისებები შემოწმებულია და დამტკიცებულია სხვადასხვა ქვეყნის სამეცნიერო ლაბორატორიებში. პრეპარატს მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

ინტელექტუალური მისიონარის გოლო თაობის მოძალაბი სასუნეზისაგან

მაცივარი, რომელიც ბრწყინავს შიგნიდანაც და გარედანაც, გააჩნია ინტელექტუალური ეკოსისტემა — ecoslim — ინვესტორული კომპრესორი, 10% ენერჯის ეკონომია, აქვს უფრო მეტი სივრცე, LED განათება, LED დისპლეი, დიდი სათავსოები და წყლის დისპენსერი.

ბანკი «კონსტანტა»

მოსახლეობას სთავაზობს საქმიან სესხს საქმიანი ადაშიანებისათვის.

საქმიანი სესხის საშუალებით თქვენ შეგიძლიათ გაზარდოთ ბიზნესის საბრუნავი კაპიტალი, გააფართოოთ საწარმოო ფართი და აილოთ სესხი სამომხმარებლო მიზნებისათვის ბიზნესიდან მიღებული შემოსავლების საფუძველზე. **სასესხო თანხა:** 4000-დან 30000-მდე აშშ დოლარი. სესხის აღება შესაძლებელია 3-5 დღის ვადაში.

წვიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკაქლო

- ს.ს „გაერთიანებული ტელეკომი“ 602602
- შპს „ახტალი“ 700818
- შპს „გაბთიკომი“ 200320
- შპს „ჯაოსალი“ 700305
- შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტია:

ს.ს „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
ბანკის კოდი 220101937;
ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სხვადასხვა — ძველმომქმედაბა — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზ თევდორე ბასილიას:
ქ. ფოთი,
ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3,
ტელ.: 8(293) 70736,
მობ.: (599)936563,
e-mail: eparqia-f@mail.ru

მედიანიუსი
საინფორმაციო სააგენტო
<http://www.medianews.ge>

პირველი
საინფორმაციო სააგენტო
pirweli.com.ge

საქართველო
ესტაბლიშმენტი
<http://www.geworld.net>
მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოფუა
გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru